

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Fagtidende for Malere

Udgiver: Malernes Fagforening

Udgivelsesår: 1874-1875

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nytaarshilsen til Malerne.

Gj Kunst alene er Grens Maal
 Dg værdig vor Flid og Stræben;
 Den Mand, som virker i stille Taal
 Frimodig med Smil paa Læben;
 Den Mand, som udfylde stolt sin Plads,
 Som Led i den store Kæde,
 Han agter vel Kunstens høje Parnas
 Selv svøbt i et ringe Klæde.

Vi samle os smukt Enhver især
 I broderlig trofast Klynge,
 Bort stille Haandværk vi have ker
 Dg selv om Byrderne thyge
 Vi have det Haab, at mangen Ven
 I højere Kreds vil findes,
 Dg hvor vi kommer i Verden hen
 Af Forbød vi aldrig bindes.

Det nye Aar vi med frejdigt Mod
 Vil vandre saa let imøde,
 Vi haabe vi Tiden ret forstod
 Dg Alt nu vi frejdig møde.
 Vi kommer nok med, vi række Haand
 Til fredelig Daad og Snille,
 Men styrke bort ædle Broderbaand
 Dog fremmest af Alt vi ville.

Til Abonnenter i Kjøbenhavn og Provindserne, der ei ere Medlemmer af Malernes Fagforening af 1873.

Det er Foreningens Hensigt ved Udgivelsen af „Fagtidende for Malere“, næstefter at være Organ for Malerfagforeningens Anliggender, at faae et Blad, som, ved at kunne holdes haade af

Mestre og Svende, skal kunne aabne en Sambirken imellem vore Kolleger her i Byen og i Provindserne, ved en Gang maanedlig at bringe et Numer, indeholdende indsendte Artikler om Malernes faglige og økonomiske Interesser, tekniske Meddelelser, de ugenlige Diskussionsemner i Fagforeningen og et Uddrag af de vigtigste Udtalelser, som derved er fremkommen, forskellige Meddelelser og Avertissementer.

Hvad Malernes Fagforening af 1873 vil.

I det Haab at alle Malersvende vil samles i ovennævnte Forening til en fælles Optræden som selvstændige Mænd, for at fremme en Forbedring i vore sociale Forhold, samt ved Samarbejde fremme Faget til et højere Standpunkt, til Gavn og Nytte for Fagets Udvikling i sin Helhed — tillader jeg herved at opfordre de Malersvende, som endnu ikke er indtraadt i Malernes Fagforening og ikke kender Foreningens Program og Formaal, at overbevise sig om, at det er en Nødvendighed, at alle Malersvende i de forskellige Grene og Brancher slutter sig sammen, for at hævde vore billige Fordringer og vor Ret, samt staa hverandre hi til en Forbedring i vore daarlige Kaar. Enhver betænksom Maler er vist paa det Rene med, at en Forbedring i pekuniær Henseende er nødvendig for at have en taalelig Tilværelse, og for at Malersvendene ikke skal staa under alle andre Fag — ja endog saa staa under dem, der aldrig har lært noget Haandværk —, er det Foreningens første Opgave at arbejde hen til en For-

bedring i saa Henseende, og ved en fast bestemt loblig og hæderlig Optræden kan disse Gøder opnaaes, naar Malersvendene en masse slutter sig sammen, med et klar Blik paa, at Enighed gjør stærk. I den Overbevisning, at alle Malersvende vil erkende, at en Forbedring er høist nødvendig, og Foreningens Formaal er at hæve Manglerne, saa slut Eder til Malernes Fagforening af 1873, med den Tanke, at vil Alle nyde Frugterne, saa bør ogsaa Alle frede om Træet for at det kan bære saadanne.

Da Foreningens Virksomhed er gaaet et Skridt forud for alle de andre frie Fagforeninger, nemlig ved at være den første til Udgivelsen af et Maanedssblad, hvilket forhaabentlig vil fremme Foreningens Udvikling og Styrke, vil Foreningens Formaal nok komme de saakaldte Tvivlere af Faget klart for Dje. Foreningen vil kun Ret og Hæderlighed, saa at enhver Malersvend, som tør lade sig se blandt sine Kolleger, kan og bør træde ind i Foreningen. Jeg skal oplyse, at det ikke er en Forening, som vil Malermestrene tillivs, men som tværtimod vil hævede deres Ret, det vil sige de Mestre, som erkender, at vi ligesaavel har Rettigheder, som Pligter, og det er derfor ogsaa heldigt, at der ikke er saa faa Mestre, der tilstaar dette, og vil staa os bi med Hensyn til vort Maal, og som vil støtte os af al Kraft i vore Bestræbelser for at faa en bestemt Pris for vort Arbejde. Som Lønningsforholdene nu er, kan de Hæderlige blandt Mestre ikke tilfredsstille vore billige Fordringer, da desværre en stor Del af en modsat Mening søger at nedsætte Svendenes Løn i den Grad, at de hæderlige Mand af Faget ikke kan konkurrere med dem, og for at de ikke skal gaa tilgrunde er de ogsaa nødt til at knibe lidt paa Svendenes Løn.

Men for at afhjælpe dette Onde, bør Svendene af al Magt stræbe at faa en bestemt Prisfortegnelse indført, som baade Arbejderne og Arbejdsgiverne kan være tjent med, og Foreningen har den Pligt at paase, at en saadan Prisfortegnelse overholdes i Et og Alt, hvorved Alle vil komme til sin Ret.

M. E. N.

Hvad er Malernes Fagforenings Formaal ?

Det er en bekendt Sag, at vi i mange Henseender maa være glade og taknemmelige for de mange Gøder, der blev os Alle tilbed ved Laugsvesenets Ophævelse og Næringsfrihedens Indførelse, men der gives vel heller ikke Mange, der

ikke tidt og ofte have savnet det gamle Laugsvesen under mange Forhold. Derfor var det at nogle af vore Kolleger fattede den heldige Tanke, at stifte en Forening her i Kjøbenhavn til at varetage Malernes fælles Interesser.

Fagforeningens Formaal er jo at søge ved at samle alle Malersvende i Kjøbenhavn at forbedre og varetage vore fælles Interesser, som ere blevne fuldstændig forsvundne siden vort gamle Laug blev ophævet. Der er vel Nogle, der hertil vil svare: Vi har jo vort Laug fortsat her i Byen under Navn af Malersforeningen. Men jeg vil gjøre mine Kolleger bekendt med, at det er en Syge- og Begravelseskasse og som saadan ej formaar at tjene vore Interesser udenfor de Omraader, som det er dens Bestemmelse at opfylde. Fagforeningens Formaal er derimod særlig at varetage Malernes faglige og økonomiske Interesser og ved ugenlige Diskussionsmøder at lade de forskellige Meninger komme til orde om, hvilken den heldigste og mest praktiske Maade er, at dette lader sig realisere paa.

At vi for Djeblisset trænge til en Forhøjelse i vore Indtægter, er vistnok enhver fornuftig Arbejderen enig med os i, da, som bekendt, Priserne paa alle Livsformodenheder i de sidste 16 Aar ere stegne i en uhyre Grad, nogle endog saa 50 a 100 pCt., og Malerne desuagtet i samme Række har arbejdet paa de gamle Vilkaar; det turde vel derfor ej kaldes ubilligt, som det er vedtaget i Foreningen, at søge at erholde en gennemsnitlig Forhøjelse af 25 pCt.

For at naa dette Maal, er der for cirka et Par Maaneder siden blevet nedfat et Udvalg for Bygningsmalere, et for Møbelmalere, et for Blikkerere, og der vil blive nedfat Udvalg paa samme Maade for Skibsmalere og Boglakkerere, som alle vil søge paa den omhyggeligste Maade at udarbejde en brugelig og fuldstændig Priskurant, til Vejledning for samtlige Malere, og som rimeligvis vil kunne tilfredsstille Mestre og opfylde Svendenes retfærdige Krav, i Betragtning af deres billige Fordringer, og vi haabe, at de ærede Malermestre vil antage den.

For at naa vort Maal, som ovenfor er udviklet, nemlig en tidssvarende, retfærdig Forhøjelse af vore Indtægter, har vi, hvis, mod vor Forventning, Mestre ei godvilligt vil gaa ind derpaa, i Foreningen foranstaltet, at der ugentlig indbetales af hvert Medlem 2 Skilling, som vil gaa til den fælles Streikerkasse, hvilken man dog maa haabe ikke at faa Brug for, men som dog er nødvendig i Nødstilfælde. Det er imidlertid min Overbevisning, at saa retfærdige og billige Fordringer altid vil være fremherskende blandt Foreningens Medlemmer, at et saa ubehageligt og for begge Parter lige uheldigt Mittel som en Streike aldrig vil gjøres nødvendig. Ligeledes betaales 2 Skilling ugentlig, som samles for med Tiden at danne en Produktionsforening, hvor Medlemmerne selv vil kunne høste det fulde Udbytte af deres Arbejde. (Se ibrigt Produktionsforeningens Love.)

Det er tillige Jagforeningens Hensigt, at søge at sikre Mestrene imod at faa Folk i deres Arbejde, og Svendene mod at arbejde sammen med Folk, som ikke har anden Adkomst til Navnet „Malerfvend“ end at de, for at bruge et populært Udtryk, er løbne igennem et Malerbærksted, og faa udgiver sig for Malere uden at have ringeste Bevis for at have udstaaet nogen Læretid, og langt mindre aflagt nogen Prøve; da ovenanførte er en vigtig Sag baade for Mester og Svend, er det bleven vedtaget, at Ingen bliver optagen i Malernes Jagforening uden at have Bevis for at have udstaaet sin Læretid, eller have 2 Medlemmers Garanti for at være Maler.

For at impdegaa forskellige Anskuelse, der gjør sig gældende udenfor Jagforeningens Vægge, skal jeg oplyse, at det er blevet vedtaget paa en Generalforsamling at Alt vedrørende Politik, det være sig Høire eller Venstre, ikke drøftes i Jagforeningen, som ubelukkende beskæftiger sig med, hvad der angaar Malernes faglige og økonomiske Interesser.

Derfor, som ovenfor er anført og udviklet, opfordrer jeg paa det kraftigste de af mine Kolleger, der endnu ikke er indtraadte i Jagforeningen, om at gjøre dette, da det er ved en enig og samlet Optraeden, at vore fælles Interesser skulle komme til det forønskede Resultat.

En Maler.

At det er nødvendigt for ethvert Jag at danne en Forening, er en indlysende Sag, saa som det er almindelig vedtaget, at den Enkelte Intet kan udrette, det maa være ved Sammenhold og Enighed at Jagets Arbejdere kunne imødesee bedre Tider.

Det er et ret forsvarligt Standpunkt en Jagforening som vor indtager, naar den sætter al Kraft paa de faglige Interesser, forudsat at der virkes med al den Bestemthed og Energi, som staar til dens Raadighed. I saa Henseende er der ingen Mangel paa gode Kræfter, idet flere intelligente Mænd indse, at der ikke alene er Spørgsmaal om et høiere Bederlag for det præstereede Arbejde, men at det tillige er en Vægsag for Arbejderen, at opnaa den Anerkjendelse, som med Rette tilkommer ham ligeoverfor Arbejdsgiveren.

Tillige er det saavel blandt os som blandt andre Arbejdere en Kjendsgjerning, at der vel er mange Svende som formaa at danne sig en ret hyggelig Eksistens ved Arbejdet, medens der tillige er en stor Del, som ligefrem lider Nød, grundet paa, at de enkeltvis er saa afhængige af Mesteren, at de ikke vove et Forsøg paa Opnaaelsen af bedre Arbejdsbetingelser. Her — saavel som i mange andre Tilfælde — er det at en Forening kan udrette Noget, og bringe Jagets Opkomst et stort Skridt nærmere mod det fælles Maal.

I de politiske Spørgsmaal er Malerne hersteds ikke just tilbage, men desmere uenige i Hoved-

opgaverne. I saa Henseende er der ikke Andet at gjøre end at afvente Tiden og Omstændighederne. Sammenhold om Arbejdet maa betragtes som en Sag, der bør og skal interessere alle Mand af Jaget, og omendstjondt det er uafviseligt, at en Arbejder bør være med til at have sin Stands Interesser — ogsaa i politisk Henseende —, saa er det dog bedre at holde paa en vis Passivitet, end at optræde uden Enhed og med Tendents til indre Splid og Oplosning. Enhver forstandig Jagtager vil kunde forudsige Malernes Jagforening en lys Fremtid paa dette Grundlag.

Produktionsforeninger.

Hvad vi fremfor Alt bør trægte efter, er Produktionsforeninger, som vistnok har en stor Fremtid for alle Arbejdere, naar saadanne Foreninger bliver heldig ordnet, og naar deres Vedtægter giver Alle lige Ret med Hensyn til Pligter og Rettigheder — og ikke at forglemme, at Arbejderne maa have Agtelse for hverandre indbyrdes — hvad der tidligere just ikke altid har været Tilfældet, og som har været flere Produktionsforeningers Undergang, til stor Skade for alle Arbejdere. Men eftersom Arbejderne nufortiden er kommen til den Erkendelse, at han ogsaa er en selvstændig Mand, og ingen Træl for Andres Luner, Uergerrighed og Fordel, men at hans Arbejde er en Kapital, som han selv først og fremmest har Ret til, og eftersom Arbejderne nu paa den hæderligste Maade gaar fremad i Oplysning og Dannelse, er der det bedste Haab om, at de ogsaa vil have denne saa høist nødvendige Agtelse for hinanden. Hvad vi særlig maa have vor Opmærksomhed henvendt paa, er at søge efter dygtige Bestyrere til Produktionsforeningerne. Det er ikke nok, at disse er deres Jag voren, men de bør tillige være Forretningsmænd, og de maa fremfor Alt være strengt upartiske. Disse Betingelser er efter min Mening aldeles ufravigelige for at opnaa de store Fordele, som saadanne Foreninger vil have for Arbejderne i alle Jag.

For Malerne vil det ikke være saa vanskeligt at faa en Produktionsforening igang, som for adskillige andre Jag, da vi kan begynde med en mindre Kapital. Naar enhver Malerfvend vil støtte Sagen nogenlunde efter Evne, kan vi gjøre os det Haab, i en nær Fremtid at paabegynde et saadant Værk. For at en Forening imidlertid skal vinde i Fremgang og Tillid, maa dens Valgsprog være: „Godt og smukt Malerarbejde“, og et saadant Valgsprog skal ikke være en tom Floffel, men Virkelighed. X.

Tekniske Meddelelser.

Om Matstrykning af Vægge. Man river Zinkhvidt tykt i en stærk Fernis, og derefter tillaves Farvestyrken som man puffer at

bruge den, helst revet i stærk Jernis. Derpaa fortyndes den med een Del Vand og fire Dele Terpentin, som thyndes saaledes, at det bliver en temmelig letstrygende Masse; da stryges det ej som Oliefarve i Almindelighed tørt ud, men flot, snarere som Limfarve. Man er da i Reglen sikker paa at naa et godt Resultat. Dette gælder selvfølgelig Lyse og Mellemfarver.

Med Hensyn til mørke Farver, da anvender man Sating revet i stærk Jernis, og om man vil lidt Copallak i, ellers forøvrigt som ovenfor med Hensyn til Lyse Farver.

Patent-Farve. Til et Kvantum Kridt af 8 Pd., som man har rørt ud som en tynd Bælling, vil man omtrent bruge 2 Potter Vand, hvori kommes et Fjerdingspund Stivelse (ikke Glands-) og rører det godt ud. Dernæst vil man omtrent bruge en Bægl Natron-Lud, som man holder i Stivelsen imens man rører. Det bliver da som en tyk Slim. Man slaar det hele sammen og rører det om, det bliver da tykt, og man optynder det da med Vand, som om det var Limfarve. Denne Farve er god at stryge med saavel til Voster som til Vægge, og koster ikke mer end det Halve af hvad Limfarve koster. Dog kan den ikke bruges hvor der skal dekoreres eller aftrækkes, da der let bliver en Vandrand.

NB. Natron-Lud kjøbes hos Farvehandlerne til 16 a 18 St. Pundet.

De mulige Mangler ved dette første Numer af „Fagtidende for Malere“, bedes de ærede Læsere at tilgive Redaktionen, da Bladets Indhold jo ubelukkende er bragt tilveje ved Bidrag fra Folk, hvis Livsgjerning ikke er at være Journalister, men Arbeidere. Det er ogsaa kun Bladets Formaal at lade Udtalelser af Malere, skrevne om Malernes Interesse, komme til orde i Bladet. De mulige Mangler, som ere tilstede, bedes vore Læsere venligt gjøre os opmærksom paa, ligesom Bestyrelsen skal vide at gjøre Sit til at afhjælpe disse for at naa det Maal, Bladets Fremkomst har sat sig.

Redaktionen.

Korrespondance.

H. Jensen, Sterrede pr. Skelstør. Det Ønskede skal blive Dem tilsendt, dog først efter Foreningens Generalforsamling, som afholdes midt i denne Maaned, da Lovene der vil undergaa en større Forandring. —

Deres Tilbud er os kjært

Bekjendtgjørelser.

Abonnements-Indbydelse.

Da en Forening af Malere i Kjøbenhavn har dannet sig for at have Malerfagets Interesse for

Øje, nemlig med Hensyn til en Forbedring af vore Forhold, samt ved Foredrag og Diskussionsmøder, tekniske Meddelelser samt Alt hvad der angaar Fagets Udvikling, til almindelig Nytte for alle Malere —, har Foreningen besluttet, at de gode og nyttige Ting eller Meddelelser ikke burde blive indenfor Foreningens Omraade, men at vore Kolleger i Provindserne samt Norge og Sverige ligeledes kan faa Udgang til de bedste, nyttigste og mest praktiske af Foreningens Arbejder, ved at tegne sig som Abonnent paa „Fagtidende for Malere“.

I den Anledning tillader vi os at anmode alle Kolleger i ovennævnte Lande, og især i Danmarks Provindser, at støtte Bladet paa enhver Maade, navnlig ved Abonnement. „Fagtidende for Malere“ vil kun udgaa én Gang maanedlig foreløbig, men dersom vore Kolleger i Provindserne med samme varme Interesse som i Hovedstaden vil støtte dette Foretagende, vil Foreningen arbejde hen til at faa Bladet udvidet eller lade det udgaa oftere, idet Redaktionen vil søge at faa de dygtigste Malere og Kunstnere til at yde Bidrag af Tegninger og andre nyttige Meddelelser.

Vi haaber at Enhver, som ønsker Malerfaget Fremme, ikke vil tage i Betænkning at gribe denne Lejlighed til en Samvirken med deres Kolleger i Kjøbenhavn.

„Fagtidende for Malere“ udgaa én Gang maanedlig og koster 12 St. Kvartalet. Abonnement tegnes i Provindserne paa alle Postkontorer; i Kjøbenhavn hos Foreningens Formand, M. C. Nielsen, Danmarks-gade Nr. 15, 4de Sal, høre Dpgang.

Malernes Fagforening af 1873

afholder i Reglen Møde hver Mandag Aften Kl. 7½ i Adelgade 27. Stuen over Gaarden, hvor ogsaa nye Medlemmer indtegnes, ligesom ogsaa Abonnement modtages paa „Fagtidende for Malere“.

Bestyrelsen.

De ærede Farvehandlere,

og Enhver, som kan have Nytte af at avertere i Bladet, særlig Malermestre om Svende og Svende om Arbejde; Alle, som handler med Stoffer og Værktøj for Malere, ligeledes Bog- og Papirhandlere, samt Tapetfabrikanter, kan med Fordel avertere i „Fagtidende for Malere.“ Avertissementer a 6 Skilling pr. Petitlinie eller dens Plads, modtages hos Maler M. C. Nielsen, Danmarks-gade 15, 4de Sal, høre Dpgang.

En Malersvend ønsker Arbejde, helst ved Nadring eller Marmorering. Ansøges fra Foreningens Formand. Danmarks-gade Nr. 15, 4. Sal.

Udgivet ved M. C. Nielsen. — J. Henriksens Tryk.

FAAGVALG for Malere.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 2.

Februar 1874.

I. Aarg.

Naar disse Linjer kommer Læserne for Øjnene, har det Udvalg som blev valgt for cirka halvtredje Maaned siden for at udarbejde en Prisfortegnelse for Malersvende, overstaaet sit første Stadium, idet den endelige Revision og Oversætning til ny Mønt, er lagt i et snævrere Udvalgs Hænder, og derfor skal jeg, som Medlem af dette Udvalg, og paa dettes Begne tillade mig nogle Bemærkninger.

Naar dette sidste Afsnit af vort Arbejde er overstaaet er det vor og Bestyrelsens Mening at forelægge dette vort Arbejde for samtlige Kolleger af Faget til Drøftelse og Rettelse og forhaabentlig Vedtagelse; det er nu vort Haab, at dette Arbejde vil blive godkendt af Hundreder af Kolleger, og paa Grund deraf vil blive modtaget af Mestrene med velvillig Imødekommen, der kan give grundet Haab om en Underhandling. Jeg støtter for det Første dette Haab paa, at vi i vor Forening efter Evne har anvendt vor Tanke og vor Opmærksomhed paa faglige Spørgsmaal, og paa det Ihærdigste holdt os ude fra Deltagelse i Besvarelsen af de Spørgsmaal, som maa være forbeholdt en senere og roligere Tid. Jeg støtter dette Haab paa, at Mestrene i de to Aar, der er forløbne siden et Udvalg henvendte sig til dem med Anmodning om deres Bistand til at fremskaffe en mere stabil Lønningsform, svarende til de Konjunkturer, hvorunder vi lever, nu ville være mere imødekommende. Jeg har dette Haab, grundet paa, at Forholdene nok kan siges at være blevne værre og ikke bedre, grundet paa, at det vel maa staa for D'rr. Mestres Bevidsthed, at Eksistensen for dem er blevet nok saa trykket som for os i den forgangne Tid.

Jeg vil blot minde om den blodige Ironi, som fremgik af hin Statsrevisions Bemærkning, at medens alle andre Haandværksfag var stegne med indtil 100 pCt., var Priserne paa Malerarbejde det samme som tidligere.

Naar dette gælder Mestrene, saa gælder det samme, for vort Bedkommende; thi Priserne der nu hydes os for vort Arbejde er i Affordhenseende for de allerfleste Punktets Bedkommende de samme som for en Menneskealder siden. Det vil maasse nok siges, at man ikke maa sammenligne Malersvendenes Løn nu og tidligere, og dette skal indrømmes; men samtidig skal ogsaa det udsiges, at dette Lønningsudbytte er kun indvunden under store Anstrengelser og Slid, men at selv den allerstørste Anstrengelse og Slid nu ikke længere forslaar til at fremskaffe et tarveligt Udkomme, begrundet i de usle Priser der hydes, baade os og Mestrene for Arbejdets Udførelse.

Disse mellem Mestrene og Svende saa gjensidige Interesser, tør jeg maasse haabe, vil være et Gennemgangsled for en Underhandling, idet Udvalget og jeg formener, at D'rr. Mestrene ved den i de sidste Tider stærkt paatrængende næsten uhæderlige Konkurrence, maa see, en for dem stor Opfordring til at slutte sig nøjere sammen, for at opnaa ogsaa for deres Bedkommende en mere stabil Betalingsmaade, saameget mere, som vi io kunne henviser til den Ordning, der er truffet for flere Fags Bedkommende.

Thi ligesom der for Frihedens Misbrug i politisk Henseende maa sættes et Bolværk, saaledes maa man ogsaa i Fællig kunne optræde mod nærgaaende Konkurrenter.

Det er nu engang faldet i Svendenes Lod at skulle anvise Vej i saa Henseende, men saasandt vore Fordringer er beskredne ligeoverfor de Forhold, vi leve under, og de Fordringer, der stilles til os ved vort Arbejdes Udførelse, saa sandt stoler jeg ogsaa paa, at det vil blive erkendt og forstaaet af vore hæderlige og for deres Arbejdere interesserede Mestres, idet de Tider vi leve i selv vilde have bidraget deres til et friere Blik for, og paa Nødvendigheden af Gennemførelsen af en mere tidsvarende og til Forholdene mere passende Lønningssmaade, og ikke i det Hele Overlabelsen deraf, til den Enkelte og mellem Mand og Mand.

Men for at kunne naa dette Maal, er det Udvalgets indstændige Opfordring til alle Fagets Medarbejdere, om en talrig Tilslutning om vort Arbejde, for da i en Massehenvendelse til vore Mestres at forsøge en Underhandling om mulige Uoverensstemmelser i Prisfortegnelsen iværksat.

Der er efter min Mening, endnu een nødvendig Grund til for D'Grr. Mestres at forene sig, om der ogsaa derved i Realiteten blev ydet os en Haandsrækning, og det er, at naar der fra vore ældre Mestres klages — og aldeles ikke uden Grund — over daarlige Udførelse af selv det simpleste Arbejde, da maa man søge Grunden til dette, for en stor Del hos vore yngre Mestres, der saa let indgaa paa billige Arbejdspriser, og saa arbejder for største Delen med de yngste og mindst omhyggelige Arbejdere af Faget. Fra en anden Side af Sagen kan der jo ikke med juridisk Ret fordres af disse, at de skal anvende megen Tid og Flid paa slet betalt Arbejde, saameget mere som vi Alle have en Forpligtelse imod os selv og det er at leve, saa at man ogsaa fra den Side er berettiget til at antage, at D'Grr. Mestres, der ville værne om Faget og dets Standpunkt, ogsaa deri vilde see en Opfordring til en Sammenslutning, saameget mere, som det har været Udvalgets Hovedopgave at der til de af dette opstillede Priser, gaves Mestrene Ret til at fordrø propert og godt Malersvends Arbejde udført.

Til Slutning endnu et Par Ord til de af Fagets Medarbejdere, som hidtil har holdt sig borte fra Foreningen og dens Formaal. Slut Eder talrigt om dette vort Arbejde, som nu snart forelægges Eder. Selv ved vi, at det langt fra er det Bedste, der kunde være fremkommet, men Undskyldningen maa søges deri, at vi af den daværende Kreds har været ansete for at have været de mest kvalificerede til at fremkomme med noget saadant, men vi har ogsaa til Gengæld nedlagt

al vor vor Interesse og vor Evne i dette Arbejde. Slut Eder til vor Forening og til Fremme af dens Formaal. Vel har det ikke, og bliver heller ikke, i den første Tid Fagets bedste Mænd der kommer til at staa i Spidsen for Foreningens Ledelse, men saameget større maa Opfordringen til Eder være om at slutte Eder sammen med os, for at være behjælpelige med at føre vort Fags Sag frem til den Enkeltes Gavn, det Heles Vel og til Standens Pryd. Det er Mænds Gerning her skal øves, men det er ogsaa Mænds Tilslutning der ønskes; vel er han Socialist, der har skrevet nedenstaaende, men jeg mødes med ham deri og siger med ham:

„Af Fordom vi aldrig bindes.“

B. Nielsen.

Opfordring til samtlige Malersvende.

Saa som det endnu storter paa en Massetilslutning til Malernes Fagforening, saa skal vi tillade os at paapege Marsagen, som formentlig er Skyld til denne Mangel paa en saare nødvendig aktiv Deltagelse. For det Første er der mange ærede Svende, som ikke forstaaer, hvad Nytte i det Hele taget en Fagforening kan være til, og dem skal vi oplyse om, at en Svendeforening er det eneste Middel der staaer til vor Naadighed ligeoverfor Mesterens og Kapitalistens personlige Interesser og Operationer, naar Talen er om at hævede vor Ret og erhverve en Forbedring af vore pekuniære Raar. Den Enkelte kan udrette — i saa Henseende — meget Lidet for sig selv og slet Intet for de Andre. Det er i Masse der skal arbejdes paa Enhed og Sammenhold, og det er der, at Beslutninger kan tages, som kunne tænkes udførlige, det er den Enkelte som skal støtte det Hele, og det Hele atter den Enkelte, saaledes, at paa ethvert Punkt møder Modstanden udefra en fast Mur. Dette er i Korthed Fagforeningens Betydning. For det Andet har Svendene tilskyndende ikke det rette Begreb om, hvilke store pekuniære Fordele, og hvilke Krav paa en Mesters Humanitet der kan opnaas, saasnart en antagelig Prisurant bliver gennemført ved forenede Kræfter. Det lader næsten til som om Pluraliteten af Svendene var tilfreds med deres Arbejdes Udbytte, og var dette Tilfældet, saa vilde det ganske vist være Daarskab at paanøde den Mætte den Næring, som han ledes ved, men vi kan ikke ret forstaa eller indrømme en saadan Absurditet blandt vore ærede Kolleger, eller at de med et incarneret Trællesind skulle finde sig fornyet med den hoffærdige og despotiske Behandlingsmaade som paa flere Værksteder bliver dem tildel. For det Tredje er det Frygt for Mestrenes Misbilligelse og Brede, der

afholder dem fra at træde ind i Foreningen, de frygte for at miste deres Anciennitet i den Kreds af Svende, hvor de befinder sig og vel endog rentud at blive affkediget paa en uheldig Aarstid. Her gælder det at bringe et øjeblikkeligt Offer haade til Fordel for sig selv og for det Heles Vel. Her gælder det ikke at være for nærsynet, saa at man kun ser den nærmeste ringe Fordel, uden at betragte den lidt fjernere store Fordel, kort sagt, her kan man let spare paa Skillingen og lade Daleren gaa. For det Fjerde hører man ofte udtalt en uhyggelig og nedslaaende Mistillid til, at der nogentid kan opstaa Enighed mellem Malersvende, og at det overhovedet kan nytte noget at tænke paa Sammenslutning og Opnaaelsen af bedre Livsvilkaar. Denne Mistillid er en giftig Plante, som især af de enkelte højt begunstigede Svende der ikke tage i Betænkning at forraade deres Kammerater — næres og plejes efter bedste Evne. Denne Mistillid er en Overlevering fra Fortidens Jammerlighed og Modløshed som sabner al reel Grund, ti Malersvendene kan ligesaa godt blive enige om at erhverve nødvendige Goder, som alle andre Arbejdere kan det, og til et Bevis herfor staar vor Fagforening, som dog tæller ca. 300 indskrevne Medlemmer. For det Femte er det Kontingentet og Tidspilden, en enkelt Aften som affkræfter Mange. I saa Henseende maatte det dog klare sig for Vedkommende, at uden et lille Tilskud i Penge, kan intet Foretagende i denne Forretningstid sættes igennem, og Enhver kan bringe det Offer, som meget passende kan overføres paa det Budget, der angaar Lømpenge. Hvad Tiden angaar, der lægges Beslag paa, saa er det sædvanlig Fritid, og det lønner sig mange Gange for den Underholdning, der nydes. Endelig for det Sjette er der vel adskillige meget ærede Kolleger, som udenfor de rent faglige Sager og med Hensyn til social-politiske Emner, enten kun ville sætte deres egne antagne Principer igennem eller ogsaa slet ikke vide af nogensomhelst Lustning af den Bestaafenhed, — dem kan vi trøste med, at være nu antagne Love banlyser al Politisk, og at Lovene ville blive lokalt overholdte, saalænge de bestaar som saadanne.

Fællesakkorder.

Endsjøndt dette ikke ligger indenfor Foreningens løvbundne Formaal, saa er det dog et af de maaskee vigtigste Fagsspørgsmaal, hvorom vi bør samle os, og jeg skal derfor her gjentage, som jeg haaber for en større Kreds end jeg tidligere mundtlig har berørt indenfor Foreningens Vægge.

Fællesakkorder ere et af de første Lønnings-systemer, der af alle Værksteder bleve slaede ind paa, efter at Konkurrenceforholdene, om ikke andre Forhold maatte bringe Daglønsystemet til at vige indenfor vort Fag. Om man end i de første Dieblikke maatte, som flittig og stræbsom Arbejder, hilse den nuværende Lønningsmaade med Glæde, saa

troer jeg dog, at Glæden alt har lagt sig for længe siden, og at dette Nye som saa meget andet Nytt havde sine store Skyggesider, særlig fordi man i dette Tilfælde var og er priisgivet Andres Vilkaarlighed, Dovenskab eller Udygtighed.

Det har derfor ofte ærgret mig at see, enten den praktiske Mangel paa Omsigt ved Arbeidets Fordeling eller den Ringeagt, der fra forskellige Mestres Side udvistes mod deres Arbejderes økonomiske Udbytte af det dem anviste Arbejde, idet disse ikke undsaa sig ved at sætte de meest udelige og døvne, ved Siden af deres flittigste og dygtigste Arbejdere, men jeg har ligesaa ofte ærgret mig over mine Kollegers Langmodighed i saa Henseende, der enten af Mangel paa udviist høflig Selvstændighed eller fordi de ikke havde Øinene rigtig aabne for, at dette Lønnings-system ikke indeholder noget Reelt overfor den gamle Betalingsmaade, ikke overfor deres respektive Mestre have søgt disse Forhold ændrede til Alles Tarv.

Dette være nu som det vil, hvad Tiderne og den Enkelte ikke have været istand til at opnaa, det maa vi nu i Forening (helst i dobbelt Betydning) lægge Skulder mod Skulder og Ryg mod Ryg til, for at faa fjernet, saa meget mere, som vi her staa paa et Terrain, der aldeles ikke kan siges at kunne fortrædige Mestrene i deres Interesser, men kun fordrer en billig Hensyntagen til vore Interesser. Hvad skulde der vel være iveien for at en Bygning paa 5 Etager, f. Eks. blev delt i 5 forskellige Akkorder til 10 Mand, naar en Mester skulde og kunde benytte 10 Mand der-til, bedre var det endnu, om Arbeidet udstyffedes til 10 halve Etager til de 10 Enkelte, derved vilde der i Virkeligheden være noget andet og reellere Udbytte for den enkelte Arbejder, uden at skade Mesterens Interesser. Resultatet vil utvivlsomt blive noget ganske Andet, end hvor en Bygning fra Kælder til Kvist har været en eneste Fællesakkord.

Som det har været Tilfældet med mange nye Eiendomme i de sidste Aar, saaledes har det ogsaa været Tilfældet med meget andet Arbejde, der uden Skade for nogen af Parterne har kunnet være meget mere udstyffet. Det kunde maaskee synes, som om jeg var en Hader af, at 2 eller flere Arbejdere bleve satte sammen paa et Arbejde, men jeg beder det forstaaet saaledes, at alt det Arbejde, hvortil der ikke strengt fordres flere Kræfter i Forening til Udførelsen, det da overlades i saa smaa Partier som muligt til den Enkelte, for at den Enkelte kan, efter sin personlige Lyst eller Dygtighed, sættes istand til at indvinde det størst mulige Udbytte, uafhængig af Andres Løner, Lyst eller Dygtighed.

I det vi nu samles for at opnaa en gunstigere Betalingsmaade overfor Arbeidet i Almindelighed, lad os da ogsaa samle os, for at opnaa et bedre og mere tids sparende Resultat i denne Henseende.

Tekniske Meddelelser.

At tilberede Gaultschuc-Fernis.

Tag lige Dele af Gummi-Elasticum eller Gaultschuc, kogt Linolie og varm Terpentinspiritus, naar denne Fernis tilbelds er affjølet, da sies denne i et linned Klæde, og kommes derpaa i en Flaske med en vid Hals. Denne Fernis tørrer meget langsomt, en Egenskab, som ligger i Gaultschucens Natur. Opfindelsen af Luftballoner ledede til at anvende Gummi-Elasticum til Fernis, da det var nødvendigt at have en stærk og tillige en hoielig Fernis. Denne Fernis kan bruges til alle Tøier.

Denne Substans bruges ogsaa til Fernis for Paraplyer. Den Fremgangsmaade, som her anvendes, er følgende: En Støbese holdes over en Kulild, og naar den er varm, kommes deri et lille Stykke Gummi-Elasticum, som ene bør give en hvid Røg, giver det en sort Røg, da fordampes det piebliffelig eller fanger Jld, og dette er en Følge af, at Sken er for hed. Tid efter anden kommes flere Stumper i, omtrent ialt $\frac{1}{4}$ Pd., men det maa stedse iagttages, at ingen sort Røg frem-

staar. Naar Gaultschucen er smeltet, gydes indtil 2 Pd. god Linolie til, hvorefter Fernissen affies. Man stryger Fernissen paa det vel udspændte Silketøi og vogter sig vel for, at ingen Blærer opstaar, da der her vilde fremkomme Huller, gjen- nem hvilke Luften kan trænge. F. S.

Korrespondance.

Odense Malerforening. Det Ønskede skal blive Dem tilsendt med det Første.

Aarhus, J. N. Om 14 Dage kan jeg først svare Dem, da det først skal behandles.

Sønderborg. „Fagtidende for Malere“ kan bestilles paa alle Postkontorer.

Nalborg, H. M. Provenummer er sendt til Hr. Malermester Hartmann.

Sterede pr. Stelstør. Deres Bidrag vil blive benyttet næste Gang. Flere af den Slags ønskes.

Rolding. J. S. Politiste Artiller kan ikke optages.

Bekjendtgjørelser.

Til de Herrer Malermestre.

Da Malernes Fagforening af 1873 har vedtaget at arbejde hen til en Forhøielse for vort Arbejde, ligesom alle Malersvende udenfor Foreningen vil støtte os deri, skal jeg paa deres Begne oplyse de Herrer Malermestre derom, for at de itide kan forhøje Prisen for deres Arbejde overfor Kunderne, særlig med Hensyn til Affattelse af skriftlige Afkorder. Jeg kan ikke endnu oplyse om de enkelte Forhøielser, men jeg skal dog meddele, at en Forhøielse af 25 pCt. gjennemgaaende er det vi trakter efter. I det jeg oplyser de Herrer Mestres om denne Forhøielse, anseer jeg det for en Pligt at forberede de Herrer derpaa i Tide, for at en god Forstaaelse og Samarbejde derom maa kunne føre til et heldigt Resultat til begge Parter's Tilfredshed. Denne Forhøielse af Arbeidspriserne vil vi trakte efter at faa indført i dette Foraar. Paa Malersvendenes Begne

M. E. Nielsen,

f. T. Formand for Malernes Fagforening af 1873.

De Herrer Malermestres Opmærksomhed henledes paa, at Fagforeningen anviser Svende, naar Anmeldelser derom tilstilles Formanden, Danmarksgade Nr. 15, 4. Sal, høire Dpgang.

En Malersvend, som aadrer og marmorere godt, ønsker Arbejde i en Provindsby eller paa Landet, ikke paa Dagløn, men efter de nu bestaaende Priser paa Afkord. Anvises fra Formanden. Danmarksgade Nr. 15, 4. Sal.

Malernes Fagforening af 1873

afholder i Reglen Møde hver Mandag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Adelgade 27, Stuen over Gaarden, hvor ogsaa nye Medlemmer indtegnes, ligesom ogsaa Abonnement modtages paa „Fagtidende for Malere“.

Bestyrelsen.

De ærede Farvehandlere,

og Enhver, som kan have Nytte af at avertere i Bladet, særlig Malermestre om Svende og Svende om Arbejde; Alle, som handler med Stoffer og Bærktøj for Malere, ligeledes Bog- og Papirhandlere, samt Tapetfabrikanter, kan med Fordel avertere i „Fagtidende for Malere.“ Avertissementer a 6 Skilling pr. Petitlinie eller dens Plads, modtages hos Maler M. E. Nielsen, Danmarksgade 15, 4de Sal, høire Dpgang.

„Fagtidende for Malere“,

udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“, udgaar én Gang maanedlig og koster 1 Krone (3 Mk.) om Aaret foruden Postgebyret. Abonnement tegnes i Provindserne paa alle Postkontorer; i Kjøbenhavn hos M. E. Nielsen, Danmarksgade Nr. 15, 4de Sal, høire Dpgang.

Udgivet ved M. E. Nielsen. — J. Henriksens Tryk.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 3.

Marts 1874.

I. Aarg.

Nu da det Arbejde, der var overdraget Fagforeningens Udvalg, er bragt frem for det Forum, fra hvilket Dommen skulde fældes og Udtalelser falde — men desværre som sædvanlig mellem Malerne, kun ere fremkomne i Krogene, og ikke højt og tydeligt af de specielt interesserede, skal jeg tillade mig her at inddrage nogle af disse saaledes faldne Udtalelser.

Saa længe d'Hr. Malersvende vedblivende lægge det Arbejde paa enkelte Mands Skuldre, saalænge d'Hr. Malersvende vedblivende lader en mindre Kreds af deres Kolleger bære hele Byrden af den Sag, der skal føres frem til hele Standens Lære, saalænge er vi ansvarssfri overfor Udtalelsen af det Uheldige i, at den udarbejdede Prisfortegnelse ikke forelaa trykt. Ingen mere end vi selv beklager dette, men til enhver Sags Gennemførelse skal der Medhjælp og Penge. Overfor en anden af de i Krogene udtalte Beklagelser (over Skumring af Støptrin) skal jeg her udsige, at det vist ikke kunde være Meningen at binde Udvalgets Hænder, især overfor Arbejde af den Art, som vist Ingen med Rimelighed kan beklage sig over, idet det maatte være en af Udvalgets Opgaver at være inddragende paa Punkter, især naar disse kun berørtes af Enkelte og i saa Tilfælde. Det maatte være en af Udvalgets Hovedopgaver at søge en Forhøjelse paa, for det Første, det almindeligt forekommende Arbejde, som selvfølgelig mest gavne og var fornøden for Fagets Flertal, og for det Andet, paa mere luksuriøst Arbejde. En anden af den samme Utilfredse fremsførte Udtalelse (Maring af Fyrretræ) tror jeg at han har set i et aldeles fejlagtigt Lys, idet Udvalget har gjort

gældende, at de noterede Priser kun gælder for almindeligt godt udført Arbejde, og altsaa aldeles ikke rammer ham, da han jo er en udmærket Arbejder i denne Retning, og er allerbedst istand til selv at stille Forbringere for sit Arbejdes Bedkommende. Det er i det Hele Specialisternes Fejl, idet det er disse, der stiller sig jævnsides med de almindelige, istedetfor at trække disse med sig, — de ville dog altid blive de mest foretrukne.

Naar der ligeledes udefra udtaltes en Frygt for, at Luksusarbejdet vilde udeblive fordi dette blev noget fordyret, saa tror jeg at dette snarere vil ske af Mangel paa Medgjørighed fra d'Hr. Mestres Side end paa Grund af den berettigede Prisforhøjelse; Udvalget har troet at burde have sin Opmærksomhed henvendt paa et saadant Punkt for de Kollegers Bedkommende, som næsten udelukkende benyttes af Mestrene til dette Arbejde, thi her er ingen Tvivl om hvem der tjener mest og er mest fri for Ubehageligheder: Den, der benyttes kun til Plankeværker og lign., eller Den, der bruges til hint Arbejde. Udvalget fastholder Haabet om at blive mødt med Velvilje af Mesterudvalget i denne Henseende; ti den Kunde, der vil offre 50 Rd. paa et enkelt Værelses Udstyr og mange Gange meget mere, maa ogsaa kunne afse nogle Dalere til forhøjet Arbejds løn. Jeg vil spørge her: Er Luksusfen paa Møblement blevet mindre fordi Arbejds lønnen er bleven noget forhøjet?

Naar der ligeledes anførtes som Grund til, at (forøvrigt kun nogle) Enkelte ikke under skrevne Henvendelsen til Mestrene, at de af Udvalget opstillede Priser og Bestemmelser skulde være

bindende, da maa jeg udtale, at „Godekendelsen“ bør forstaaes som Evende-Udvalgets opstillede Norm, og som vi have paakaldt Mestrenes Mening og Sagskundskab for, at det senere skal staa til den Enkeltes Vedtagelse eller Forkastelse.

Nu er det ikke Tid at strides om Ubetydeligheder, og skal der tænkes paa at bringe den for alle Malere fælles Sag frem til Virkelighed, og skal der tænkes paa at bringe den Adspjaltelse, der hidtil har bestaaet mellem os, til én Helhed, til ét Samfund, maa vi Alle bidrage Noget, Alle maa yde et Tids- og Pengeoffer, Nogle begge disse, og desuden et Offer af Gvner. Hvad vi ikke har naaet fuldt ud idag, naaes ved Sammenhold imorgen — Rom blev jo ikke bygget paa en Dag! Og hermed en Tak til alle dem, der hidtil have forstaaet og ydet Deres overfor den fælles Sag.

B. Nielsen.

Midt under Bestræbelserne for at føre den fælles Sag frem, er det med Beklagelse, at en af Foreningens, Udvalgets og Bestyrelsens nidkjæreste Medlemmer forlader os, idet Hr. J. Schwaner er rejst til Laaland til en anden Virksomhed. Naar Priskurantens foreligger trykt, da vil de af ham udførte Tegninger til samme staa som et Bidnesbyrd om den Kærlighed og Opoffrelse, hvormed han omfattede denne Sag. Bestyrelsen ønsker ham herved alt Held i hans nye Stilling, og udtaler herved til ham sin hjerteligste Tak, en Tak, som Foreningens og Sagens Venner utvivlsomt ville tiltræde.

Hvad er en Fagforening?

Det er en Forening bestaaende af Mænd, som beskæftige sig med en og samme Haandtering (eller Fag); og som virke hen til et fælles Maal i faglig Retning. — Ja! — Man skulde nu tro at foransførte Svar altid maatte lyde saaledes, af hvem det saa end besvaredes, — dette er dog ingenlunde Tilfældet, hvilket jeg selv har erfaret, ti mange og maaske de Fleste sige: det er en social-politisk Forening, — og jeg skal villig indrømme, at flere Foreninger af ovennævnte Navn maaske den meste Tid behandle politiske Spørgsmaal; men da finder jeg, — og det vist med Grund: at „Fagforening“ er et meget uheldigt Navn, ti Ordet „Fag“ betyder jo her Haandværk; og man behøver jo da ikke at have lært et og samme Haandværk for at drøfte politiske Spørgsmaal!

Dog skal det ikke hermed være ment, at en Arbejder slet ikke bør befatte sig, eller deltage i politiske Spørgsmaal, dette være langt fra Meningen; men ikke efter min Opfattelse indenfor en Fag-

forenings Grændser, ti der vil Politik som oftest kun bidrage til indre Splid og Adspjaltelse, hvorimod Enighed om de faglige Emner altid vil være et fast Tilknætningspunkt for Alle, og det ligger jo ligefrem deri, at Alle i en saadan Forening, han være enten dygtig eller middelmaadig i sit Fag, dog derom kan have en sund Mening, hvorimod Politiken, det være sig „Venstre“ eller „Højre“ som oftest endnu ikke staaer saa ganske klar for den store Masse, — og det er Massen man absolut skal have i en Fagforening, for at udrette Noget; — men naar den Tid først kommer og Arbejderne forstaaer paa rette Maade og med et uhibet Blik, at gøre sin Stemme gældende overfor politiske Spørgsmaal, da skal jeg ikke være uvillig til at være med til at drøfte det Spørgsmaal:

„Bør en Fagforening foruden de faglige, ogsaa befatte sig med politiske Spørgsmaal?“

Da nu mange dygtige og fornuftige Mænd vist indrømmer mig ovenstaaende Liniers Berettigelse, saa maa jeg herved ogsaa af Erfaring tilstaa, at mange af disse dygtige og fornuftige Mænd slet ikke ville vide af Politik at sige, og det kan jo i og for sig betragtes som beroende paa enhver fri Villie, men til Dem er det jeg nærmest henvender mig med disse Linier, for at gøre det klart for dem: at Malernes Fagforening af 1873 kun befatter sig med faglige Spørgsmaal, saavel tekniske som økonomiske, og derfor med Rette kalder sig for „Fagforening“. For muligt at opmuntre ærede Kolleger, som endnu ikke have sluttet sig til Foreningen, om at indtræde i samme, er det jeg herved tillader mig denne Opfordring.

Ærede Kolleger! Tænk nøje over disse Linier og stænk Sagen den Opmærksomhed, den fortjener!

Se ikke paa Personerne; men paa Sagen, den er vistnok lidt Opoffrelse værd!

Slut Over til Malernes Fagforening af 1873 og arbejd med os hen til Opfyldelsen af de Fordringer, som Nutiden kræver — og dette kan ske! — det er mit faste Haab naar „Alle“ slutter sig sammen i Enighed og ved en human og befindig, men dog bestemt Optræden, arbejder fremad paa det begyndte Værk.

A. M.

Idet vi takke den ærede Indsender for hans Besvarelse, skulle vi tillade os at knytte nogle Bemærkninger dertil. En Fagforening er efter vor Mening en nødvendig Betingelse for Tilværelsen ikke alene i pekuniær, men ogsaa i individuel og moralsk Henseende, ti det er det Sted, hvor man paa nært Hold skal kunne gøre sig bekendt med Fagets Personligheder, Fagets Gjendommeligheder og de Strømninger, der gaa igennem Samme, det er det Sted, hvor det vækkende Ord skal falde, der skal fremkalde til Handling, til Selvbevidsthed om sit Værd, som Arbejder og som Menneske, det Individ, der ellers som passiv Tilskuer eller anden Frygtagtighed har holdt sig skjult i Krogene. En Fagforening er det Sted, hvor den Enkelte skal

the hen, for at finde et Værn for den ofte uden Grund utaaelinge Mestervilkaarlighed. Heraf maa dog den mindre Selvstændige ikke lade sig forlede til at tro, at Jagforeningen er det Sted, hvor enhver Sladder skal forebringes, men at Jagforeningen er det Sted, hvor al Despoti skal blive paatakt, det Sted, hvor de Mange kunne optræde som Værn for den Enkelte.

Red.

Tekniske Meddelelser.

(Ved en Korrekturfejl blev der forrige Gang glemt en Sætning i nedenstaaende Stykke, hvorfor det genoptages her.)

At tilberede Gaultschuc-Fernis..

Tag lige dels af Gummi-Elasticum eller Gaultschuc, kogt Linolie og Terpentinspiritus. Stør Gummi-Elasticummet i tynde Strimler og kom det i en Kølbe, der staar i meget heft Sandbad. Naar denne Substant er bleven flydende, kom Fernisen i kogende Tilstand deri, og dernæst Terpentinspiritusen, varm. Naar denne Fernis tildels er afkølet, da sies denne i et Linnedflæde og kom det derpaa i en Flaske med en vid Hals. Denne Fernis tørrer meget langsomt, en Egenkab, som ligger i Gaultschucens Natur. Opfindelsen af Luftbaloner ledede til at anvende Gummi-Elasticum til Fernis, da det var nødvendigt at have en stærk og tillige en højelig Fernis.

Denne Substans bruges ogsaa til Fernis for Paraplyer. Den Fremgangsmaade, som her anvendes, er følgende. En Støbeforme holdes over en Kulild, og naar den er varm kommes deri et lille Stykke Gummi-Elasticum, som ene bør give en hvid Røg; giver det en sort Røg, da fordampes det øjeblikkelig eller fænger Jld og dette er en Følge af at Skeen er for hed. Tid efter anden kommes flere Stumper i, omtrent i Alt $\frac{3}{4}$ Pund; men maa stedse iagttages, at ingen sort Røg fremstaar.

Naar Gaultschucen er smeltet, gydes til 2 Pund god Lindolie, hvorefter Fernissen affies.

Man stryger Fernissen paa det vel udspændte Silketøj og vogter sig vel for, at ingen Blære opstaar, da der her vilde fremkomme Huller, gennem hvilke Luften kan trænge.

F. S.

Om Lakering af Gulve.

Ved at have været Maler i ikke saa længe paa en af de større Herregaarde i Landet, hvor der blev sat megen Pris paa smukke og holdbart lakerede Gulve, tør jeg sige, at have høstet ikke ringe Erfaring ved at have havt ualmindeligt meget af den Slags Arbejde under Hænder.

At lakere et Gulv synes jo at være et saa simpelt Arbejde, at det ikke var værd at omtale, men naar Fordringerne stilles saaledes: hurtig færdig, smuk Glans, ikke flæbe og kunne taale at vaskes daglig med en fugtig Klud uden at Glansen lider, da er Opgaven ikke aldeles let.

Det er vel slet ikke vanskeligt med hurtigtørrende Lak, at bringe Gulvet til at betrædes med blødt Fodtøj allerede efter 6 Timers Forløb, dette

har jeg ofte prøvet, men Glansen er hurtig borte, og hvor Solstraalerne kan træffe, kan nu sliig Lak som oftest revne. Jeg har prøvet saavel engelske som hollandske o. fl. Lakker, men ingen har givet et saa fortrinligt Resultat som en Blanding af:

1 Pot engelsk Vognlak Nr. 0 (af Stillings Prisk. Nr. 405),

1 do. Krystallak (do. do. 479.)

1 Unze Kerrotin.

Denne Lak tørrer godt og springer ikke. Jeg har med den lakret mange Trapper og Gulve, som efter 3 Mars Forløb og ikke lidet brugte, endnu have et Udseende, som Intet lader tilbage at ønske.

Det er sandt at Lakken jo ikke bliver billig (cirka 2 Rdlr. 24 Sk. Potten), men den er ogsaa kun beregnet paa allerhøjest de tvende sidste Overstrøg og er at anbefale paa Steder hvor Omkostningerne betragtes som en Biting, naar blot Ønsket kan blive realiseret.

Ved nye Gulve, der skulle beholde deres oprindelige Farve, benyttes den ogsaa med Held til det sidste Overstrøg — kun maa Træets Mattelse med Fernis ikke være for fed, men helst fortyndet med $\frac{1}{3}$ Terpentin.

Det er blevet sagt at de engelske Lakfernisjer ikke taale nogenomhelst andre Tilføjninger — dette er dog ikke ganske korrekt i flere Tilfælde, men naturligvis under visse Betingelser — naar der kun træffes det rette Forhold, kan der opnaas meget gunstige Resultater.

H. J.

Foreningsanliggender.

Foreningen afholdt d. 26. Januar en Generalforsamling, som fortsattes og sluttedes d. 2. Februar. Paa denne, der dirigeredes af P. Nielsen, foretoges Valg paa Bestyrelse. Efter nogen Diskussion blev Resultatet af den foretagne skriftlige Afstemning, at P. Nielsen valgtes til Formand. Til Repræsentanter Jacobsen, Østerberg, Friis, Schwaner, Krakau, Markmann og Bruun, samt til Erstatningsmænd Schjødt, Lethan, Christiansen og J. Jensen og til Revisorer Bullf og Tullin.

Notitser.

1. Som et Eksempel paa hvad der i disse dyre Tider kan høstes i Arbejdsløsn kan, efter troværdig Rilde, anføres, at Malermester Jensen paa Lykkesholms Vej har budt sine 2 Svende 4 Mk. om Dagen fra Morgen til 7 Aften, men ligesaa sørgeligt er det ogsaa at vedkommende Svende har ladet sig en sliig usæl Løn tilbyde.

Det er en Selvfølge at Bladets Spalter staa aabne for en Berigtigelse af Vedkommende. —

2. Som det fremgik af Diskussionsmødet den 11 Februar, hvor et Medlem beklagede sig over den Forhaanelse af Jagforeningen, som en Mester-

svend paa et herbærende større Bogværksted skulde have tilladt sig, skal Redaktionen ikke undlade at fremhæve den sørgelige Stilling, adskillige af d'Fr. Mestersvende have indtaget overfor Foreningen. Kunne d'Fr. ikke sympatisere med Foreningen og dens Virksomhed, skulde de idetmindste ikke indlade sig paa Forhaanelser, ti ligesom der er en Nemesis, kunde denne meget let vende sig mod d'Fr. inden de selv vide af det, saameget mere som Foreningen bestræber sig efter Gyne at være sig selv og enhver Maler bekendt og værdig.

3. Som et Kuriosum og som en Illustration til de Bestræbelser, der for nærværende Tid udfoldes for en Forbedring og Baataale af Malernes uheldige Kaar, tjener, at en herbærende Maler i Juhlstræde averterer Strygning 3 G. 7 St. og Dp-

fætning af Tapetpapir til 10 St. Stykket. Malernes Fagforening anbefaler herved sin respectable Kollega til Runders Fhukommelse, men forventer selvfølgelig, at han ikke vil opnaa en eneste Haandsrækning til deres Tilfredsstillelse.

Korrespondance.

Fr. Boghandler Jakobsen i Odense. Hjertelig Tak for Tilbudet, men vor Forening haaber, at Malerforeningen dersteds vil være os behjælpelig med Bladets Udbredelse.

Flere Forespørgere. Ja, med Tak, det er jo en selvfølge, at Bladets Spalter staa aabne for enhver Fagmand, men selvfølgelig kun for Fagartikler.

I Reglen vil anonyme Skrivelser ikke blive besvarede. Fr. S. i . . . tjøbing. Der er vist ikke det rigtige Nummer efter Stillings Katalog.

Bekjendtgjørelser.

Malernes Fagforening af 1873

afholder i Reglen Møde hver Mandag Aften Kl. 8 i Adelgade 27, Stuen over Gaarden, hvor ogsaa nye Medlemmer indtegnes, ligesom ogsaa Abonnement modtages paa „Fagtidende for Malere“. Næste Møde Onsdag d. 11. Marts.

Foreningens Love siger: Formaalet § 1: Foreningens Formaal er at arbejde hen til en nøjere Sammenslutning og en fælles Optræden af samtlige Malersvende, navnlig for at opnaa Forbedring i Malernes økonomiske Stilling. I dette Djemed afholdes Diskussionsmøder, Foredrag og andet Lignende. Debat om politiske Emner udelukkes. § 4: Til Optagelse fordres Forevisning af Lærebrev, eller et af 2 Medlemmer afgivet skriftligt eller personligt Vidnesbyrd for, at de er Malere. § 8: Ved Indtrædelsen betales et Indskud af 83 Ore, den ugentlige Afgift er 16 Ore, deraf indeholdes 4 Ore til Produktionsforeningen og 4 Ore til den fælles Strejkekasse. Efter at alle Administrationsomkostninger ere afholdte, overgaar Overskuddet til Produktionsforeningens Reserverfond, der nærmere bliver at bestemme. Enhvert Medlem erhoder ved Indtrædelsen Medlemskort, et Eksemplar af Foreningens Love, den fælles Strejkekasses Kontrolbog, samt Foreningens udkomne Maanedssblad. § 13: Enhver, som ved sin ugentlige pligtige Afgift til Produktionsforeningen (se § 8) har indbetalt 10 Kroner, faaer 4 pCt. Rente foruden Andel i Netto Overskudet ifølge § 16, dog først $\frac{1}{2}$ Aar efter at Værkstedet er i Gang. For hver 10 Kroner, der ere indbetalte som Afgift eller Laan, gives Ret til Rente og Andel i Overskuddet. Ringere Bølsø forrentes ikke. Almindelige Bestemmelser Punkt 3: Til Foreningens Ugemøder kan enhver Maler (Mestre og Svende) erhoder Afgang mod Erlægelse af 16 Ore. Punkt 4: Til alle Foreningens Møder skal Medlemskort forevises paa Forlangende.

„Fagtidende for Malere“,

udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“, Organ for Malernes, særlig Svendenes Interesser, udgaar foreløbig kun én Gang maanedlig og koster 25 Ore (12 St.) Kvartalet foruden Postafgiften. Enkelte Numre 10 Ore (4 St.). Abonnement tegnes i Provindserne paa alle Postkontorer, i Kjøbenhavn i Fagforeningens Lokale og hos Formanden P. Nielsen, Grønnegade 7, 3die Sal.

Mærk. „Fagtidende for Malere“, optager Artikler (ikke politiske) og tekniske Meddelelser fra enhver Fagmand, naar saadanne indsendes efter ovenstaaende Adresse og med Mærke og Navn for Redaktionen.

D'Fr. Malermestre fra Provindsjerne, som i dette Foraar kommer til Kjøbenhavn, kunne erhoder de udkomne Numre (1ste Kvartal) af „Fagtidende for Malere“ hos Formanden P. Nielsen. 1ste Kvartal vil blive henlagt til Eftersyn hos D'Fr. Stilling, Holmblad, J. J. Nielsen & Co. og paa Malernes Farvemølle.

Abonnementet for de øvrige Kvartaler maa tegnes paa vedkommende Postkontor.

Forbindtligt

P. Nielsen.

De Herrer Malermestres Opmærksomhed henledes paa, at Fagforeningen anviser Svende, naar Anmeldelser derom tilfjilles Formanden.

En Malersvend, som aadrer og marmorere godt, ønsker Arbejde i en Provindsby eller paa Landet, ikke paa Dagløn, men efter de nu bestaaende Priser paa Akkord.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 4.

April 1874.

I. Aarg.

Hvad bør man først og fremmest fordr hos en Svend eller Arbejder?

Ovenstaaende Spørgsmaal vil vist forekomme de ærede Læsere (ialtfald smigrer jeg mig dermed) lidt originalt, og mit Svar derpaa maaske endnu originalere! Hvorfor jeg nærer denne Tanke kommer af, at jeg er vis paa, at den store Mængde naturligvis vil svare omtrent saaledes: At han er dygtig og paalidelig til sit Arbejde — Nogle, at han er en paapassende og ædruelig Mand, Andre, at han er sin Mester tro og saa fremdeles, men Saa eller maaske Ungen vil svare det, som jeg anser for det „Fornemste“, og som desuagtet saa godt kan forenes med alle ovenanførte Egenskaber, og tilmed allersørst det som skal fremkalde Agtelse for Arbejderen — det jeg mener er nemlig:

Selvstændighed og Følelse af sit Værd som Mand!

Hvad der har foranlediget mig til at fremkomme med disse Linjer, er den Mangel paa foranførte Egenskaber, som desværre gøre sig saa gældende hos en stor Del af ærede Samtidige; idet de mene, at ved at udtale og handle efter deres sunde Anskuelse i en og anden Retning, i det Hele taget staa paa sin Ret ligeoverfor deres Arbejdsherre eller Mester, skulde staa deres gode Forhold til ham, (som de har troet at være i Besiddelse af), naar denne, undertiden mod sin Billie, er kommen til at forurette Bedkommende. Jeg har desværre kendt mange Arbejdere, som har ladet sig byde Alt, og fundet sig deri med en beundrings-

værdig Taalmodighed, altid menende: „Ja, det gaar ikke an at svare ham, saa bliver han værre, og maaske faar jeg min Affled med det samme, og nu har jeg været her i saa mange Aar, jeg vilde sgu dog nødig herfra, her er dog altid lidt om Vinteren,“ — og saadan i det Uendelige, lige indtil Bedkommende næsten har sat sig det saa fast i Hovedet, at han omtrent betragter sig som et Stykke Inventarium paa Værkstedet.

Men hvad maa nu Mesteren tænke om saadanne Mennesker? Ja, min Mening er, at han ligefrem maa foragte dem, og det er han berettiget til. Det samme vilde jeg gøre i hans Sted.

Nej! Mine Medarbejdere, hvem disse Ord kunne anvendes paa, den Maade duer ikke at gaa frem paa — og hvem de rammer, da blues ej derfor, maaske har I ej tænkt grundig derover, og betragt da dette som et Vink fra en Ven, for at rette det Forsømte — Tal og handl efter egen Overbevisning, paa høflig Maade, som det sømmer sig Mænd, thi Sandhed maa altid kunne høres. Da skal I se, at meget vil indvindes, og at saavel den Mand, jeg arbejder hos, som mine Medmennesker i Almindelighed vil faa Agtelse for en Arbejder!

Naar jeg her har tilladt mig at skildre i Korthed Forhold indenfor den snævre Kreds, som finder Sted imellem Mester og Svend indenfor Arbejdets Omraade, hvor det jo ubetinget er Mesterens Ret at lede Arbejdets Gang efter sin bedst udtænkte Plan, og paapege Ting, som Svenden ej klart nok har havt Øjet aabent for — lige saa uheldigt og sørgeligt er det naar Bedkommende søger at øve Tryk paa Svendens Forhold uden-

for Arbejdets Omraade — og der er det især at Svenden skal staa som selvstændig Mand — hermed sigter jeg til, at jeg har hørt: at mange Malere ikke ville gaa ind i „Malernes Fagforening“ for ikke derved at falde i Ugunst hos deres Mester!

See dette (som desværre vistnok er sandt) er meget sørgeligt, naar Mesteren saaledes formaar at misbruge sin Stilling; men endnu sørgeligere er det at der findes saadanne Malersvende, som føler sig saa uselvstændige og saa lidet hensyn-tagende til sig selv og hele Standens fremtidige Vel!

Fordi jeg sælger mine Hænders Kraft for Penge, som jeg er nødt til for at leve, giver jeg ikke min Frihed med i Lidkøb; ti den kan ikke betales med Guld!

En Malersvend.

Til den af Foreningens Bestyrelse udstedte og i „Dags-Telegrafen“ for den 7de Marts optagne Udtalelse, har Redaktionen til Slutningen af vor Udtalelse tilladt sig at betegne det af os med tidligere Kjendsgjæringer for Dje udsagte, som en „Innuvation“, en Betegnelse som gav dem, hvem vi henvendte os til, en prægtig Haandskræftning og som Dhr. Mestres heller ikke forsmåede at benytte, idet disse fastholdt Betegnelsen i Række med en hel Del intetfingende og intetsteds henhørende Tale, som det jo var meget let at imødegaa og tilbage-slaa Punkt for Punkt, selv af dem, der kun have arbejdet saa Nar i Faget. Den Haandskræftning, „Dags-telegrafen“ gav vor Sag, tjener som Illustration overfor dette Organs Stilling til tidligere foregaaende Stridigheder imellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Vi skulle forhaabentlig i næste Nummer fremkomme med vore Bemærkninger, som vi, af Hensyn til den foreliggende Sag, tilbageholde nu.

Man hører saa ofte i denne Tid, naar Folk maa betale de enorme Priser for Livsforbrødenheder sig: det er disse stadige Lønningsforhøjelser Skyld i. Ved et løst Syn paa Sagen synes det maaske at være saaledes; og fra en enkelt Side i Dagspressen er der da ogsaa mod bedre Vidende gjort undtagelsesvise Forsøg paa at bekræfte ovenstaaende Udraab; men alle fornuftige Folk ere vel forlængst paa det Rene med at de Lande, hvortil vi udfører vore Livsforbrødenhedsartikler og deres Pris paa disse, ere bestemmende overfor Priserne i vort eget lille Fædreland. Naar altsaa Priserne paa Livsforbrødenhederne omtrent ere ligesaa høje heri Danmark, som i England, Frankrig og vel næsten i

alle Lande, er det efter mit ringe Syn paa Sagen ikke Fordringen om Lønningsforhøjelse, der bestemmer Prisen paa Livsforbrødenheder; men derimod disses Pris der, naar det skulde være, maatte være dets bestemmende og regulerende Pris paa Arbejdet.

Hvis Lønnens (Indtægternes) Størrelse skulde være den der bestemte Prisen, maatte vel den, der har 50,000 Rb. i aarlig Indtægt, betale sine Forbrødenheder med 100 Gange saa høj Pris som den, der kun har 500 Rb.

Jeg kan saa godt forstaa at den Formuende nødig giver slip paa noget af sit, dertil ere vi vel alle, temmelig egoistiske, men han maa vel huske paa at har hans Penge i de sidste Decennier tabt megen af deres Værdi for ham, saa er vel ogsaa i de fleste Tilfælde hans aarlige Indtægter bleve forøgede, hvorimod man vist neppe kan sige det samme for Arbejdernes Bedkommende; ti det er en fast og sand Kendsgerning, at den Haandværker, der for 20 Nar siden havde 5 a 6 Mk. i daglig Fortjeneste, bedre formaade at skaffe sig det daglige Udkomme end som han nu kan med næsten 50 a 60 Procent højere Løn. Det er ikke godt at forklare sig (uden man da skulde formode saa uhabørlige Grunde, som et vist ilbeset Organ foreskriver ere de gældende) hvorfor man ej heri Danmark og flere Lande vil lade Arbejdets Løn staa i passende Forhold til Livsforbrødenhedernes Pris, hvorimod i England, Frankrig og i endnu højere Grad i Amerika ingen fornuftig Mand tænker paa at hyde den gode, flittige og ædrulige Arbejder mindre i Løn end som han dog formaar anstændigt og reelt at leve for. Jeg skal her tillade mig at anføre et lille Eksempel, som jeg har fra en aldeles paalidelig Kilde, at medens her vel neppe en middelgod Maler med Flid fortjener mere end 8 a 9 Mk. daglig og de bedre Malere maaske henved et Par Daler daglig, bliver der i Amerika ikke budt en middelgod Maler under 2 a 2½ Dollars (20 a 25 Mk.) om Dagen, og en god og flittig Maler 3 a 4 Dollars (5 a 5½ Rb.) og endnu mere om Dagen; selv en Arbejdsmand, der aldrig har lært noget Haandværk, fortjener 2 a 3 Dollars om Dagen. Disse Priser synes naturligvis høje; men som bekendt er ogsaa Alt omtrent gennemgaaende betydelig dyrere end her; dog ikke hverken 100 langt mindre 200 pCt., som deres Løn, end som her.

Det kunde jo synes for udenfor Faget Staaende, at naar en middelmaadig Malersvend formaar at tjene 8 a 9 Mk. i daglig Fortjeneste, var det ej saa daarlig en Indtægt om Aaret; men som det vist er de fleste Folk udenfor Faget bekendt, er det kun i de 6 Sommermaaneder at der kan tjenes saa meget, i den øvrige Tid af Aaret kan der vel godt som Gennemsnit siges at der arbejdes i de 3 Maaneder med en Fortjeneste af 6 a 7 Mk. daglig, hvilket med Fradrag af Spn- og Helligdage, giver en Fortjeneste af 3 a 350 Rb. om Aaret, hvorfor vel ingen, selv med en lille Familie, godt formaar under de nuværende Forhold at skabe sig en blot nogenlunde taalelig Eksistents.

Der gives ganske vist endel Specialister og meget duelige Arbejdere af Faget, der formaar at fortjene noget mere; men fordi maasse 10 a 20 Blandt 100 kan fortjene det, maa disse jo ikke trækkes frem som Eksempel paa hvad der i Virkeligheden tjenes; derfor kan det vel ej være, eller med Rette kaldes ubilligt at Malerne fik en gennemsnitlig Forhøjelse af cirka 25 Procent.

En Maler.

Notisser.

1. Der har, som bekendt i Malerverdenen tidt været Lét af den firkede Ide, som havde gjort sig gældende paa et af Byens største Værksteder, hvor det for en Kontrolls Skyld fordreder, at Svendene skulde stille paa Værkstedet om Morgen, uanset de havde noget der at gøre eller ej. Det gjorde derfor ikke noget godt Indtryk da det rygtedes, at en ellers meget anset og hæderlig bekendt Mester skulde ville forsøge denne latterlige Ide gennemført paa sit Værksted. Heldigvis blev det ved Forsøget, idet det ved en venstabelig Underhandling vedtoges at henføre Kontrollen med dertilhørende Multer, til de respektive Arbejdssteder. Det er at forvente, at hvor lignende Fordringer endnu skulde gøre sig gældende, disse da maatte forsvinde, ti det er dog virkelig noget fornødtstridigt, at en Svend skal foretage sig en ofte lang Vandring blot for at Mester kan have den Fornøjelse at se sin Svend i Belgaaende, saa meget desto mere, som Svendene jo meget godt kunde, om de ville, paa deres Gang fra Værkstedet besørge et Par private Smaaærinder.

2. En anden af disse Ustikke som klæber ved Faget, og som skyldes dels d'Her. Mestres Ligebyldighed og Mangel paa Omfint for hvad de burde hde deres Arbejdere i Retning af Humanitet og Billighedsfølelse, dels d'Her. Malersvendens ligesaa komplette Mangel paa en værdig, selvstændig og bestemt Maade at paalagde disse Manglers Hjælpelse, er den paa flere Værksteder indgrovede Ustik at lade deres Arbejdere om Lørdagen vente i flere Timer paa Trappegange, i Porte og Kjøkkener, idet hver enkelt for sig indlades, og skal afgive en til de mindste Details specificeret Dagbog over Ugens Gerning, en Specification, der i de allerfleste Tilfælde er noget komplet Nonsens og en stor Forhindring, særlig for gifte Svende, paa hvilke Kørerne i Hjemmet vente, for at kunne gøre deres Indløb. Vi skulde herved tillade os at henstille til de ærede Herrer, hvor dette endnu finder Sted, at gøre en snarlig Forandring heri, og helst gaa et Skridt videre endnu, idet d'Her. upaatvivelig ville høste megen Anerkendelse derfor, og det er at d'Her. paa deres Gang paa Arbejdet om Lørdagen helst toge Ugepengene med til Folkene. Det er med stor Tilfredsstillelse vi hørte en saadan Ustik fjernet paa et af Byens større Værksteder, og vi kunne tilføje, at dette er fset ved en rolig og mindelig

Overenskomst. Det er paa Tide, at D'Her. Svende begynde at genfinde sig selv og forstaa, at ogsaa de have Rettigheder at paastaa opfyldte, men vi ville ogsaa hævde, at Maaden at gjøre dette paa har sin store Betydning. D'Her. Mestres ville selv i Længden være bedst tjente med at være stillede overfor selvstændige, men dog høflige Svende.

3. Det kunde maasse interessere, som et Tidens Tegn at høre nedenstaaende faktiske Sandhed, at medens mange Malersvende sidste Sommer arbejdede for en Dagløn af 8 Mark, var det knap mulig for Murerne at faa Arbejdsmand til at arbejde for en Løn af 10, 11 a 12 Mark om Dagen.

Et ret betegnende Træk, som staar i den grelleste Modsetning til den Liberalitet og Frihedsfind mangfoldige af D'Her. Malermestre ville tillægge sig selv, og som vi for nogle Dage siden i „Dags-telegrafen“ saa, at D'Her. ogsaa vilde det store Publikum skulde tro, er den Tildragelse, der er haendt en agtet Kollega. Denne Begivenhed har i vore Dine 2 meget store Skyggesider: den første er det Signal til en Udryddelseskrig, der formodentlig skal udføres paa de Kolleger af Faget, der begaa den Brøde at indmelde sig i vor Fagforening, og selvsølgelig uden at lade deres Mester det vide først, men at dette Signal er givet netop af Hr. Schmiegelow, er noget af det mest utrolige, men er nu desto værre en Kendsgerning, der ikke lader sig bortforklare, i hvor skønne Former Hr. S. end vil udklæde Begivenheden. Hvad er da haendt spørger man; og Svaret er da dette. Vor Kollega har, som Medlem af Fagforeningen, forsøgt at interessere sine Værkstedskolleger for den for alle Malere fælles Sag, og at dette er lykkedes ham for nogle ældre Kollegers Bedkommende er altsaa i Hr. S's Dine en Sammenrottelse, en Gerning der er lig en Rebels, dette maatte og skulde straffes med en Bortvisning fra Værkstedet, det var jo noget ganske forfærdeligt, hvis de øvrige Arbejdere paa Værkstedet skulde begynde at blive selvstændige, skulde for Alvor begynde at have en anden Mening om Arbejdets Værdi, skulde begynde at fordre, at ogsaa de som Arbejdere havde Hensyn at fordre respekteret af Hr. S.

Men hvad der meget let kan se ud som en Misrekommanderen af Hr. S. overfor vor Kollega er det ubehagelige Faktum, at paa flere Steder, hvor der antages Folk, var der ingen Brug for vor Kollega saasnart han nævned sit Navn.

See dette er en Handling af en Mand, hvem hele Faget hidtil har seet op til med en ubegrændset Afgtelse og Tillid, men dette Eksempel er ikke enestaaende; her ligner det, mildest talt, Despoti og Undertrykkelse; fra andre Steder er det Frygt. Vi personlig skulde intet hellere ønske, idet vi ere overbeviste om, at Svendenes Sag derved vilde have den bedste Haandsrækning.

Men den anden og sørgeligste Side af denne

Sag er den Passivitet D'hr. Værkstedskolleger udviste, det er intet glædeligt Tegn paa den Støtte de Mænd kunne vente, der ville paatage sig at yde deres ringe Bidrag til Gennemførelsen af de berettigede og med Tiden fuldkommen stemmende Krav.

Hr. S. har i en Samtale, efter at ovenstaaende var nedskrevet, godkendt Realiteten af det omtalte, men hævdede at han var en naturlig Børge for sine andre (de modstræbende Svendes) Interesser. Vi ville tillade os at paastaa, at det er hans egne og ikke andres Interesser han paa dette Omraade forsvarede. Red.

Tekniske Meddelelser.

Om „Matstrygning“.

Man river Zinkhvidt tykt i Fernis eller raa Sinolie, tilfætter dertil omtrent $\frac{1}{3}$ Satin revet i Terpentin (vil man nødig svække Dækkraften, da tages Zinkhvidt istedet) tillæber derpaa Farven i den Styrke den skal have (skal Farven ikke være altfor mørk, da kan disse Blandingsfarver være revent i Fernis, skal det derimod være en mørk Drapfarve, maa man tilsette lidt mere Satin), tynder den derpaa med ren Terpentin, saaledes at den er let at stryge med, hvilket da med den nødvendige Strygefærdighed vil give et godt Resultat. Man maa helst undgaa at bruge Tørrelse.

Dette gjælder lyse Farver.

Mørke Farver, saasom Døbtentop Ultramarin, Lakrødt, Zinnober og lignende behandles sikkest paa følgende Maade.

Man tager nemlig det Kvantum af Farve, man skal bruge, hvori er indbefattet omtrent $\frac{1}{2}$ Satin; dette tilfammen ribes i en Blanding af Terpentin, Lak og Fernis, nemlig een Del af hvert Slags, derpaa tyndes den med ren Terpentin i samme Forhold som ovenfor anført ved de lyse Farver og ligeledes efter ovenanførte Strygning vil et godt Udfald være sikkert. I disse Farver maa man helst komme lidt Tørrelse, da flere af dem jo tørre meget langsomt.

Denne Maade at behandle mørke Farver paa kan selvfølgelig ogsaa anvendes paa lyse Farver; men da den jo er mere vidtløftig, vælger en øvet Arbejder helst den første Maade, hvorimod den mindre øvede gjør bedst i at vælge den sidste.

A. M.

Foreningsanliggender.

Da der ikke har foreligget noget officielt Referat af Malermestrenes Møde den 19 Marts, skal jeg her tillade mig at gengive den mig af Hr. Oidermand Knudsen under 20de dennes tilfillede Skrivelse.

„Kjøbenhavn d. 19. Marts 1874.

Deres ærede Skrivelse af 4de ds. med vedlagte Prisfortegnelse paa Målerarbejde, som var ledsaget med en Anmodning fra Bestyrelsen i nævnte

Forening, støttet med 220 Underskrifter om, ta maatte blive Genstand for Drøftelse af Arbejdsgiverne i Faget, har ifølge den ærede Bestyrelses Ønsker været forelagt til Forhandling i et Møde, hvortil samtlige Arbejdsgivere i Malerfaget her i Staden vare indbudte, og hvori der i dette blev vedtaget at nedlægge et Udvalg med det Formaal at tage under Ovejelse det deri anthvede Spørgsmaal, for derefter at sammentræde med Maler-Fagforeningens Udvalg, for yderligere at drøfte og forhandle denne Sag.

Udvalget bestaar af d'hr. Schmigelov, Bernh. Schrøder, P. D. Hansen, Engmann, Severin Jensen og A. Petersen.

Det tjener herved til behagelig Underretning for den ærede Bestyrelse af Malernes Fagforening af 1873.

Med særdeles Agtelse.

Erhødigst

A. A. Knudsen,

Oidermand for Malerlauget.

Hr. P. Nielsen, Formand for Malernes Fagforening af 1873.“

Som det vil sees af Skrivelsen bestaar Mesterudvalget kun af 6 Medlemmer, og da dette sandsynligvis kun er fremkommet ved en Misforstaaelse har jeg i Skrivelse af 21de ds. til Hr. Knudsen gjort opmærksom herpaa, og Mesterudvalget vil saaledes blive forstærket med et Medlem.

P. Nielsen.

Ifølge Bestyrelsesbeslutning, staa de ifjor Eftersaar ikke fuldt indbetalte Laan til Produktionsforeningen som Laanernes Ejendom, derimod vil ethvert fra Dato ydet Laan, blive at behandle som Lovene foreskrive.

Til den til den 13de April bestemte Generalforsamling erindres herved Medlemmerne, at § 38 siger:

En ordinær indkaldt Generalforsamling tager Beslutning uden Hensyn til de Mødendes Antal.

Ifølge Bestyrelsesbeslutning af 22. Marts vedtoges det, at de Medlemmer, som staa med Restancer fra forrige Aar og ikke have indbetalt disse idetmindste til Nystaar, ville blive udslettede til den forestaaende Generalforsamling.

De ærede Medlemmer og Abonnerer, som skifte Bopæl, bedes for at undgaa en Standsning i Bladets Tilsendelse, at opgive Bopælssforandringen, enten hos Formanden paa hans Bopæl eller hver Mødeaften til Kassieren.

Korrespondance.

Hr. S. Larsen i Odense og flere Forespørgere: Vi kunne endnu ikke tilsende Dem det forlangte; som det af ovenstaaende Skrivelse vil sees er Prisfortegnelsen under Forhandling i Mesterudvalget.

Redigeret af P. Nielsen. — J. Henriksens Tryk.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 5.

Mai 1874.

I. Aarg.

Ærede Medlemmer og Abbonenter bedes paa Grund af Prislistens Udgivelse undskyldte dette Nummers sildige Udgang.

Svendendvalgets Betænkning til den ny Prisliste.

Bed det nu af Mester- og Svendendvalget tilendebragte Arbejde, har vi undertegnede Udvalg troet at burde forudstikke nogle Bemærkninger, dels som Motiv til de Mangler Prislisten indeholder og dels til bedre Forstaaelse af nogle Posters Redaktion i samme.

Det er saa naturligt, at Dnsferne ere og have været større end det har været Udvalget muligt at tilfredsstille for ærede Kolleger, og det af flere og letpaavijelige Grunde. Det er flere Gange bleven berørt af Dhr. Mestres under Udvalgsforhandlingerne, at Foreningen ikke var stærk i Antal. Det der saaledes i Dhrs. Dne altsaa ikke gav det bedste Bevis for Nødvendigheden af, og en berettiget Begrundelse i de opstillede Forordninger, var paa den anden Side ligesaa hindrende for os under en vedblivende Paastand paa, og et Forsvar for det opstillede. Det maa vist altid for et Udvalg og ikke mindst for vort Bedkommende, være en Hovedopgave at opnaa det mest mulige ved en gensidig Opgiven og Indrømmelse af de af Parterne opstillede Beslutninger, og særlig maatte dette gælde i berørte Tilfælde, hvor vist intet Udvalg har havt mere Grund til at spørge sig selv: Om Kolleger virkelig vilde støtte os under en Fastholden af det opstillede, og under et eventuelt opkommende Spørgsmaals Besvarelse.

Tager man disse Forhold i Betragtning, noget som der her er fuldstændigt berettiget, kan Udvalget kun paa det Bedste anbefale den foreliggende Prisliste i den Form, den har erholdt under Samarbejdet med Dhr. Mestres. Vel veed vi, at Forhøjelsen ikke svarer fuldt ud til Forventningerne, men vi betragter ogsaa det Foreliggende kun som et første Skridt og Handling af en begyndende Organisation.

Som det ved et Gennemsyn af Prislisten vil vise sig, har Svendenes Udvalg naturlig maattet have sin største Opmærksomhed for en Forhøjelse henvendt paa det Arbejde, der alletider har været det daarligst betalte, naar Forordninger blot nogenlunde skulde tilfredsstilles, nemlig Strygning af Binduer, Paneler og Døre etc., dels herfor og dels for at disse Afsnit spiller en meget stor Hovedrolle i vor Betsæftigelse ved en stadig Tilbagevenden, hvorimod vi maatte være mere varsom overfor det Arbejde, som man maatte erkende i og for sig at være godt lønnet, og derfor er der ikke rørt ved Oliefarvearbejde udvendigt og Strygning af Limfarve. Der maatte være Forfælsel paa ud- og indvendigt Arbejde, og forhøjbentlig er vi paa Vej til at forlade den gamle traditionelle Ustil, der gav 1 Sk. for Alt og stillede Plankværket lige med hvid Lakering, og som mangfoldige Gange har hidraget til, at den der havde Interesse og Omhu for det ham betroede Arbejde, i pekuniær Henseende blev stillet langt tilbage for den Arbejder af Faget, der kun kunde benyttes til simple og mere intetsigende Arbejde.

I det Udvalget hermed aflutter sin Virksomhed, skal det herved udtale sin Anerkendelse af den Humanitet og Beredvillighed, Svendendvalget har mødt fra Dhr. Mestres Side under det nu tilendebragte Samarbejde, ligesom vi udtale det Haab, at disse Sammenkomster af Mand, hvis Synspunkter paa det foreliggende, maatte være forskellige fra vore, ogsaa maatte være gavnlige paa Standens Omraader i det Hele taget. Det er vort Haab, at skal disse Timers Arbejde og den Iherdighed og Interesse, der er lagt for Dagen under det os paalagte Hvervs Udførelse, ikke blive en Forhøjelse paa Papiret, men en virkelig og i Pungen følelig Forhøjelse, da skylder vi hinanden Mand for Mand hver i sin Rreds nøje at efterleve og overholde de i Fortegnelsen opstillede Priser, der fra Mestrenes Side i Udvalget ere erklærede for rimelige, og erkendt, at under disse Pri-

fer hør ingen Malersvend Lønnes eller arbejde. Vi have det Haab, at Dhr. Mestres i deres Kreds ville antage de opstillede Priser til praktisk Udførelse, ved mere end et intetbetydende Ja, særlig paa den Anbefaling de Mænd ville give denne Sag, de selv have givet deres Stemme til at udføre det, der nu foreligger, og af begge Parter med Længsel imødesete Arbejde. Til Slutning aflægge vi herved vor Tak for den Tillid, der er vist os under Udførelsen af det os paalagte Hverv.

Kjøbenhavn d. 7. Mai 1874.

B. Nielsen. N. Markmann. Lethan.
C. Krakau. P. C. Jakobsen. Stude.
Digaard.

Fortolkninger til Redaktionen af Poster i Prislisten.

Naar Prislisten siger: De noterede Priser gælder for „godt udført Arbejde“, skal det forstaaes saaledes. Alt Arbejde, der er udført under denne Betegnelse er flet. Alt hvad der er over denne er udmærket. Godt er Middelvejen og er som saadant respektabelt Arbejde.

Naar der for Binduernes Vedkommende staar opført: Til 6 Kv.-Al. 24 Ruder, $4\frac{1}{2}$ Kv.-Al. og 16 Ruder pr. Fag, da maa det ingenlunde fortolkes som, at Priserne kun ere gældende for denne Størrelse og dette Tal af Ruder, men skal forstaaes som indtil. Dertil er Grændsen for Maal og Rudeantal, derudover maa særlig Overtenskomst træffes, under en anden Fortolkning vilde ingen Forhøjelse være indtraadt. Naar der til Ritning af Binduer, dobbelte som enkelte, staaer 3 Sk., og Binduer med 24 Ruder pr. Fag 6 Sk., skal det forstaaes som Ritning af Dværsprosfer i Almindelighed, hvad der er at fitte ubover dette, maae henvises til Glarmesteren.

Under Jodpaneler staaer Aaring af disse opført som 2 Gange (1ste Gangs Strygning) hvor man ikke skulde være tilfreds, vil vi tillade os at henvise til den ikke ualmindelige Beregning som Kvadratmaal.

Til de opstillede Priser for Aaring af Horn og Sølvtræ, fra 4 Sk., og øvrige Træsorter fra 5 Sk., og for Aaring af 2 Træsorter sammen, et Tillæg af $\frac{1}{2}$ Sk. pr. Kv.-Al., troer Udvalget ikke at være gaaet Dhr. Kolleger for nær, der som Specialister ere beskæftigede hermed, idet Priserne staaer som fra, og der altsaa er tilstrækkelig Lejlighed til en Fyldestgørelse af den opnaaede Dygtighed.

Naar det ikke er lykkedes Svendeudvalget at tilveiebringe et større Vederlag for Udførelsen af hvid Lakering, da har vor Betragtning som Lufsarbejde ikke kunnet holde stik mod Dhr. Mestres Motivering af Samme, idet Dhrrs. Forsikring gik ud paa en Bestrævelse af at gøre dette Arbejde til en Nødvendighedsartikel, ogsaa

for Dekorationsarbejdets Vedkommende, hvorfor Barsomheden med en Prisforhøjelse i en større Grad, maatte være stor. Bestrævelserne for en Formering og Forøgelse af Arbejdet har virkelig sin store Betydning, og lykkes det Dhr. Mestres at gennemføre, at alt hvad man hidtil har kaldt bedre Arbejde, og kun er bleven benyttet undtagelsesvis, nu maatte blive almindeligere, hvad der er megen Grund til at tro, naar man ser hen til den stadig stigende Komfort, saa vil det vel gaa paa dette Omraade, som paa andre, at Dvælsen gør Mesteren, og at Merudbyttet igennem en almindeligere Praksis bliver større. Prisen som den staaer, kan vist neppe anslaaes til mere end en gennemsnitlig Forhøjelse af $3\frac{1}{4}$ Sk. pr. Kv.-Al. Selvfølgelig tales der her kun om glat Arbejde uden Forhindring af forgyldte Lister.

Naar Fernisering af Trinslader er godkendt med 1 Sk. pr. Kv.-Al. er det i Erkendelsen af at det er omstændeligere og forbunden med mere Bestøring end paa glatte Gulve.

Under Væggearbejde i Oliefarve staaer, at i lime hver Gang $\frac{1}{2}$ Sk., er man berettiget til at forstaa saaledes. Under Forhold, hvor Jordringerne ere, at Væggene kun skulle stryges 2 Gange Oliefarve paa Limningen, og denne er udført saaledes med 1 Gang Limning, at Væggene staa blanke derpaa, er man berettiget til at forlange 1 Sk. pr. Kv.-Al. $\frac{1}{2}$ Sk. gælder kun den Limning, hvor paa der skal stryges 3 Gange Oliefa.ve.

Under Afsnittet „Plankværk, glatte Skillerum og stumpe Døre“ skal der ikke forstaaes de stumpe Døre og Stkr. af Skillerum, der kunne findes i et Økfen, ligesom Priserne for dette Arbejde regnes lige med andet udvendigt. De andre Punkter henvise til udvendigt eller hvad der kan stilles lige med dette.

Til ornerede Gesimser (hvorved forstaaes Løvværk, Landsnit og lignende) at stryge Limfarve, troer Udvalget at kunne anbefale den opstillede Norm af $\frac{1}{2}$ Sk. pr. løbende Alen for hver 2 Tom. Bredde.

Til Dvænpladser, enkelte indtil 12 Kv.-Al. pr. Sk. 2 Mk. vil der let kunne opstaa uheldige Fortolkninger, hvor en Dvænplads skulde maale 15 Kv.-Al. eller derover. Vi ville henvise til gangs Praksis, hvor Betalingen almindelig er pr. Sk., og at man først egentlig er i sin Ret til at fordre betalt efter Maal, naar den opstillede Pris skulle være negtet overfor en mindre Dvænplads, f. Eks. 1 paa 5—6 Kv.-Al., under saadanne Forhold vil vi anbefale at forlange 4 Sk. pr. Kv.-Al. udover 12.

En Post som var Svendeudvalget meget magtpaaliggende at faa en passende Pris for opført i Fortegnelsen, var Forgyldningen af Lister, men stønt støttet af Mestres lykkedes dette ikke, idet det motiveredes: Hvad er en List? og hvorledes eller hvornaar forgyldes Listen? Jørend der lakeres, eller efter der lakeres, altsaa efter at Arbejdet er helt færdigt, vare Grunde der banfæliggjorde at finde en rimelig Pris; fra Værksteder

der har stor Præksis i denne Branche er det blevet oplyst, at Prisen pr. Iph. M. er 4½ Sk., saavel paa Panel som Løfter. I Parenthes troer vi at turde henlede den almindelige Opmærksomhed paa at forgylde efter at Lakeringen er færdig, dette taler tydeligt nok for sig, idet at Spartling og Slibning er udført i Forvejen, ligesom Lakeringen utvivlsomt maa blive smukkere, hvor der ingen Beskjæring med Laffen, af de forgylde Lister finde Sted.

Hjørnestolper i Bindingsværk maales den ene Side, og tillægges Halvdelen af den anden Side.

Den Post, der maatte med størst Interesse opfattes (idetmindste af Mange) er Posten om Daglønshnormen. Det højeste Svendeudvalget kunde erholde som Tilbud fra Dhr. Mestres Side var 9 Mk.; dette hverken kunde eller vilde vi indgaa paa. For det Første er 9 Mk. allerede en gang Dagløn, og for den Arbejder, der kan og vil bestille noget, især naar Affordarbejde ikke kan opnaaes, er 10 Mk. ikke ualmindeligt, og for disse Kolleger og dem der ville og kan tage Forholdene i Betragtning og altsaa ere fuldt ud berettigede til at stille Fordringer, maatte ikke faa lidt ud over dette Tilbud, skulde vi som Kolleger vel vogte os for at binde Hænderne paa os selv og Andre, saameget mere som der fra Dhr. Mestres Side udbistes en Villighed til at imødekomme Dygtigheden og Flittigheden paa dette Omraade, og det vil forhaabentlig forstaaes af dem, der kunne og ville se med Villighed og uden Partifæhed, hvor vanskeligt, ja næsten umuligt det var at hæve en Fordring ud over 9 Mk. om Dagen for dem af vore Kolleger, der dels ikke kunne, selv til de bedste Affordpriser, dels hvad der er endnu værre, ikke ville arbejde under Affordforhold. — Hvor ubehageligt det er at skulle berøre saadanne Forhold, have vi, vor Gerning tro, ikke kunnet undlade dette her, som et udslydeligt Motiv til at der ingen Daglønshnorm findes i Prislisten.

Af desto større Betydning maa den Bestemmelse være, der siger, at alt Arbejde bør søges udført i Afford, særlig naar man tager Hensyn til at dette anbefales af Mestres i Udvalget, hvor Affordsystemet ikke er af gammelt Dato.

Dette er i Korthed en Motivering af Punkter i Prislisten, hvis Redaktion, der skal afgøres med faa faa Ord som muligt, kunne give Anledning til modsatte Forstaaelser, og som vi her har villet bidrage vort til at fjerne.

Udvalget.

Foreningsanliggender.

Mandag den 13de April afholdtes den ordinaire Generalforsamling. Dirigent M. C. Nielsen. Formanden gav en Oversigt over Foreningens Virksomhed i det forløbne Hjerdingaar. Kassereven forelagde det reviderede Regnskab, som enstemmig godkendtes. Et Forslag af Fr. A. Hertz, om Anlæggelse af et Foreningsemblem, blev forkastet med

stor Majoritet. Et Forslag af Samme om Tilbejehringelse af en Foreningsfane, blev efter et Udbryngsforflag af E. Larsen om at nedfatte et Udvalg til at tage denne Sag under Overvejelse om en Maaned, vedtaget. Et Forslag, ligeledes af Hertz, saalydende: Den ny Prisfortegnelse skal ikke gennemføres som Vejledning, men som fast Prisfortegnelse, eller ganske opgives, og da appellere til Svendenes Vresfølelse og Energi, henvises til det forestaaende store Malermøde. Et Forslag fra E. Hansen om i Sommer at indskrænke Foreningens Møder 1 à 2 Gange maanedlig, vedtoges. Det besluttedes, at fra 1ste Mai til 1ste Oktober holdes Foreningens Diskussionsmøder den 1ste og 3die Mandag i hver Maaned. **Lokalet er paa Sammelmont 39, 1ste Sal** (Strædermestrenes Laugshus). Et Forslag fra Bestyrelsen om, at det fremtidigt er forbudt Medlemmer at referere til Bladene, vedtoges. Sluttelig vedtoges en Satisfaktion til Hr. Malermester E. Schmiegelow, for en i Foreningens Blad Nr. 4 brugt Ytring (Men hvad der meget let kan se ud som en Misrekommanderen af Hr. S. o. f. v.). Særlig fordi at Hr. S. havde afgivet Forsikkring paa Vresord om, ikke at have nedladt sig til sliq Handling. Hr. Hertz som efter Lovene skulde være afgaaet fra Bestyrelsen, blev godkendt blivende i sin Stilling til næste Generalforsamling. Mødet hævet.

— Ekstraordinair Generalforsamling afholdtes den 4de Mai. Dirigent Wulff. Bestyrelsen foretog, at Foreningen hævede Forbindelsen med „den fælles Strejkekasse“. Dels for den mindre gode Interesse der var vist fra Ledernes Side overfor denne Sag, dels for det mindre Formaalstjenlige for Foreningens Medlemmer for nærværende Tidforhold. Dette vedtoges enstemmig. Som Følge deraf er Indstuddet til Foreningen for ny Medlemmer nedsat til **2 Mk.** og den maanedlige Afgift til **24 Sk.**, 6 Sk. om Ugen. Efterat en Diskussion var ført om det Formaalstjenlige i at vedblive med ugenlige Tilbud til Produktionsforeningen, anbefalede det at vedblive som hidtil. Derefter freedes til Valg af Udvalg til Fremme af Janesagen, valgte bleve Dhr. Wulff som Formand, Friis som Kasserer og Dhr. M. C. Nielsen, E. Larsen og Christiansen.

Lister bleve derpaa fremlagte til Tegning af Bidrag til en Silkefane, og samme Aften tegnedes c. 45 Rd.

— Malernes Fagforening afholdt et Møde for samtlige Malere den 7de Mai. Paa dette Møde forelagde Bestyrelsen den af Fagforeningens Udvalg og af Mestrenes Udvalg vedtagne Prisfortegnelse for Malerarbejde. Efterat Formanden havde motiveret Svendeudvalgets Stilling til den foreliggende Sag og behøst en væsentlig Del Fordringer til en bedre Lønning for Svendene fremfor i den ældre Prisliste, udspandt der sig en lille Diskussion, særlig imod at godkende Arbejdet. Udvalget forsvarede sig og imødegik de opponerende Medlemmer og ved den derefter af Dirigenten, Hr.

Stude, foretagne Afstemning, vedtoges Udvalgenes Arbejde med alle Stemmer imod 4.

Det vedtoges efter Forslag af Bestyrelsen at undertegne en Resolution, hvorved alle de Tilstedeværende forpligtede sig til ikke at arbejde under de i Prisfortegnelsen opstillede Priser.

Det vedtoges ligeledes at ethvert Værkstedes Svende modtage af Jagforeningens Bestyrelse en trykt affattet Erklæring til Overlevering til deres Mestres og til Underkrift af samme, hvorved disse forpligtede dem til ikke at betale deres Svende under de i Prisfortegnelsen opstillede Priser, og de Tilstedeværende modtog herefter de ovenomtalte Erklæringer.

Notitser.

1. Lørdagen den 11te April højtideligholdt „Malernes Understøttelsesfond“ sin 20aarige Stiftelsesfest med et Fællesmaaltid hos Restauratør Thun. Festen der var besøgt af ca. 80 Medlemmer, forherligedes med Sange af Jagets gamle Sangere, Dhr. A. Knudsen og Esbensen, havde sin særlige Betydning derved at „Fonden“ i Dagen forud havde afluttet Købet om Ejendommen Nr. 26 i Slotsgade, hvis Baghus er bestemt til eventuelle Friboliger for gamle Malere og deres Enker. Vi skulle herved tillade os paa det indstandigste at opfordre ærede Kolleger til som Medlemmer at støtte denne velsignelsesrige Virksomhed, idet vi henviser til at Fondens samlede Formue er ca. 7000 Rd., ligesom der i den forløbne Tid er ydet Understøttelser til et Beløb af ca. 1800 Rd. Det aarlige Kontingent er 1 Rd. 8 Sk. og Indmeldelser modtages hos Kasfereren, C. Grib, Nabenraa 32, Kjalderen.

2. Efter „Socialisten“ skal Biskoppen af Manchester være optraadt som Voldgiftsmand i et Stridsspørgsmaal mellem Malermestrene og Svendene dersteds. Hvad mon man vel vilde sige, hvis f. Eks. Biskoppen af Sjællands Stift optraadte som Voldgiftsmand herhjemme i den mellem vore

Mestre og Kolleger fortiden mulige Tvist. Fra et theologisk Standpunkt vilde Udbyttet af en saadan Virksomhed vistnok være meget tvivlsomt, og fra et moralsk — aa ja! det kunde maaske dog gavne noget!

3. Man kan endnu i Aviserne se averteret: Strygning med Oliefarve 3 G. til 7 Sk. pr. Kv.-Al., og vi tilstaa det, at det er ikke uden en vis Forundring at vi se „meget ærede Kolleger“ ikke vise mindste Blufærdighed overfor nærværende Forholde, ved at fremkomme med Tilbud af den Beskaffenhed, at de maatte tilhøre den Tid, som betegnes at være „en Saga blot“. Vi skulle derfor her gentagende paa det Indstandigste opfordre ærede Kolleger til ikke at yde Dhr. deres Assistance, det er dog det mindste Svendene kunne gøre til Gengæld overfor de af Jagets Mestres, der ville yde deres Arbejdere det, der er fremkommet igennem Tidssforholdene. Skulde nogen af vore Kolleger gaa fejl denne Gang, skal vi, naar sliq Avertering gentager sig, forebygge Fejltagelser ved at give Adressen.

Efterat Ovenstaaende var nedskrevet, have vi seet, at Maler Bræd i Filsofsgangen har averteret efter Folk, og naar vi har seet ham gennem Aviserne avertere til ovenstaaende Priser, saa er det vist neppe hans Mening at betale efter den ny Prisliste, hvorfor vi advare Kolleger mod at tage Arbejde, før de har forviiset sig derom.

Korrespondance.

Hr. H. Larsen, Formand for Jagforeningen i Odense. Da Udvalget først fornylig er blevet færdig med Prislisten, skal de forlangte Eksemplarer blive Dem tilstillede, naar Trykningen og Indbindingen er færdig. Det 1ste Bunkt i Deres ærede Skrivelse vil komme for i næste Nummer, det 2det D. haaber vi at kunne besvare tilfredsstillende. Vært lidt for vort Blad blandt Kolleger der paa Stedet!

Rettelse.

I forrige Nr. af „Fagtidende for Malere“ er i første Artikels 1ste Spalte 23de Linie kommet til at staa: sunde læs: sande.

Bekjendtgørelser.

„Fagtidende for Malere“,

udgivet af „Malernes Jagforening af 1873“, Organ for Malernes, særlig Svendenes Interesser, udgaar foreløbig kun én Gang maanedlig og koster 25 Ore (12 Sk.) Kvartalet foruden Postafgiften. Enkelte Numre 10 Ore (4 Sk.). Abonnement tegnes i Provindserne paa alle Postkontorer, i Kjøbenhavn i Jagforeningens Lokale og hos Formanden P. Nielsen, Grønnegade 7, 3die Sal.

Erklæringerne med Dhr. Mestres Underkrift paa Prisfortegnelsen indsendes til Bestyrelsen til den 1ste Juni inklusive.

Den af Mester og Svendeudvalget ubearbejdede Prisliste, kan af Ikke-Medlemmer og Mestres holdes hos enhver af Bestyrelsens Medlemmer, samt hos Formanden paa hans Bopæl Grønnegade Nr. 7, 3die Sal, paa Malernes Farvemølle og forhaabentlig hos Hr. Farvehandler Stelling, à 1 Mark pr. Eksemplar.

Enkelte Numre af „Fagtidende“ Nr. 5, paa de samme Steder à 4 Sk.

De tegnede Bidrag til den paatænkte Jane kunne indbetales til Janeudvalgets Kasferer Hr. C. Fris, paa hans Bopæl Nabenraa Nr. 18, 1ste Sal.

Redigeret af P. Nielsen. — J. Henriksens Tryk.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 6.

Juni 1874.

1. Aarg.

Socialisterne og de kooperative Foreninger.

Til det Foredrag, der holdtes i vor Forening den 26de Marts og hvortil et aret Medlem rejste en temmelig skarp Opposition, der stod i den nøjeste Forbindelse med en Artikel i „Socialisten“ i Dagens forud, vil vi tillade os her at gøre nogle Bemærkninger, idet vi formene at det er et Spørgsmaal, der fortjener en nøje Overvejelse.

Den ærede Foredragsholder paastod, at de engelske Trades union havde forladt deres tidligere indtagne Standpunkt og mere og mere nærmet sig til de kooperative Foreninger, det vil med mere forstaaelige Ord sige, at de engelske Fagforeninger have, ifødetfor at søge deres Styrke i til Fremme af Strejker disponeret over hver eneste sammenparet Skilling i Syge- og Alderdomsunderstøttelseskasser, nu begyndt at respektere disse Institutioner som et helligt og uangribeligt Børn, noget man fra et roligt, koldt og forstandsberegnende Standpunkt, fuldkomment maa sympatisere med, og er der da noget forunderligt deri? Særlig naar vi se hen til den Ros vi yder den engelske Arbejder for den praktiske Maade, hvorpaa de ordner og har ordnet de hos dem opstaaede Tvistigheder mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Som Forord skal vi sige her, at vi ingenlunde ville svække Betydningen af en Strejkekasse for hvert Fag for sig, eller hvad vi for vort personlige Bedkommende har gjort, hdet en fælles Strejkekasse vor Bistand, men at det fra det af os antydede Standpunkt langt fra gaar an at ville stille Strejkekasser i Forgrunden med Tilfidesættelse af andre Selvhjælpsforeninger. Vi formener at Indskud til en Strejkekasse er et Indskud til en Idé, et Princip, hvis reelle Udbytte er meget tvivlsomt; for det Første er en Strejke eller Udbytte til en saadans Benyttelse, ikke det Vaaben man allerførst skal benytte sig af ved en Underhandlings Begyndelse; dette Vaaben kan der først være Tale om, naar Forhandlingerne ere strandede, og da maa

man dog først vide bestemt, hvis Skylden er for Forhandlingernes Stranden, din eller din Modstanders, og ere de af dig stillede Fordringer ogsaa berettigede, og kan Du paaregne at dine Standsfæller ville staa som een Mand i den nu rejste Strid, ligesom man heller ikke lade haant om den offentlige Sympathi.

Dernæst er det ikke godt og lader sig næsten ikke beregne forud, hvilke Midler og Alliancer Modstanderne (i dette Tilfælde Arbejdsgiverne) kunne komme i Besiddelse af og hvad der for vort Bedkommende har sin Betydning, det er, at en Strejke meget let benyttes af enkelte Personer til deres egne Formaaals Fremme (Eksemplet herhjemme fra er Murernes Strejke); dem der ville henvise til Snedkernes Sejr ere ikke rigtig med, som man siger. —

Det Indskud man derimod indsætter i en Sygekasse og Alderdomsunderstøttelseskasse, det har man mathematisk og Erfaringens Vidnesbyrd for, at kunne yde til Gengæld hvad de have lovet, og naar man nu kun har lidet at undvære fra sin daglige Fortjeneste, saa er det heller ikke underligt om Arbejderen hellere støtter sig selv og den Virksomhed, der giver Udbytte til et reelt Udbytte, end til det, der for ham stiller sig som en Chimære.

Men der er en anden Side af Selvhjælpsforeningernes Virksomhed, som, hvis vor Overbevisning er rigtig og slaar til, er den Indflydelse som Selvhjælpen upaatvivlelig vil faa paa Udviklingen af den politiske Deltagelse i Landets Lovgivning. Vi tro nemlig, at i et Land, hvor der er faa eller ingen Selvhjælpsforeninger, der vil den lovgivende Forsamling være meget angstelig for at give Arbejderne Ret til Deltagelse i Valgene til Folkerepræsentationen; thi der hvor Arbejderne ikke har vist faa megen Selvstændighedsfølelse, at de have nogen Afgtelse for at holde sig udenfor Kommunernes Forvalg i Sygdomstilfælde, der vil Valgbarheden ikke faa nogen stor Betydning, der vil der blive en stor Tumleplads for den

Agitator, der staa med blanke Benge i Haanden. Skulde denne vor Overbevisning være blot tilnærmelsesvis rigtig, da er det meget utilgiveligt af Socialisterne at de ville undergrave den velsignelsesrige Virksomhed, der bevislig er udfoldet gennem Selvhjælpsforeningerne ved at stemple disse som Palliativmidler, som Biting, der kunne taales men ikke tilstræbes, og de, som kunne tiljuble saadanne Sententser sit Bisald, det er kun Saadanne som heri finde Undskyldning, fordi de selv aldrig have ydet en Skilling til en Sygekasse.

Naar vi nu kunne forvente, at Meningerne ville kunne samles om vor Forudsætning, saa er Følgen den, at vi Alle paa det Bestemteste maa protestere mod den Theori som „Socialisterne“ (de internationale naturligvis) have villet forsøgt gennemført, idet de som have følt sig dækkede ved Socialisternes nedværdigende Betegnelse af disse Kasserers velsignelsesrige Virksomhed fremtidig ogsaa ville afholde sig fra Deltagelse og Tiltrædelse af Sygekasser og Alderdomsunderstøttelseskasser, og altsaa ikke undse sig ved at modtage en Almisse af Kommunen, en Almisse som for en stor Dels Vedkommende er aldeles uretfærdig, idet det ingenlunde ere de, der i Faget tjener allermost der ere Medlemmer af disse Institutioner, nej tværtimod se vi daglig Eksempler paa det aldeles modfatte i pekuniær Henseende, og den Forskel, der er her tilstede er, at Afgtelsen for deres Stilling som Individ af det store Samfund er ganske anderledes tilstede, og overfor denne Afgtelse for sig selv og Samfundet, der er Faren for at yde Arbejderen Deltagelse i Lovgivningsværket ikke meget stor, thi skal Arbejderen nogenstunde komme frem i social og politisk Henseende, saa er det (det er idetmindste vor Overbevisning) paa Basis af hvormeget han kan og vil asse paa Opretholdelsen af sin Stilling som Individ af det Hele, og naar Socialisterne vil indlade sig paa en Tilfidsfættelse af disse Formaal og naar man har set hvor lidet at Dhrr. Socialister, der skulde og maatte have været herhjemme „Den fælles Strejkekassens“ naturlige Talsmand og Bærere, og naar man har set, hvorledes Dhrr. paa ethvert Stadium har svigtet denne Sags Ordning, saa er der al Grund til at opfordre dem, der hidtil have staaet udenfor Selvhjælpsforeningernes Omraade, til at tage deres Parti, og Valget vil for den, der vil tage sin Fornuft fangen og som vil holde sig til det Virkelige, det der hidtil har ydet hvad det har lovet, forhaabentlig ikke være vanskeligt. Og vi tillade os at paastaa, at hvis de gode Socialister fremtidig ville undergrave Selvhjælpsforeningernes Betydning, da gør de deres egen Sag en stor Bjørnetjeneste, indtil Organisation og Oplysningen om Nødvendigheden af en saadan, er gennemtrængt Arbejderne i Almindelighed, er en Nedbryden af Afgtelsen for det Bestaaende og da særligt med Hensyn til disse Kasser, en Uforflammede, idetmindste til vi har seet hvad dette Parti formaar at udrette.

Men det har vist heller ingen Nød! Hvad der er sundt, sandt og godt i og for sig, vil det

vist ikke være let at omstyrte med Theorier og mindst med internationale og socialistiske; de kunne vel for en Tid tilsløres af disse og fordunkles af Numlernes Naab; men Ting, der har bestaaet sin Prøve, og i Forhold til Tilslutningen vil kunne yde endnu mere, i Retning af Opfyldelsen af Kasserens Forpligtelser, omstyrtes heller ikke saa let, og forsaavidt vor Erfaring strækker til, der har Tilgangen til disse Kasser og disse Formaal ikke været stærkere end netop hvor Numleriet imod dem har været allerstærkest. Een Ting vil vi dog anbefale disse Kasser, særlig Sygekasserne, og det er, at have Opmærksomheden henvendt paa rigeligere Understøttelser istedetfor at samle store Kapitaler.

Om Søn- og Helligdags-Arbejde.

Som bekendt spiller Søn- og Helligdags-Arbejdet en betydelig Rolle iblandt Malerne og naturligvis i Særdeleshed i Sommerens allerbedste Tid. Forfatteren af disse Linier, der i Parentesen sagt ikke er stor Ynder af dette Arbejde, ønskede ved Nærværende at bidrage Sit til at klare stedlige Ulemper som ofte finder Sted imellem Mester og Svend paa Grund af dette Arbejdes Udførelse.

Det skal indrømmes:

- 1) at meget Arbejde undertiden trænger stærkt til Forcing, og det er da rimeligt at Vedkommende som har Arbejdet, søger at benytte al den Tid dertil, som han kan faa af de Svende han beskæftiger; — ligeledes træffer det jo ofte:
- 2) med Butikker, Restaurations-Lokaler og Liggende, hvor det jo er belejligt at faa saadant Arbejde udført paa Søn- og Helligdage; men jeg vil da først tillade mig at gøre gældende, uden just derfor at raade til Efterlignelse: at der findes Lande, hvor alt Søndagsarbejde ligefrem er forbudt fra Regeringens Side, og jeg antager derfor at slikt Arbejde, saasom i Punkt 2 berørt bliver udført om Hverdagen ligesom alt andet Arbejde i Almindelighed — vel skal det indrømmes, at det har sine Gener og bliver maaste ofte et pekuniært Tab for den Mand saalange det varer; — men nu er Forholdene engang saaledes der, og saa finder man sig deri, saaledes mener jeg ogsaa at være i Forhold herhjemme kunne indrettes lidt anderledes paa Basis af det Bestaaende, og man vilde da ogsaa finde sig deri.

Med Hensyn til Punkt 1, da kunde jeg ønske og tilraade til Held for begge Parter: at naar Svendene om Lørdagen bleve spurgt om de ville arbejde om Søndagen, de da kunde svare enten Ja eller Nej — uden derfor i Tilfælde af sidste Svar at se et surt eller vredt Ansigt.

Angaaende Punkt 2, da er det jo ganske i sin Orden, at naar en Mand ønsker et Arbejde udført i sit Lokale paa Søn- og Helligdage, han da henvender sig til Mesteren desangaaende, og Mesteren

igen til Svenden. (NB. i det Tilfælde han ikke selv arbejder med, eller hvis han ei alene kan udføre det), dette er jo ogsaa ganske i sin Orden — men hvorledes sker Henvendelsen? — I de fleste Tilfælde saa brat — at naar der f. Eks. kommer Bud til Mesteren om Fredagen, for at Arbejdet kan blive udført om Søndagen efter — altsaa Lørdag Aften kommer Svenden paa Værkstedet og i Regelen spørges der ikke, om han vil arbejde imorgen, men i Almindelighed bliver der sagt: ja imorgen skulle vi der og der hen; — men nu træffer det netop saa uheldigt at vedkommende Svend har bestemt sig hen et eller andet Sted, netop den Søndag — jeg vil f. Eks. nævne at Vedkommende har bestemt en lille Udflugt til Skoven med sin Familie (har han ingen Familie kommer det jo ikke Sagen ved, saa har han vel Venner; og jeg antager ogsaa det maa indrømmes: at Malersvende ligesaa godt som Andrer kan trænge til en Smule Udspreddelse), altsaa vedkommende Svend — naar han føler sig som Mand — svarer da: Ja, imorgen kan jeg ikke komme; naa, ja saa ses i Regelen et surt Ansigt — undertiden tillige det Udbrud: Det var S. . . . kedeligt, nu har jeg netop lovet den og den Mand at komme imorgen; hvorfor kan De ikke komme? — men, mine ærede Kolleger, saavel Mestere som Svende, er det virkelig passende at spørge saaledes? — Husk paa, at det er Mænd der staar ligeoverfor hinanden og ikke Skolebørn! — Her er efter min Opfattelse ingen yderligere Forklaring nødvendig, naar der er sagt „Nej“, bør den Sag være afsluttet; thi det er virkelig altfor ydmygende at staa og skulle forklare en Mester, hvorfor man ikke kan komme en eller anden Søndag.

Nu skal jeg hertil sige, at uagtet jeg har Opfattelsen af, at saaledes som foransført bør og er man berettiget til at handle, da Søndagen engang er fastslaaet som en Hviledag og aldrig som Regel bør betragtes som Arbejdsdag, og som Følge deraf er berettiget til selv at disponere over dens Anvendelse — saa ærgrer det mig, naar saadant Tilfælde, som det foran berørte indtræffer og især naar det er en human og ellers medgørlig Mand jeg arbejder for; thi det kunde saa godt have været undgaaet (og uagtet jeg i det Foregaaende har berørt, ikke at være Under af Søndagsarbejde, har jeg dermed ingenlunde sagt, at jeg ei vilde arbejde paa den Dag); min Opfattelse af den Sag er, at man, naar saadant Arbejde forestaar, burde indvarsle det mindst otte Dage forud; thi saa kan en eventuel Bestemmelse om Søndagen for vedkommende Svend muligen opsættes til en anden Dag, og da vil og bør enhver rettænkende Malersvend ei undslaa sig, han være Under eller Ikke-Under af Søndagsarbejde, og da vil disse foran berørte Ulemper for en væsentlig Del være fjernede.

Jeg skal til Slutning tillade mig at berøre, at hvad der her er sagt om Helligdagsarbejde, forholdsvis kan overføres paa Dø- og Natarbejde. Det bør aberterers forud, saa vidt muligt; thi Aftenen har ogsaa tidt sin Bestemmelse, og som sagt

for at forebygge Ulemper for begge Parters Vedkommende, er det jeg her har tilladt mig disse Bemærkninger.

En Malersvend.

Til Medlemmerne og Kolleger!

Som det af Indkaldelsen til en ekstraordinær Generalforsamling vil være seet, træder den Bestyrelse, der fra Nytaar til Dato har haft det Hverv at staa i Spidsen for Fagforeningen og dens Hovedformaal, tilbage, og vi ere os ogsaa fuldt bevidste, at der kunde siges meget imod os for et saadant Skridt, og maaste mest imod Formanden, der er Anledningen til at Bestyrelseskiftet indtræder en Maaned før den almindelige Bestemmelse, nemlig til den ordinære Generalforsamling i Juli; men fra dem af vore Kolleger, der med Upartiskhed og Velvillie og med Erkendelsen af de Banskeligheder, der ere tilstede i vort Fag og mellem dets Dyrkere, der vil det vist ikke forundre, at vi trække os tilbage fra Stillingen og overlade Hvervet til heldigere og større Gvner, end de vi havde at raade over til det store Værks Fuldbringelse, nemlig en Sammenslutning af alle Malere til fælles Handling og fælles Held. Dette i Forbindelse med den for al Grund blottede Utilfredshed fra en vis Side i Foreningen, hvis største Virksomhed har bestaaet i en stadig Tilbagevenden til en Opposition, der i Længden maatte blive utaalelig, selv for meget Haardhuede, maa tjene os til Undskyldning, saameget mere som det igen skal bevises, om det er de Teorier, der engang ere bekæmpede, der skal være Løstestangen for den Sten vi har maattet lade ligge, og tage vi i Betænkning, at hver Dag der gaar forspildt hen med smaa Gvner til Disposition for den fælles Sag, saa er i Dag bedre end i Morgen! Naar vi nu bringer en Tak til Alle dem, der hidtil har skænket os deres Tillid og støttet os i vor Gerning til det Heles Vel, vil vi tillade os at fastholde, at vi ingenlunde søle os fortrængte fra vor Plads, og fra velvillige og medgørlige Kollegers Tillid, men at beklagelige Kendsgerninger paa Mangel af Opfattelse af hvad den ene Kollega skylder den anden i vort Fag, i Forbindelse med den aldeles nødvendige Sammenslutning for et Resultats Opnaaelse og den ovenfor berørte tilbids personlige Opposition, maa være vor Undskyldning. Der er en Bebrejdelse Oppositionen kan slynge mod os ved vor Bortgang, og det er, at vi aldrig have villet lefle med Massen, det har været vort Syn paa Sagen; have vi ikke kunnet have denne Masse i Højde med Fagets gode og duelige Mænd og Arbejdere, trække disse ned til dem, vilde efter vort Skjøn være til Fordærvelse af vor Sag, ligesom det være os herved tilladt at havde Erkendelsen om den Enighed, hvormed Bestyrelsen har staaet overfor Foreningen i enhver Sag, der har foreligget. Idet vi herved paa det Bedste maa anbefale dette Sidste til den kommende Bestyrelse, og haaber, at den Tid ikke maa være fjern, at

Kolleger i vort Sag vil lære at fatte, hvad de skulde hinanden som Mænd og Medarbejdere overfor en fælles Sag, slutte vi herved vor Virksomhed som Bestyrelsesmedlemmer.

Kjøbenhavn d. 4. Juni 1874.

P. Nielsen. C. S. Jakobsen. A. Markmann.
C. Friis. E. Krafau. L. Lethan.
J. Bruun. C. Østerberg.

Vi har modtaget følgende udaterede Skrivelse:

Først nu har jeg hørt, at der i Nr. 3 af „Fagtidende for Malere“, kritiseres over den Betaling jeg i Vinter gav mine to Svende, da mine egne Folk har opfordret mig dertil, vil jeg ikke undlade at svar d'Her., som have tilladt sig Bemærkninger herover. Af disse to Svende var den ene min egen Søn, som i mit Hjem aldrig savnede hvad han behøvede, den anden tilhød jeg, da der ingen Udgifter var til noget Arbejde, at blive hos mig Vinteren over for 4 Rd. om Ugen, og kunde baade han, min Søn og en Lærling, komme paa Værkstedet naar de vilde, øve dem og udrette hvad lidt Arbejde, der af og til kunde være, om nogen bestemt Arbejdstid var der aldrig Tale og saasnart Arbejdet rigtigt begyndte fik de Afkørbearbejde.

J. N. Jensen,
Malermester.

Jeg har i den Tid, jeg har arbejdet hos Hr. Malermester J. N. Jensen aldrig havt Grund til at beklage mig, hverken over Arbejdet eller Lønnen; som jeg læser i Aften i Fagtidende, er der kritiseret derover, at jeg har arbejdet for 4 Rd. om Ugen. Grunden hertil er, at jeg ikke befandt mig i Omstændigheder, at gaa hele Vinteren uden Arbejde, og, som Hr. Jensen har anført, har Arbejdstiden ikke været fra Kl. 7 om Morgenen til 7 Aften, men jeg kunde komme og gaa naar behagede mig og forresten har det kun været i to Maaneder, at jeg har faaet ovenansførte Pris, ti i Februar Maaned begyndte jeg paa Afkørbearbejde.

At Alt fra Hr. Jensen foransførte aldeles er rigtigt bevidner jeg herved.

H. P. Møller,
Malersvend.

Vor Meddeler har imidlertid fastholdt at Beklagelsen over Lønnens Størrelse er udtalt af d'Her. selv, og at d'Her. i den Butik, hvor de arbejdede til Kl. 7 om Aftenen ligeledes havde udtalt Haabet om større Løn. Vi personlig vide fra ifjor Sommer, at Hr. Møller ikke var tilfreds med den Dagløn han havde, men havde dog samtidig ikke Mod at forlange Afkørbearbejde.

Notitser.

1. Et lille Efterspil paa Enden af Forhandlingerne om Prisløsten fik vi da, idet Hr. Chr. Bense i „Dags-Telegraf“, for den 29. f. M., fandt sig foranlediget til at optræde som Sandhedsvidne overfor den Passus i Prisløsten der siger: „Forelagt og vedtaget af begge Parter d. 7 Maj 1874.“ Formanden besvarede denne Ud-

talelse i samme Blad, d. 1ste Juni, til hvilken vi henbivise vore Læsere. At Hr. Bense har Ret i sin Meddelelse om den Form, hvori Prisløsten blev vedtaget paa Mestermødet bestrider vi ikke, men at det var nødvendigt at fremtrække dette Punkt for Offentligheden, tillader vi os at betragte som en Bjørnetjeneste han her gjorde sine Standspæller og han har vist heller ikke høstet megen Tak derfor, ti hvad er vel den nærmeste Konklusion deraf; saaledes som Forholdene nu er, naar man stadig gør Publikum til 3die Mand i Sagen, (noget der er ganske naturligt, efter som det er Publikum der i sidste Instants maa honorere de stillede Fordringer) der forekommer det os at Hr. Bense har ydet sine og Kollegers Runder, en ubestridelig Ret til naar de henvender dem iaar til disse, med Fordring om større Vederlag for Arbejdet end ifjor til at spørge dem om: De har forpligtiget sig til at betale deres Arbejdere højere iaar, og da at faa et Bevis fremsført. Naar man ser en Mand stille sig saa skjævt til en saa vigtig Sag, da har vi en lige saa stor Ret til at appellere til Publikum, at hvad de vilde gøre overfor en saadan Udtalelse, det have de fuldstændigt Ret til og vi bør næsten gøre Runderne hos saadanne Mestere opmærksomme paa det foreliggende. D'Her. Malermestre er ikke mindre egoistiske end andre Mestere, de undlade vist ikke at eksplotere Forholdene til Fordel for dem selv, men dele disse Fordele med deres Arbejdere, det er der mangfoldige der ikke har lært at kende endnu.

Efterspillet er fortalt af Hr. Bense i „Dags-Telegraf“ for 5te Juni. Naar Hr. Bense der forfatter at han har anvendt al den Opmærksomhed, der stod til hans Raadighed, overfor min Udtalelse i samme Blad for 1ste Juni, da tror jeg ham saa gerne, men desto værre for ham afgiver det ikke noget Bevis for at Hr. B. har noget stort Forraad at raade over i denne Henseende, han vilde da have set at min Benævnelse var lige saa korrekt som hans. Et staar aldeles klart, og det er at Artiklen fra Hr. B. aander af en god Portion Vigtighed, ti var det egentlig noget for Trediemand at sige i denne Sag, kunde Hr. B. vel have nedladt sig til at sige sin Mening i „Fagtidende“, men dette gav maaske ikke Hr. B. det Udseende som han ønskede for sit Vedkommende, og bredte sig saa i „Telegrafens Spalter“. Jeg stal derfor henholde mig til hvad jeg alt har udsagt i „Dags-Telegraf“ for 1ste Juni og til Ovenstaaende her, med den Tilspøjelse, at er der Misforstaaelse om ovennævnte Passus, saa er det fra Hr. Bense, og sneverhøjerte Kollegers Side, og at Hr. B. her er rendt i Byen for anden Mand, er aldeles aabenbart. Den Misforstaaelse der fra Svendens Side skulde være tilstede overfor denne Passus, det er kun hos nogle enkelte forkuede eller frygtomme Stakler, men disse kunne ikke forrykke det Forhold der faktisk er tilstede hos Mester og Svende, der baade vilde og ere medgørlige overfor Prisløsten, og de vanskelige Forholde for dens Affattelse.

P. Nielsen.

Redigeret af P. Nielsen. — J. Henriksens Tryk.

MA GÅR UD I VERDEN for Malere.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 7.

Juli 1874.

1. Aarg.

Jndsenderen af den ledende Artikel i „Fagtidende for Malere“ Nr. 6, betitlet „Socialisterne og de kooperative Foreninger“, har kastet sig over en Sag, som han ikke har meget Kendskab til. Jeg skal i al Korthed imødegaa de forskellige Punkter som Vedkommende efter min Mening har et snevert Syn paa. For det Første begynder den ærede Jndsender med at henvise til det Foredrag, der holdtes i vor Forening d. 26de Marts og hvortil et aret Medlem reiste en temmelig skarp Opposition, der stod i nøjeste Forbindelse med en Artikel i „Socialisten“ Dagene forud. Jeg skal dertil svare, at indtil Jndsenderen opgiver hvilket Nr. af „Socialisten“ det har staaet i før d. 26de Marts, — maa jeg anse det for at være en Usandhed og jeg feer deri kun en Ringeagt mod en Kollega for en større Kredts. Hvad den skarpe Opposition angaar imod Foredragsholderen, Hr. Redaktør Faber, maa jeg beklage, at han ikke blev skarpt nok imødegaaet, da den ærede Hr. Faber vilde bestyrlde Arbejderne, særlig de engelske Trades unions, for Voldsomheder, som andre Partier har udøvet — særlig bør enhver rettænkende Arbejder takke den Mand, som vil imødegaa saadanne ubevislige Paa-stande som dem, Hr. Faber fremkom med. Han har saaledes vist, at han er en Modstander af Fagforeninger, Produktionsforeninger o. lign., som man anseer for at være til stor Gavn for Arbejderne; ligeledes maa jeg bemærke, at de engelske Arbejdere, som har haft en saa lang Erfaring med Foreninger, kaster sig nu mere over det Politiske uden at tabe det Sociale affyne, ligesom Strejker endnu betragtes som et nødvendigt Middel. Det er nemlig Hr. Faber og derefter Jndsenderen, Hr. P. Nielsen, som ere af en modsat Mening. De engelske Arbejdere har set, hvor nødvendigt det er at tage Del i Lovgivningen, da det har vist sig, at det Sociale ikke er nok for en varig Forbedring af Arbejdernes Stilling; det er nemlig en Kendsgerning, at hvad der vindes i social Henseende, det fratager Kapitalisten os i det politiske. Der-

for er det af største Bigtighed, at Arbejderen virker saavel i det Politiske som i det Sociale, først da kan der være Tale om en varig Forbedring.

Naar Hr. P. Nielsen mener at Socialisterne vil undergrave den velsignelsesrige Virksomhed som af Sygekasser og Alderdomsforsørgeskasser bevislig er udfoldet gennem Selvhjælpsforeninger, ved at stemple dem som Biting, skal jeg hertil svare, at de saakaldte „internationale Socialister“ her i Staden har oprettet en Syge- og Begravelseskasse, som kan betragtes som den bedste, der eksisterer her i Landet; jeg tror det er Bevis for, at Hr. P. Nielsen ikke er rigtig med, som man siger. Men hvad Socialisterne angribe og hvad enhver ærlig Mand burde angribe, er den Slags Sygekasser, Alderdomsforsørgelses- eller Pensionkasser som er paa de fleste Fabriker og større Værksteder, hvor Arbejderen paa forskellige Maader blive deres knappe Sparekillinge bedraget fra. I disse Kasser er i Reglen Fabriksherren selvvalgt Formand (eller han ansætter en Formand efter sine Interesser), og naar en Arbejder tillader sig at have en selvstændig Mening, eller ikke kan være den lydige Slave, saa mister han Alt hvad han i flere Aar har slidt for, og Fabriksherren eller Mesteren, hvem det nu er, har saa flere Penge i Kassen til at trællebinde de øvrige med — det er det Hr. P. Nielsen ikke har et Ord tilovers for, eller ogsaa kan han ikke skjælné imellem det Rette og Urette.

Hvad Socialisterne først ønsker, fremfor alle Kasser, det er en ordenlig Betaling for Arbejdet, saaledes at man ikke skal lide Mangel paa de daglige Fornødenheder, som for det Meste nu er Tilfældet, og for at være i en Syge- og Alderdomsunderstøttelseskasse skal der ogsaa Penge til, og det ikke saa lidt, hvis man vil have en saadan Hjælp i Sygdomstilfælde, at man ikke alligevel skal th til Fattigvæsenet, — hvad Alderdomsforsørgelsen angaar, er den aldrig saa stor, at en Arbejder, der har mistet sin hele Arbejdskraft, kan

blive underholdt —, altsaa kan man godt komme under Fattigvæsenet, fordi man er i en Syge- og Alderdomsforførgelseskasse, thi som bekendt betaler Sygekasserne kun Hjælp i en vis Tid, og er man syg udover den Tid, faas ingen Understøttelse, altsaa er man alene henvist til Kommunen. Derfor maa først og fremmest staa paa Arbejdernes Side „En Forbedring i vore daglige Indkomster“, for saa kan der blive Udsigt til at oprette eller slutte sig til frie Kasser, hvor man kan sikke sin Alderdom mod Nød.

Hvad Hr. P. Nielsen særlig lægger Tryk paa er de „internationale Socialister“; jeg vil dertil sige, at dersom vi ikke benytter os af det internationale Princip, kan Arbejderne aldrig opnaa Noget. Derpaa kan gives flere Eksempler og et skal jeg her bemærke: Dersom Malersvendene i København vil søge en Forbedring i deres Kaar (hvad jeg ikke tror) og vi bliver nødt til at bruge det haarde Middel — en Strejke, hvad kunde det vel hjælpe, at vi nedlagde Arbejdet, naar vi var saa nationale, at vi ikke vilde bede vore tydse og andre Nationers Kollleger om ikke at komme hertil — vi vilde komme til at staa som en overkomplet Masse, man ikke havde Brug for. Jeg skal sluttelig tilføje, at dersom Malersvendene ikke ville gensidig støtte hinanden, ved at slutte sig til Fagforeningen og virke for Sagen med friere Tænder end hidtil, da vil intet godt Resultat kunne opnaaes.

M. C. Nielsen.

Om Foreningers Organisation.

I.

Personlig Selvstændighed.

For at et sundt og kraftigt Foreningsliv kan udvikle sig i hvilket som helst Fag eller med hvilket som helst Formaal, er det nødvendigt at visse vigtige Betingelser opfyldes i en saa vid Udstrækning, som muligt. For det Første maa ethvert Medlem i en Forening være selvstændig, baade med Hensyn til sine Anskuelser og til sin Handlemaade, hvad Foreningen angaar. Derved vil enhver Sag i Foreningen blive hurtig og tilfredsstillende afgjort. Derved dannes ganske naturlig en bestemt udpræget Majoritet og man undgaar den beklagelige Ubestemthed i Forhandlinger og Afstemninger, — en Ubestemthed — der desværre ofte giver sig tilkende derved, at et Forslag kan blive vedtaget med Majoritet en Dag og et andet — modsat Forslag — kan en anden Dag, ligeledes blive vedtaget med, for en stor Del den samme Majoritet. Ligeledes erfarer man ofte, at Mangel paa Selvstændighed og Bestemthed foranlediger et Medlem til, vel at melde sig ind i Foreningen, men kort efter dette Skridt at udeblive fra Møderne og at udeblive med Kontingent. Der gives endog Medlemmer af Foreninger, som uagtet de selv staa som Medlem, alligevel baade i og udenfor For-

eningen søger at svække denne, ved at ringeagte dens Betydning og Virksomhed, ved at tvivle om dens fremtidige Bestaaen, ved at overse og betragte Medlemmerne som ubestemte Daarer, og ved at udblamere Lederne og svække deres Betydning. Saadanne u selvstændige og ubestemmelige Medlemmer er meget farlige for Foreningslivet, som helst maatte være befriet for dem. I de fleste Tilfælde er det af Tvivlraadighed, at slige Personer — samtidig med at de indtræde i en Forening — Allige modarbejder den, og kun om Saadanne kan her naturligvis være Tale, ti hvis som indmelder dem i en Forening i den bestemte Hensigt, enten aldeles at faa den ruineret og opløst, eller dog at faa dens Love totalt omformede efter eget Ønske, dens Bestyrelse kuldkastet, dens Medlemmer gennemagterede og omstemte og det hele Formaal undertrykt — kan langtfra betegnes som u selvstændige, tværtimod som energiske, men rigtignok samtidig som en udenfra indbrydende Fjende, hvilken der ikke er Andet at gøre ved, end enten at undertrykke og gøre uftadelig straks eller at lade en Saadan udraase og tilintetgøre sig selv. Selvstændighed og Fæsthed hos det enkelte Medlem er — som antydet — en Borgen for at en Forening trives og gaar fremad, at alt det giftige og skadelige Kryb, som lusker omkring paa Grændsen — ikke kommer ind i Standsen og at alle Saadanne, som en Forening af hvilket som helst Art, ønsker Tilslutning af — se et lysende Eksempel i Foreningens, dens Bestyrelse, Medlemmer og Virksomhed og faa Lyft til at tælles blandt dens Indviede. Disse her paapegede Sandheder, betræffende personlig Selvstændighed ved Indtrædelsen og Opholdet i en Forening — for, saalange som Kultur har eksisteret og af mangfoldige forstandige Mænd været indset og taget i Betragtning ved Dannelsen og Bevarelsen af en Forening, hvorfors de mest udbredte og solideste — uden derfor at søge de bedste — Foreninger man kender, saasom f. Eks. Frimurerne, har foranstaltet en Række af Undersøgelser og Prøver ved Medlemmers Optagelse, og en stary Kontrol med alle Optagne; den nu ophævede tydse Arbejderforening vaagede ligeledes meget nøje over Medlemmernes Loyalitet overfor Foreningen, dens Love, Ledere og Beslutninger. De engelske Trades unions optager ikke Arbejdere der staa som Mestersvende eller Ophynsmænd over andre Medarbejdere — saa lidt som forsaldne og uduelige Arbejdere, der vel hjælpes, men ikke optages. Angaaende den anden Betingelse for et blomstrende Foreningsliv, følger Fortsættelse i næste Nr.

Gode og flette Ideer.

Et kort Tilbageblik.

Vor Tid, som man har tilladt sig at kalde Bevægelsens Tid, kunde med lige saa stor Ret kaldes Ideernes Tid; thi ingen Tid kan vist rose sig af at have gennemført fattede Ideer

med saa stor Kraft, som vor Tid. Alle have Jdeer og Alle søge paa den bedst mulige Maade at motivere samme og at gøre dem frugtbringende og heri have jo Alle lige Ret. Dog, Jdeer ere som Ild og Vand, nogle ere gode — og gid at alle de maatte blive til Virkelighed —, andre ere flette — gid de vilde blive i den Hjerne som har udklækket dem —; derfor maa man ogsaa være meget varsom med at slutte sig til Jdeer, før man ret har forstaaet dem og nøje prøvet dem, inden man udfører dem. Nu til Sagen! Nogle Mænd fik den Jde at ville hjælpe Arbejderne i deres fortrykte Stilling; nogle Malersvende søgte at gøre noget af denne Jde til Virkelighed ved at oprette en Jagforening for Malersvende. Det lykkedes! De valgte til deres Banners Motto: Frihed og Selvstændighed! Ved deres Jde vilde de vove en Kamp mod alle Storme (det var en god Jde!) — men efter en Tids Forløb rejste der sig en Storm, som ikke kom ubesra, men som rejste sig i deres Midte, som alt i lang Tid var forberedt og overlagt; den fusede dem om Drene, at den havde bedre Jdeer, med hvilke den kunde udføre utrolige Ting! Da fik Førerne den Jde — og det var en slet Jde — at prøve Stormands-Jdeen. Jdeen blev til Virkelighed; Mænd, som havde smukke Ord til deres Naadighed, tog Banneret i Haand, men strøg det, og med det samme hejse de et andet med Indskrift paa den ene Side Despoti og paa den anden Underhandling og en feig Gftergivenhed. Da denne Jde var slet, holdt den sig heller ikke længe. Endel af de Gamle som havde set og forstaaet saavel det første som det sidste, kunde ikke følge med Stormen og dreje sig efter Vinden; Studen var paa Grund og da neblagde Føreren sit Mandat og med ham alle de som vare ved Styret og kunde dreje sig med Vinden. Djarvere Mænd har atter grebet Roeret, omend for en kort Tid, men vort Haab er, at de atter vil rejse det første Banner, og at de maa blive besjælet af gode Jdeer, af Jdeer som kan vække Malerne, der kan rejse dem som Mænd, som kan vise at den lige Vej er den sikreste, og at Krogveje naaer kun kort, og mulig bibringe Malerne en Jde, at de kun kan rejse sig ved sin egen Kraft, at man aldrig kan vente noget Stort af vore Modstandere med det gode; først naar de ser, at der er Enighed, Samdrægtighed og Kraft; naar de ser, at vi frit udfolder et Banner med det rette Frihedsmærke, først da kan vi vente at de gaar ind paa vor Jde. ***

Malernes Jagforening af 1873

Har nu bestaaet et Aar — idet den fejrer sin Stiftelsesfest den 3de dennes — Foreningens Virksomhed har vel ikke været glimrende og det af flere Grunde — det første og vigtigste Punkt som var dens Opgave, var at samle Malersvendene, er ikke naaet. Stifterne mødte med et frit og radikalt Program, og det blev enstemmig vedtaget af om-

trent 400 Malersvende at oprette Foreningen, og det saa ogsaa ud som om Malerne for Alvor vilde slutte sig til den, hoad der ogsaa viste sig i Begyndelsen, og Tilgangen havde temmelig sikkert vedbleven, dersom ikke enkelte Kolleger med deres Betsalenhed havde opponeret mod dens Virksomhed i flere Retninger. Foreningen blev Tid efter anden ført ind paa et mere forældet Spor, og Enigheden blev til Uenighed, indtil Interessen svandt og Medlemsantallet sank istedetfor at stige. Oppositionen fik Foreningens Love omarbejdede og vedtagne Tid efter anden, ligesom de ogsaa bleve Leberne for det Hele — saavel Bestyrelses- som Udvalgsmedlemmer — og alle de Forandringer med Hensyn til Foreningens Ledelse blev de Herrer indrømmet, da det ikke manglede paa gode Løfter, naar disse Herrer ønskede Forandringer; som anført fik Foreningen et andet Præg, og en skarp Jagt-tager kunde forudsige, at en stærk Tilbagegang maatte blive Følgen.

At de Herrer Kolleger, som stod i Spidsen for disse Anskuelser, maatte trække sig tilbage med saa at sige usorrettet Sag, vare Mange paa det Rene med længe før det skete, og at Foreningen ikke vilde gaa fremad under dem, blev allerede udtalt fra flere Sider offentlig, dengang Ledelsen blev dem overdraget — men der var ikke Andet at gøre, end at lade dem ødelægge sig selv, som nu er sket —; men det Værste er, at Foreningen samtidig har lidt et Afbræk i sin Virksomhed som vil tage Tid at oprette.

Det er vort Haab, at Malersvendene ville møde til Generalforsamlingen og der afgive deres Stemme til Mænd med et klarere Blik paa Forholdene og med villiefaste Tendenser, da vi nu for Alvor bør slutte os sammen og med Kraft tragte efter at faa oprettet, hvad der er tabt. Lad os vise, at vi i enhver Henseende ere os bevidste, hvad vi vil, og ikke modtage en Prisfortegnelse der ikke er tidsvarende i det Øjeblik den udkom, som en Naadegave. Derfor, lad os opføre en bedre Bygning, der ikke er faldefærdig straks efter at den er rejst. X.

Tekniske Meddelelser.

At faa Limfarve til at tørre klart op paa gammel skjoldet Bund.

Enhver Maler ved, at man for at faa Limfarve til at tørre klart op paa en gammel, sur Bund, i Reglen anvender 2 Gange Overtstrygning med Oliefarve, hvilket ikke lidet forstyrrer Arbejdet. En Fremgangsmaade, som er bleven brugt med Held, (paa Steder hvor Overtstrygning med Oliefarve, paa Grund af Beføstningen ikke maatte finde Sted) er følgende: Almindelig Skovmos vadskes godt ren, koges til en Gelee omtrent som stærk Lim, forinden den bruges maa den affies helst igennem et Stykke Linned.

Denne Masse anvendes paa samme Maade som man ellers bruger Lim. Til Loster, hvor paa der skal males eller trækkes, og til Vægge som ere udfatte for Berøring, tilføttes lidt Lim.

Foreningsanliggender.

Foreningen afholdt en ekstraordinair Generalforsamling den 15de Juni. Paa denne, der var indkaldt af Bestyrelsen, forelaa Valg af en ny Bestyrelse med Undtagelse af Fr. A. Herz. Til Dirigent valgtes Wulff. Efterat der var ført en Diskussion om, paa hvilken Maade Foreningen fremtidig burde ledes og hvorunder adskillige Kandidater til Bestyrelsesvalgene bleve foreslaade, freddes til Valget og nedennævnte valgtes:

Carl Friis, Formand.

Repræsentanter:

M. C. Nielsen,

C. Larsen,

Wulff,

Tranekjær,

Koppel,

Magnus,

Castoft.

NB. Denne Bestyrelse er dog blot midlertidig, indtil den ordinaire Generalforsamling den 13de Juli, idet man i et Bestyrelsesmøde den 18de Juni efter Forslag fra Formanden vedtog at stille sig til Afgang paa den ordinaire Generalforsamling, dels af Hensyn til at der var mødt saa faa Medlemmer paa Generalforsamlingen og afgivet deres Stemmer, hvorfor man ikke turde betragte Valget som noget sandt Udtryk af Majoritetens Ønsker og dels af den Grund, at Flere af de Valgte blot nødigt modtog Valget og ikke vilde forpligte sig til at forblive den i Lovene foreskrevne Tid ud og dels endelig af Hensyn til det Uheldige i at vælge en Bestyrelse paa en ekstraordinair Generalforsamling.

Som Følge af Ovenstaaende tillader Bestyrelsen sig herved indstændig at opfordre ærede Medlemmer talrig at give Møde Mandag den 13de Juli Aften Kl. 8½ i Lokalet Gl. Mønt 39, 1. Sal.

Til Fanen!

Som bekendt er der nedsat et Udvalg til Anskaffelse af en Fane for Fagforeningen; en Fane, som kan blive Malerne værdig, en Fane, under hvilken vi kunne samles i onde som i gode Dage, en Fane, som kan vise, at ogsaa vi vide hvad vi vil, en Fane som er anskaffet for vore egne Penge, en Fane som vi selv vil bære, vil bedkende os og selv fæste paa Stangen. Udvalget anmoder de Kolleger, som har tegnet sig, om at indbetale Beløbet. Medlemmerne af Fagforeningen anmodes om at støtte Sagen for at Foretagendet kan fuldføres snarest mulig. Bidrag fra Medlemmer, Malere og sammes Damer, modtages i Foreningen og hos Udvalgets Kassere, Maler Fris, Nabenraa Nr. 18, 1ste Sal.

C. Lassen,
Udvalgets Formand.

Notitser.

1. Som en Handling, der fortjener at nævnes i saa vid en Kredts som Malerne værter, kan ansføres, at Dhr. Farvehandlere F. S. Nielsen & Co. har tilstillet Bestyrelsen for „Malernes Understøttelsesfond“ den betydelige Gave af 300 Rd. at afhente i Malermaterialier i Løbet af 3 Aar. Ved denne Handling er Bestyrelsen for nævnte Fond yderligere blevet sat istand til at foretage Grundsforbedringer i den Ejendom som Fonden købte i Maj Maaned til eventuelle Friboliger for gamle Malere og deres Efter.

Fondens Kassere, C. Griis, boer i Nabenraa 32. Det aarlige Kontingent er 1 Rd. 8 Sk.

2. Af Regnskaberne for det „Rejersenske Fond“ sees det, at „Skandinaviske Bogtrykker Tidende“ ogsaa iaar har faaet en Understøttelse af 200 Rd. „Typograf Tidende“ knytter hertil den Bemærkning: „Mon Fonden ikke har noget tilovers for Typografernes Organ?“ Og vi kunde ogsaa fristes til at opstille et lignende Ønske, men vi ved forud at det vel er et fromt men aldeles forspildt Ønske, havde disse Organer været Principal-Organer, kunde der maaske nok være Udset til Noget, men et Organ for Arbejderne. — Jo vist.

Bekjendtgørelser.

„Fagtidende for Malere“,

udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“, Organ for Malernes, særlig Svendenes Interesser, udgaar foreløbig kun én Gang maanedlig og koster 25 Dre (12 Sk.) Kvartalet foruden Postafgiften. Enkelte Numre 10 Dre (4 Sk.). Abonnement tegnes i Provindserne paa alle Postkontorer, i Kjøbenhavn i Fagforeningens Lokale og hos Formanden C. Fris, Nabenraa Nr. 18, 1ste Sal.

Den af Mester og Svendeudvalget udarbejdede Prisliste, kan af Ikke-Medlemmer og Mestres erholdes hos enhver af Bestyrelsens Medlemmer, samt hos Formanden paa hans Bopæl Nabenraa Nr. 18, 1. Sal, samt paa Malernes Farvemølle, à 1 Mark pr. Eksemplar.

Enkelte Numre af „Fagtidende“ faas paa de samme Steder à 4 Sk.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 8.

August 1874.

1. Aarg.

Lønningsforhold.

For at vise, hvor slet Malersvendene ere lønede for anstrengende Arbejde, fra Kl. 6 Morgen til 7 Aften, i Forhold til andre Bygningsarbejdere, skal jeg efter nøje indhenteede Oplysninger, give et lille Bidrag til nærmere Overbejelse.

En Mursvend har i Reglen stadig Arbejde de 9 Maanedes af Aaret, og ved Afkordarbejde i den Tid tjenes omtrent 14 Mk. daglig, altsaa for 240 Arbejdsdage bliver det 520 Rd. I de 3 Vintermaanedes arbejder omtrent $\frac{1}{3}$ af samtlige Svende med en Løn af omtrent 8 Mk. om Dagen, det er 84 Arbejdsdage med en Indtægt af 112 Rd. Altsaa har en Mursvend, naar han har Arbejde hele Aaret en Fortjeneste af 632 Rd., der er selvfølgelig enkelte som har haft en større Indtægt, ligesom en Del ogsaa har haft mindre Fortjeneste, men for de Flestes Vedkommende vil ovennævnte Beregning være rigtig.

Ligeledes forholder det sig med Tømmerne, hvad Arbejdstiden angaar, men disse har en mindre Fortjeneste, vel omtrent 500 Rd. om Aaret.

Bygningsfædkerne har, efter den Bevægelse som i de sidste Par Aar har rejst og vaagnet Arbejderne, opnaaet en god Forbedring i deres pekuniære Omstændigheder; men det er ogsaa slet med et prisværdig Sammenhold af Svendene, som maa anbefales alle andre Fag. Snekfersvendene har tilkæmpet sig en Stilling overfor Arbejdsgiverne som maa respekteres, til Gavn for begge Parter, da Faget var ved at synke ned i social Elendighed, og det er ene Svendenes Enighed og Sammenhold, der har Vren af at Fagets Arbejdere indtager en taaleligere Stilling igen. Deres Indtægter er omtrent bleven fordoblet i de sidste Par Aar; en Snekfersvends Fortjeneste kan i de fleste Tilfælde anslaaes til 600 Rd. aarlig — og man ser deraf, at Enighed gør stærk, uden den

havde de vel neppe opnaaet et saa heldigt Resultat.

Jeg kan henvide til os selv, Malerne, at baade Sammenslutning og Enighed har manglet, ligesom de Styrende for at fremme en Forbedring i vore Aar, har haft en saa stor Tiltro til Arbejdsgivernes Imødekommenhed, at de fuldstændig lod sig overrumple, ligesom Feighed og et svagt Syn paa Forholdene, har vist dem fuldstændig udfikket til at lede en Fagforening. — Hvad vore sociale Forhold angaar, er de meget sørgelige overfor de ovennævnte Fag; ti en Malersvend har i de fleste Tilfælde ikke Arbejde mere end 8 à 9 Maanedes af Aaret, med en Fortjeneste af omtrent 8 à 9 Mk. om Dagen, altsaa for 9 Maanedes Arbejde eller 240 Arbejdsdage (som for de Flestes Vedkommende har Arbejde i) bliver en Sum af mellem 300 og 350 Rd., og jeg kan dristig tilføje, at det ikke er Flertallet af os som opnaaer det anførte Beløb. Vel er der enkelte som ere bedre stillede, saasom ualmindelig dygtige og særlig Specialister, men ovennævnte Beregning er det de Fleste med Flid og almindelige Rundskaber kan opnaa.

Efter det her Anførte, som vistnok er tilnærmelsesvis rigtig, er der den største Grund for os, til at søge en Forbedring, som kun kan naaes ved at vi som Kolleger slutter os sammen for at gøre vore Mennekerettigheder gældende, og ikke alene være de Ydende, men ogsaa have vor Ret til at nyde saa meget, som vort Arbejde er værd, for at vi kunne komme til at føre en mere taalelig Tilværelse.

Det er klart, at naar den ovennævnte Indtægt af de forskellige Fag kan tjenes, da er det dog kun dem som er heldigere stillet i flere Retninger. Derimod er de Fleste mere eller mindre udsat for Uheld eller Ulemper, og et Par Tilfælde skal jeg her nævne, Militærtjeneste og flere Aars Indkaldelse paa længere eller kortere Tid, Alt uden Godtgørelse, med mindre den Betaling man

mødtager, skal regnes som Godtgørelse, 22 a 24 Sk. daglig — som de civiliserede Stater forlanger en Soldat skal leve af. Dernæst er Sygdom en flem Fjende af Arbejderen, og endelig er der selv i den Tid, som er anset for at være den bedste for Malerne, mange Tilfælde, hvor flere Dage kan gaa tabt for En. Ved saadanne Uheld vil de opgivne Summer for hvert Jag jo smelte betydeligt ind, efter større eller mindre Maalestok, og disse Uheld er det at Arbejderen ikke kan overvinde og hvorved mangen Familie let gaar tilgrunde. En Arbejder bør have sit Arbejde saaledes betalt, at saadanne Uheld ikke skal kunne nedtrykke ham i den Grad, at han skal ty til Andres Hjælp.

Derfor var det, at nogle Kolleger fik den heldige Tanke, at stifte en Jagforening med det Formaal, at samle alle Malersvende til en fælles og selvstændig Optræden, overfor de forfælske Misgreb som bliver udøvet mod os fra saa mange Sider.

Det maa ogsaa efter min Mening være enhver arefær Malersvends Pligt, at hjælpe til og støtte vor Sag efter Enhvers Evne, og det Dristelige vil sikkert naas.

Slut Eder derfor til vor Forening og ikke vente (som Nogle mener og gerne har til Undskyldning) for at se hvad Foreningen vil og kan, da vi ikke kan udføre Noget med Helb, uden en stor Tilslutning. En saadan Sag er enhver Malersvends Sag, og derfor bør ogsaa enhver Kollega efter Evne virke for denne og ikke lade Enkelte have Arbejdet og Tabet, og de øvrige de mulige Goder, der kan opnaaes. Vi bør Alle mødes, hvor det gælder vort Jags Interesser, og man maa haabe, at Enhver vil tage Hensyn hertil, nu, da der er kommet selvbevidste Mænd til at lede Foreningen, hvilke af al Kraft vil arbejde for, at vi kommer til at indtage en Plads, hvor vi kan gøre vore Anskuelse gældende og at disse blive respekterede.

Om Foreningers Organisation.

II.

Foreningen i sin Helhed.

I det foregaaende Nummer af dette Blad paavistes Nødvendigheden af at ethvert Foreningsmedlem besidder Selvstændighed. Det er her Meddelerens Hensigt at paavise Nødvendigheden af, at hver enkelt Forening besidder ovennævnte vigtige Egenkab.

Naar her er Tale om en Forening, saa tænkes der nærmest paa en Jagforening. En saadan er altid dannet i den udtrykkelige Hensigt, at opbygge et Værn mod Kapitalistens eller Arbejdsgiverens Overgreb, samt med denne — som et sikkert Retraitepunkt i Ryggen — at foretage nødvendige Udvalg, for at erobre de for vor Eksistens

nødvendige Subsidier. En Jagforening maa derfor omgærde sig med Enighedens Vold og glente Rettighedernes Fane. Deres Baaben er billige Fordringer og dens Feltraab er: Af Fordom vi aldrig bindes. Men ligesom en Troppeskyrke i en Fæstning aldrig kan udrette noget Stort uden Disciplin og Ledelse, saaledes kan heller ikke en Jagforening opnaa noget som helst Resultat til fælles Vel, naar ikke: 1. Pluraliteten af Jagets Interessenter bringes til at slutte dem til Jagforeningen. Et Saadant er nødvendigt og gavnligt, er der vist Ingen der tvivler om, men Sagen er, at ligesom nogle faa Udvandrere, der ville danne en Koloni, maa opsoge og bevæge Folk til at støde til og være med, saaledes er det Lederes og betroede Mænds Sag, at foranledige et Jags Interessenter til at danne en Helhed med deres Kammerater. 2. En Jagforenings Love maa være affattede saaledes, at de nyeste Fremskridt i Arbejderkultur og Intelligents er medtaget, til Gavn, Opmuntring og Interesse for Medlemmerne. Det maa aldrig taales, at formentlig klogt Hoveder i en Forening gøre Forsøg paa at rolke ved de Principer, hvorpaa Foreningen er baseret, og i det Hele taget maa hvert enkelt Medlem vaage over de vedtagne Love og Grundsætninger, som være de besvorne ved dyre Eder. 3. Lederne for en Jagforening maa i den Grad have Foreningens Vel og Fremskridt for Øje, at de hverken frygte Overordnedes Mishag og Had, eller Kammeraters Uvilje og Misundelse. Men fremfor Alt maa disse aldrig lade dem videre berøre af personlige Angreb, med Gensvar paa Sigt at fylde hele Timers Diskussion, eller af saadanne Grunde tabe Lyften og Modet, og sige baade Foreningen og Sagen Farvel. En grov Fornærmelse eller Bestyldning mod et Medlem eller en Leder, kan vel kræve en offentlig Protest, men maa ellers afgøres Mand imod Mand. Mangen Forening har faaet sit Banesaar derved, at Formand og Bestyrelsesmedlemmer har gengældt Fornærmelse med Fornærmelse, fremkaldt en almindelig Ophidselse og skræmet de alvorlige og rolige Medlemmer langt bort. 4. Foreningens Medlemmer maa vel overveje hvem de vælger til Formand og Bestyrelsesmedlemmer, ti naar de har valgt og givet visse Mænd deres Tillidsvotum, saa skal de baade agte og følge dem, saalange de ikke gøre dem uværdige til de dem betroede Poster. Medlemmerne skal følge deres Ledere, **dog kun** naar de, som sig bør og bør, **gaar i Spidsen hvor Faren er størst**; naar Lederne er hange, lader dem overtale, fraterniserer med Modstanderne **eller svigter den oprindelige Plan**, saa skal Medlemmerne jage dem bort og foragte dem.

Naar en Forening er saaledes organiseret, holder denne Disciplin og har Ledere, som besidder nævnte Dyder, saa er dens Fremtid sikret, den kan rolig arbejde fremad mod sit selvstændige Maal, støttet af andre ligesindede Foreninger og agtet af Befolkningen, der i vore Dage altid vil

respekttere en Korporations Bestræbelser paa det social-økonomiske eller det demokratiske Omraade. Forskyrres en Forening i sin selvstændige Virksomhed af reaktionaire Magthavere, da er det en anden Sag; under saadanne Omstændigheder bliver Kampmaaden en anden og Maalet et fjernere, men af en langt mere omfattende Bestaffenhed.

(Fortsættes.)

Hvorfor slutter Malerne sig ikke sammen?

Da man stadig ser, hvorledes en stor Del af Malerne holder sig fjern fra Alt, hvad der hedder Arbejderbevægelse, saa maa man uvilkaarlig komme til at tænke paa, hvad mon Grunden kan være!

Hvorfor slutter Malerne sig ikke til Fagforeningen? Har Malerne saadanne Livsvilkaar, at de ikke behøver dem bedre? Eller er Malerne af den Slags Folk, at de bekymrer dem ikke om den Dag imorgen? Nej, dette er ikke Grunden, i det Mindste ikke den egentlige Grund. Naar jeg skal søge Grunden til, at Malerne for en stor Del endnu vandrer i det gamle Mørke, uden at tænke paa Vinter, saalange det er Sommer. Jeg erindrer mig, hvad jeg engang hørte en Mand ytre, at der var to Fag som ikke vilde vedkende sig at de var Haandværkere, nemlig Stræderne, der vilde være Kavalerer, og Malerne, der vilde være Kunstnere. Og for de Sidstes Vedkommende, da skal jeg villig indrømme, at det i mange, ja i altsor mange Tilfælde er en stor Sandhed. Malerne vil i Virkeligheden ikke være bekendt, at de kun er Haandværkere, og det er Grunden til, at der er saa lidet Sammenhold mellem dem; Malere som arbejde sammen paa et Værksted, kan ikke engang skjule den sørgelige Kendsgerning, at den ene vil være af et bedre Stof end den anden. Men vil Malerne da aldrig komme ud af den Bildfarelse, at forstaa, at den Maade at være paa, ikke er tidssvarende. Dertil kan jeg svare jo, naar Vinteren kommer og Malerne fryser, naar Kone og Børn Intet have at spise, naar Laanekontorerne have taget det sidste Stykke Tøj, da tænker Maleren anderledes, men da er det for sent, da er Tiden ikke til at handle. Derfor, Malere, handl medens det er Tid. Slut Eder til Fagforeningen, virk hen til noget Bedre, end at overse hinanden. Tro ikke, at nu har Malerne gjort Alt! Nej, der er meget tilbage. At Brislisten ikke er ganske tilfredsstillende, maa ikke skræmme Malerne fra Deltagelse i vort Foreningsliv, men meget mere anspore alle Fagets Mænd til at slutte dem sammen for ad Aare at genoprette, hvad der i Aar kan være forsejlet.

Foreningsanliggender.

Den 8de Juli fandt Foreningens Stiftelsesfest Sted. Den fejredes paa Frederiksberg ved en Sammenkomst i det Frie, hvor Taler holdtes af Formanden C. Friis og af Fr. A. Herz. Derefter fandt et Festmaal Tid Sted, hvor den livligste Stemning herskede. Af de oprindelige Stiftere af Foreningen vare alle tilstede paa 2 nær, nemlig Sildorff og Griksen, og hele den nuværende Bestyrelse deltog.

Bed Generalforsamlingen den 13de Juli vedtoges det, at i Lovens § 1 ophæves den sidste Sætning saalydende: Debat om politiske Emner udelukkes. Endvidere vedtoges det, at tiltræde Centralbestyrelsen for samtlige Fagforeninger, og som Foreningens Repræsentant til denne valgtes M. E. Nielsen. Dernæst vedtoges en Omændring af Lovens § 6 saaledes, at ogsaa andre Mænd end netop af Faget kan optages som Væresmedlemmer i Foreningen.

Bed Forsættelsen af Generalforsamlingen den 29de Juli var Centralbestyrelsens Formand C. W. Klein tilstede. Han udtalte sig om den Glæde det var for ham, at være tilstede i Malernes Fagforening, og hævdede forøvrigt, at en Forening af Arbejdere aldrig kan opnaa deres Rettigheder og hævde deres Stands Betydning, med mindre den arbejder efter socialistiske Principer. Det var ikke for meget, at man med Agtelse og Taknemmelighed mindedes saadanne Mænd, der som Pio og hans Lidelseskæller har vovet, først at aabne Arbejdernes Dine for deres sande Stilling og samle dem til en frisindet Forening. Det havde forundret ham, at en Fagforening som Malernes, havde tænkt at kunne løse sin social-økonomiske Opgave, ved at fornægte sine politiske Rettigheder som Forening betragtet. Det Politiske var netop Grundlaget for al videre Udvikling. Han anbefalede Enighed og Kraft i Ord og Gerning. Derpaa valgtes som Bestyrelse Følgende: Wolff, Formand, Repræsentanter: Herz, Thullin, Thranekær, Koppel, M. E. Nielsen, Fjeldsted, H. E. Nielsen og C. Raasthof.

Bed Bestyrelsesmødet d. 30te Juli valgtes som Kassierer Thranekær, som Vicesformand M. E. Nielsen og som Sekretair Herz, endvidere valgtes M. E. Nielsen som Fagtidendens Redaktør og Herz som Redaktionssekretair.

Tekniske Meddelelser.

Som et udmærket Middel at benytte til at grunde og stryge første Gang med paa Mur saavel ind- som udvendig anbefales Følgende:

1 Pd. grøn Sæbe pidses i godt 2 Potter Vand og det bruges i Stedet for Fernisering — til første Gang Strygning bruges samme Vægt og Maal Sæbe og Vand med Tilfætning af revent

Sinkhvidt i Olie eller Fernis samt Tørrelse, alt efter de stedlige Omstændigheder. Derpaa vil 2 Gange almindelig Strygning med Oliefarve med Lethed staa blank, det skaller ikke og er ligesaa holdbar som efter gammel Metode. Det bruges ligeledes til Mastikpapier, som til første Gang til gamle udtørrede Plankværker og Stakitter.

NB. Paa fugtige Steder er det ubrugeligt.
X.

Notitser.

1. Foreningens forhenbærende Formand, P. Nielsen, har udmeldt sig af Foreningen, efter at

hans Anstuelser ikke vilde spire og meget mindre vokse frodig, hvor læk han endda har kæmpet for dem; men at han ikke skulde have mere Tillid til sig selv og sine Jbeer er ubegribeligt, efter som han saa ofte har udtalt, at disse vare hæderlige og sunde, og at det Gode nok skulde seire over det Slette. Vi vil give ham Ret i det Sidste. Samtidig kunne vi bemærke, at fra nu af kan enhver udtale sin Mening i vore Diskussionsmøder, uden at frygte for at blive forulempet af Personligheder.

Bekjendtgørelser.

„Fagtidende for Malere“,

udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“, Organ for Malernes, særlig Svendenes Interesser, udgaar foreløbig kun én Gang maanedlig og koster 25 Øre (12 Sk.) Kvartalet foruden Postafgiften. Enkelte Numre 10 Øre (4 Sk.). Abonnement tegnes i Provindserne paa alle **Postkontorer**, i Kjøbenhavn i **Fagforeningens Lokale**, Abdelgade 27, Stuen over Gaarden, og hos **Formanden E. Wulff**, Hjørnet af Abdelgade og Salviegade 127, 1ste Sal.

De ærede Mestres gjøres opmærksomme paa, at de gennem Formanden og ved Fagforeningens Møder ville kunne erholde Svende til at udføre Arbejde, naar de derom henvender sig skriftlig i min Bopæl, Hjørnet af Abdelgade og Salviegade Nr. 127, 1. Sal. E. Wulff.

Den af Mestere og Svendeudvalget udarbejdede Prisliste, kan af Ikke-Medlemmer og Mestres erholdes hos enhver af Bestyrelsens Medlemmer, samt hos Formanden paa hans Bopæl, Hjørnet af Abdelgade og Salviegade 127, 1. Sal, samt paa Malernes Farvemølle, à 1 Mark pr. Eksempplar.

Enkelte Numre af „Fagtidende“ faas paa de samme Steder à 4 Sk.

Opmærksomheden henledes paa, at de Medlemmer, der staar til Resistance for længere Tid har kun at betale for 3 Maanedes, hvorved de indtræder i alle deres gamle Rettigheder.

Bestyrelsen.

De ærede Farvehandlere,

og Enhver, som kan have Nytte af at avertere i Bladet, særlig Malermestre om Svende og Svende som søge Arbejde; Alle, som handler med Stoffer eller Værktøj for Malere, ligeledes Bog- og Papirhandlere, samt Tapetfabrikanter, kan med Fordel avertere i „Fagtidende for Malere.“ Avertissementer à 6 Skilling pr. Petitlinie eller dens Plads, modtages hos Maler M. E. Nielsen, Danmarksgade 15, 4de Sal, høre Dpgang.

Skriftlige Bidrag, Breve og Øvrigt Redaktionen af „Fagtidende for Malere“ vedkommende, bedes herefter tilstillet Maler M. E. Nielsen, Danmarksgade 15, 4de Sal.

Om Alt Fagforeningen vedkommende henvender man sig til Formanden, E. Wulff, Hjørnet af Abdelgade og Salviegade 127, 1ste Sal.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 9.

September 1874.

I. Aarg.

Vore Arbejdsforhold.

For en 4 à 5 Maaneder siden, da den nye Prisliste var færdig og var bleven vedtaget, saavel af Mestrene som af Svendene, var det vist de fleste Malersvendes Mening, at den lille Forhøjelse, som derved var opnaaet, skulde ikke alene staa paa Papiret, men ogsaa træde ud i Virkelighed, og man kunde aldrig tænke sig, at saa **moderate** Priser som de, der opstillede, virkelig skulde støde paa den Modstand, som slet er.

Der kunde jo nok fra adskillige af Dhr. Malermestres Side ventes Forsøg paa Modstand; thi vi veed jo, at en Del af de Herrer ere saa egoistiske, at de ikke kunne affe saa meget som en Skilling i Forhøjelse til deres Svende, uden at de ligefrem bliver tvungne dertil, og det er meget sørgeligt, naar Svendene ligeoverfor saadanne Mænd ikke engang kan blive enige om som Kammerater at optræde og sige: „Saa og saa meget maa vi have for vort Arbejde, thi det er Prisen andre Steder“ — men desværre, Flertallet af Malersvendene staaar endnu saa uselvstændige ligeoverfor Dhr. Mestrene, at et Tjenestetyende ikke engang staaar saa underdanig ligeoverfor sin Herre, thi dette tør sige: „Saa meget vil jeg have i Løn, ellers maa jeg rejse“ — men det tør en stor Del af Malersvendene ikke ligeoverfor deres Mester.

Naar jeg her fremdrager saadanne Punkter, da er det af den Grund, at jeg veed, hvad jeg her skriver er den rene Sandhed. Jeg har selv ikke een, men flere Gange havt Bevis for det; jeg arbejdede nemlig for omtrent 4 Maaneder siden hos en Mester til uforflammet lave Priser, og da Prislisten netop kom ud paa samme Tid, talte jeg

med mine Kolleger om, at vi skulde se og faa lidt mere for vort Arbejde. De mente, at det kunde jo være godt nok, naar blot Mestrene godvillig vilde, ellers kunde det ikke nytte noget; de havde i flere Aar arbejdet til disse Priser, og derfor kunde de da ogsaa, om det skulde være, gøre det endnu. I Betragtning deraf kunde Mesteren sagtens svare mig, da jeg forlangte Betaling efter Prislisten, at saa længe de øvrige Svende var fornøjet med Priserne, vilde han ikke give mere. Det betragtede naturligvis mig til at forlade Arbejdet, og da de Andre for kort Tid siden var færdig med Arbejdet og havde faaet deres Regning opgjort, havde de omtrent tjent 7 Mk. daglig. — Saa længe der virkelig hersker en saa stor Sløvhed blandt os, saa længe vi ikke engang i Sommerens bedste Tid tør forlange for vort Arbejde, hvad der er os tilbuddet ligefrem af Dhr. Mestrene selv, saa længe er der ikke det mindste Haab om at vi kan høve vor Stand af den Glendighed, som den for Tiden befinder sig i.

Naar der derfor spørges om, hvem der har Skyld i, at den nye Prisliste ikke er gennemført overalt, da maa jeg ubetinget svare: Hovedskylden ligger hos Svendene selv; thi vi maa huske paa, vi er jo Alle Mennesker, og egoistiske er vi Alle mere eller mindre, og derfor kan vi heller ikke vente, at Mestrene skal give de højere Priser, naar der er Svende nok, som vil arbejde for de lavere. Hvor mange Værksteder er der ikke her i Byen, hvor Svendene aldrig selv maaler deres Arbejde og ikke engang skriver Regning over det, ja langt mindre sætter Priserne paa det; de gaar Aar ud og Aar ind og arbejder ligefrem i Blinde, idet de ikke veed, hvad de tjener, ja ikke engang veed,

hvad Priserne er for det Arbejde, de udfører. Ligeoverfor saadanne Mænd er det ligemeget, enten der eksisterer en Prisliste eller ikke; de er kun henvist til en despotisk Mesters Vilkaarlighed.

Derfor, Kammerater og Kolleger, kast alle disse Fordomsbaand af Eder, huff paa, at vi er Mænd, og det er ligefrem vor Pligt, at optræde som saadanne. Vi maa af al Kraft gøre vore Mennefferettigheder gældende, saa at vi kan leve og optræde i Samfundet som selvstændige Mænd, og ikke, som nu er Tilfældet, være afhængige af noget andet Parti. Lad os slutte os sammen i vor Forening og af al Kraft virke for at saa vore Kolleger, som endnu staar tilbage, med os; thi da kan der først opnaaes Noget, da kan vi let saa alle disse Fordomme fjernede, som hidindtil har tynget paa vort Fag, og da vil vi ved Enighed og en fælles Optræden let naa det Maal, vi har sat os, nemlig en Forbedring i Malernes økonomiske Stilling.

Naar der saa tidt klages over, at Priserne paa mange Værksteder, navnlig de, der udelukkende har med nyt Arbejde at gøre, ere saa lave, at den dueligste Svend ikke er istand til, om han end lider nok saa haardt, at tjene en nogenlunde ordenlig Dagløn, og der til Forsvar for Mestrene bliver sagt, at der ikke kan gives mere, fordi de selv kun faar ganske lave Priser, saa kan der maasse være nogen Grund i det; men saa vil jeg atter spørge: hvorfor arbejder Dhrr. Mestrene til saa usle Priser, og hvad er Skyld i, at der ikke kan holdes en nogenlunde jevn Pris paa Arbejdet? — Skylden er udelukkende den næsten lidenskabelige Konkurrence, der finder Sted blandt en Del af Dhrr. Mestrene; den ene underbyder den anden i Priserne, for om muligt at vinde sig et Navn, og paa den Maade skaffe sig Kunder. Det kan maasse være en praktisk Fremgangsmaade, det vil jeg ikke nægte, men jeg betragter den næsten som ligefrem uheldig ligeoverfor Faget i dets Helhed; thi selv de Mestrene, som har almindelige og bestemte Priser, og vil unde deres Folk en ordenlig Betaling for deres Arbejde, kan umulig konkurrere med Mænd som de først omtalte.

Naar vi nu vil tænke paa Svenden, som dog egentlig er den, der lider mest under saadanne Forhold, hvad har han saa ud af det, naar han i nogle Aar har arbejdet saadant et Sted, og Mestren er bleven „en stor Mand“, som man siger? — Man skulde da tro, at en saadan Gerning, som at hjælpe sin Mester op i en god Stilling, ved at man afstaar en Del af sin egen Fortjeneste for at

han paa forskellige Maader kan vinde Fordel derved, skulde paaskønnes; men den Løn, vi høster derfor, er kun Armod og Fattigdom, og hvad der er det Værste, vi skader vor egen Sag, ja endog hele Faget i en overordenlig Grad.

Jeg vil derfor til Slutning anmode mine Kammerater og Kolleger om at tænke lidt over denne Sag, da den efter min Mening er et af de værste Onder, der eksisterer i vort Fag, og skal der raades Bod derpaa, da maa Svendene gøre det; men der fordres een Ting dertil, og det er Enighed. I det Øjeblik, den er tilstede, da kan vi opstille bestemte Priser, og naar vi saa er enige om at holde os disse efterrettelig, da vil Alt, hvad der hedder „uforskammede Priser“, bortfalde, og det vil blive et stort Gode for hele Faget og til Gavn saavel for Mester som Svend. Jeg vil blot henvise til Bygnings-snedkerne; der er vist Bævis nok for, at Enighed blandt Svendene er det eneste og bedste Middel til at hævde hele Fagets Interesser. T.

Om Foreningers Organisation.

III.

Samtlige Foreningers Forbindelse.

Det er en bitterlig Sag, at Arbejderne ikke alene har særlige og faglige Interesser, men tilige — og i en betydelig Grad — fælles Interesser. Selv de almindelige økonomiske Forbedringer, saasom Lønningsforhøjelse, Indskrænkning af Arbejdstiden o. Lign., kan ikke med Held og Sikkerhed fremmes, medmindre der finder en nøje og organiseret Forbindelse Sted mellem alle ligesindede Foreninger. En gennemgaaende Strejke kan ikke af noget enkelt Fag gennemføres ved egen Hjælp alene, efterform alle vore Fagsforeninger endnu er saa unge og ude af Stand til at ophobe Reservekapitaler. En ældre, men nu opgivet Arbejderfører, har sagt, at Arbejderne, for at modstaa Kapitalens Tryk, maa selv optræde med Kapital. Dette er nu meget godt, men hvor skal Arbejderne saa disse Kapitaler fra? De er for fattige til at opsamle noget Betydeligt, og Regeringen vil, paa deres Anmodning om Bengetilstud til Oprettelsen af Produktionsforeninger, ganske sikkert give dem en god Dag. En Indskrænkning af Arbejdstiden — eller som det af Arbejderpartiet benævnes: en normal Arbejdsdag — kan vanskeligt og med Sikkerhed gennemføres af et enkelt Fag for sig, paa Grund af det frie Spillerum, der let opstaar mellem Arbejderne paa de forskellige Værksteder og deres Arbejdsgivere, samt paa Grund af mange Arbejderses Upaalidelighed og Arbejdsgiveres Egen nytte. Man maa i saa Henseende følge den paa det nøjagtigste afstukne Plan, som er gjort gældende i alle store Lande, saasom Amerika, Eng-

land, Frankrig og Tydskland, nemlig at en normal Arbejdsdag bør bestemmes ved Lov gennem et Lands Folkerepresentation, for at den kan faa almeen og varig Gyldighed. At Saadant aldrig lader sig udføre, medmindre alle Foreninger og hele Arbejderstanden fordrer det, er aldeles indlysende, hvorfor en samlet Organisation er højt nødvendig.

Men det er navnlig i politisk Henseende, at der aldeles Intet kan udrettes af de enkelte Fagforeninger, men derimod overmaade meget af en eneste stor Arbejderforening, der er udbredt over hele Landet. Med Hensyn til en mere uindskrænket Valgret og en hensigtsmæssig Indflydelse paa Valgene til Folkerepresentationen, med Hensyn til en Reform i Undervisningsvæsenet, med Hensyn til Skattesystemets Omordning og med Hensyn til Spørgsmaalet om Kongedømme eller Republik — er det udelukkende de forenede Arbejderforeninger og den hele Arbejderstand, som kan vente at udrette Noget og naa et nærmere eller fjernere Maal. (Fortættes.)

Før og nu.

Ingen Regel uden Undtagelse.

Det er en Kendsgerning, at Tiderne og Forholdene har forandret sig i en paafaldende Grad; dog viser Nedenstaaende, at om ogsaa Alt har forandret sig i en bestemt Retning, saa kan dog en enkelt Korporation holde sig passiv, ja endog vende op og ned paa den Vej, som alle Andre maa følge; vort Fag gør nemlig en Undtagelse fra Reglen. Gaar vi blot 15 à 20 Aar tilbage, da stod vort Fag paa et langt lavere Standpunkt end nu; lad os til Eksempel nævne Træ-Nadring, Marmorering og Lakering. Nu derimod ser man mange Steder Arbejde udført, som er skuffende lig Birkeligheden. Da Arbejdet er mange Procent bedre nu end før, saa skulde man tro, at Prisen maatte staa i Forhold dertil, men det Modsatte er, forunderligt nok, Tilfældet; Arbejdet er blevet bedre, fordres langt mere propert udført, men Prisen er bleven ringere end før, uagtet Livsvilkaarene nu fordrer den dobbelte Fortjeneste som før. Hvis er Skylden, eller hvorfor har Malermestrene ikke fulgt alle Andre og rettet sig efter Tiderne og Forholdene med Hensyn til Prisen paa deres Arbejde? — Dette Spørgsmaal er det, som jeg tror at kunne besvare derhen, at da Alt, navnlig det mest Nødvendige til Livets Ophold, blev i den Pris, at Arbejderne, med deres lige til Stregen ansatte Løn, ikke kunde opholde Livet — da lod næsten alle Arbejdere i alle Fag deres Arbejdsgivere forstaa, at det, de før knapt kunde leve af, det var nu kun til at fulgte ihjel af. Og da Arbejds giveren Intet kunde afse af sin egen Pung, saa tvang de ham paa en Maade til, hos sine Kunder at anholde om en højere Pris for sit Arbejde. Men dette har Malermestrene ikke været nødt til, af den Grund, at Malerne aldrig med Kraft, Energi og Bestemthed har forlangt Sligt af deres Arbejds giver — og det er Grunden til, at man ofte ser Arbejde ud-

ført til Priser af 7 St. Kvadratalen, som man for 10—15 Aar siden neppe vilde faa udført for 9 St. Og hvorfor skulde ogsaa Malermestrene behyrde deres Kunder, naar Intet tvinger dem dertil. Derfor, Kolleger, slut Eder sammen, lad Mestrene fordrer en mere passende Pris, en Pris, som passer bedre efter Tid og Forhold. Lad Publikum ikke længere være forbauset over Misforhold i Prisen paa Malerarbejde før og nu, og lad det blive en Regel uden Undtagelse, at Arbejdet bør føde Manden. Slut Eder sammen, virok med hverandre, og vid, at i vor Tid er Malerarbejde mere en Nødvendighed, end Luksus. Vi, som gør det smukt og hyggeligt for Alle; vi, som gør at en Bolig faar Præget af Skønhed og Ynde, som Alle synes om, og som Alle se meget hen paa — vi maa dog have saa megen Glæde deraf, at vi kan leve uden med altsort stor Gru at tænke paa den kommende Vinter. Gør, hvad I fornaar, pas Tiden nu, da der er Lejlighed til at handle, tænke og tale med Alvor og Kraft! — ***

Foreningsmeddelelser.

Den 24de August afholdtes en ekstraordinær Generalforsamling. Anledningen til denne var: at Bestyrelsen saae sig nødsaget til at foreslaa Medlemmerne en Forhøjelse af Kontingentet, hvis det nødvendige Beløb skal udredes til Centralbestyrelsen, som Foreningen har vedtaget at staa i Forbindelse med. I modsat Fald maatte Foreningen atter trække sig tilbage. Efter en lang Diskussion vedtoges det at forhøje Kontingentet til 8 St. ugentlig, og deraf at udrede det nødvendige Tilskud, der forøvrigt andrager for hvert Medlem ugentlig 1½ St.

Angaaende Janesagen er vedtaget, at Budet omleverer Kvitteringer til Medlemmerne med Opfordring til at indbetale et Tilskud til Janen af 8 St. maanedlig i 2 à 3 Maanedere. Ligeledes vedtoges at afholde et større offentlig Møde til Fordel for Janen, og 6 af Bestyrelsens Medlemmer besluttede at udrede de nødvendige Udlæg.

Tekniske Meddelelser.

Deformationer i Guld paa Møbler og andre aadrede eller fort lakerede Genstande, til Eksempel Guldblinier paa en Bordplade, frembringes paa følgende Maade: naar Pladen er lakeret og afsleben med Slibepulver, og er haard og tør, dypes man en Ridssejeder i Rom, astørres den omhyggeligt udvendig, trækker dermed Linien efter en Lineal, og 10 Minuter derefter lægger man ægte Guld paa, som samtidig med Papiret maa være klippet i Strimler; dette maa gøres uden at berøre Linierne med Fingrene. Naar Guldet er lagt paa, bringes Genstanden til en Barme af omtrent 14 Grader, og kort efter kan man pudse det overflødig Guld bort med Bomuld; Pladen afstøves,

og hvis der findes Fejl, maa de raderes bort, da den, efter at Linierne er trukne, ingen Afvæknings taaler; derefter overtrækker man den med Lak (med en blød Pensel), og naar dette sker, maa man afholde sig fra at aande paa Pladen, da man ellers vilde opløse Linierne og bortviske dem med Lakpenselen.

Naar saadanne Guldblinier er akkurat trukne og helbøgt lakerede, har de Lighed med indlagte Metalærer, og er at anbefale især til fort lakerede Genstande.

Fanefagen.

Som det maaske vil erindres, nedfattes for omtrent 4 Maaneders siden i Foreningen et Udvalg til at foretage de fornødne Skridt med Hensyn til Anskaffelsen af en **Silkefane**. Dette Udvalg har holdt adskillige Møder, og der er truffet Bestemmelser dels om Fanens **Deformation** og **Inskription**, ligesom Udvalget iøvrigt tror at vide, hvor Fanen smukkest og billigst vil kunne erholdes, ligesom det i enhver Henseende skal gøre Alt, for at det skal blive en Fane, der kan være Faget værdig. Men da det antages, at den vil koste omtrent 100 Rd., og Udvalget knapt endnu raader over Trediedelen af denne Sum, som er indkommet ved frivillige Bidrag i Foreningen, saa har Udvalget anset det for rettest, at vente med Bestillingen til den indkomne Sum er bleven større, og for yderligere at fremme Sidstnævnte, har Foreningen paa sidste Generalforsamling vedtaget et Forslag fra Udvalget, at Foreningens Medlemmer foreløbig maanedlig indbetaler frivilligt et Bidrag til Fanen à 8 St., hvorved Summen antages at ville blive betydelig større i Løbet af et Par Maaneders. Udvalget tillader sig fremdeles at anmode de ærede Kolleger, der staa til Restance med tegnede Bidrag, om at indbetale disse snarest muligt, og opfordrer iøvrigt Enhver, der interesseres sig for Sagen, om at bidrage til dens Fremme.

Udvalgets Kassierer er Maler Carl Friis, Nabenraa 18, 1ste Sal, som i Almindelighed træffes hver Forenings-Mødeaften i Foreningens Lokale.

Herved bekendtgøres de, der have indbetalt Bidrag:

Hr. P. Nielsen	Rd. 48 St.
— N. Markmann	— 48 —
— M. C. Nielsen	1 — " —
— Fjeldsted	" — 48 —
— F. B. Nielsen	1 — " —
— Koppel	" — 48 —
— Østerberg	" — 48 —
— Tranekjær	1 — " —
— Rattentid	" — 48 —
— S. Møller	" — 48 —
— E. Nielsen	1 — " —
— Gustavson	1 — " —
— Pries	" — 48 —
— B. Lauritsen	" — 48 —
— Kemmer	1 — " —
— E. Schmidt	" — 48 —
— A. T. Jensen	" — 48 —
— Frank	1 — " —
(En Dame gennem Hr. Frank)	1 — " —
— P. H. Olsen	" — 48 —
— Heuser	" — 48 —
— E. B. J. Nielsen	" — 48 —
— J. B. N. Nielsen	" — 16 —
— Carl Jensen	" — 48 —
— P. T. Balsløv	" — 48 —
— J. Andersen	" — 48 —
— J. Berg	1 — " —
Indkommet ved Stiftelsesfesten..	1 — 44 —

Ialt 19 Rd. 12 St.

Hertil kan lægges den af Udvalget tegnede Sum, stor 10 Rd. 48 St., som Kassieren kan have naarføhmest, og Summen bliver da

29 Rd. 60 St.
Udvalget.

Bekjendtgørelser.

„Fagtidende for Malere“,

udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“,

Organ for Malernes, særlig Svendenes Interesser, udgaar foreløbig kun én Gang maanedlig og koster 25 Øre (12 St.) Kvartalet foruden Postafgiften. Enkelte Numre 10 Øre (4 St.). Abonnement tegnes i Provindserne paa alle **Postkontorer**, i Kjøbenhavn i **Fagforeningens Lokale**, Adelgade 27, Stuen over Gaarden, og hos **Formanden C. Wulff**, Hjørnet af Adelgade og Salviegade 127, 1ste Sal.

Opmærksomheden henledes paa, at de Medlemmer, der staa til Restance for længere Tid har kun at betale for 3 Maaneders, hvorved de indtræder i alle deres gamle Rettigheder. Bestyrelsen.

Korrespondance.

Hr. P. Nielsen. Deres Artikel er foreløbig af Bestyrelsen afvist til Optagelse i Bladet, men det blev vedtaget, at lade den komme under Diskussion i Fagforeningen, og der vil ved en Afstemning dens Skæbne blive bestemt.

T. Henriksen. Deres Meddelelse skal blive optaget i næste Numer.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 10.

Oktober 1874.

I. Aarg.

Malernes Fællesinteresser.

Der er bleven talt og skrevet saa meget om, hvad Gavn og Nytte der kan opnaaes gennem en Fagforening, og man skulde næsten tro, at Malerne allerede havde indset, at ved Sammenslutning i en Forening kan udrettes meget og arbejdes paa forskellige Maader, som vilde være til Gavn for hele Faget — og Svendenes Interesser er det navnlig, at vor Forening har meget stærkt for Øje, da de nemlig trænger haardt til en Forbedring, uden derfor at skade Mestrene, som fra en vis Side troes. Svendene har ikke det Ringeste imod, at Mestrene tjener godt ved deres Arbejde, men det er os tværtimod en Glæde, ligesom vi ogsaa agter og respekterer den Mester, der tager sit Arbejde godt betalt.

Derfor er det ogsaa, at Svendene fordrer deres Ret respekteret af de Herrer Mestere, hvad en stor Del ikke gerne vil, endskøndt Mester og Svend har fælles Interesser ved Samarbejde; men naar Svendene vil gøre deres Rettigheder gældende, saa er Mesters Kærlighed forbi — vel at mærke, der gives Undtagelser, thi det er en Fejl, at skære Alle over een Kam, men de Fleste har kun deres egne Interesser for Øje, og derfor skal og bør Malersvendene varetage sine, hvad hidindtil ikke er sket af Mangel paa Selvstændighed hos det store Flertal. Den Enkelte, der har sølt sig selvstændig, har tidt maattet lide derunder; thi jo mere der krybes og hvistes i Krogene, desto større Gunst kan ventes fra en Del af Mestrene — og derved er det, at Svendene skader sig selv og hele Fagets Arbejdere. Det er netop saadanne Misligheder en Forening kan fjerne, til Gavn for

hele Faget. — Naar vi betragter Fagforeningens Formaal og læser dens Program, da vil Enhver se, at Alt, hvad deri er opstillet, ikke er overdrevne Fordringer, der kunne skade Faget, men vi kan dristigt sige, at de vilde gavne det. Hvad vi fordrer, er ikke Andet, end hvad Tider og Forhold kræver: en fast og bestemt Prisliste, som er gældende for Alle uden Undtagelse — dette betragter vi som nødvendigt, dersom vi vil følge med Tiden.

Der er vist ingen af de Herrer Mestere, der kan nagte, at Indførelsen af bestemte Arbejdspriser, gældende for Alle, saavel Mestere som Svende, vilde være et stort Gode for hele Faget — ja, det maa ubetinget være en Nødvendighed for enhver Arbejdsgiver i hvilket som helst Fag, naar han skal affordere om et Stykke Arbejde, at han da med Bestemthed veed, hvor meget det vil koste ham, at faa Arbejdet udført; og ved Siden deraf er det ogsaa en nødvendig Betingelse, at være paa det Rene med, at ingen anden Arbejdsgiver kan faa Arbejdet udført til billigere Priser, end de engang bestemte; dette vilde efter min Mening være til stor Gavn navnlig for den respektable Mester, det vil sige den Mand, der betaler ordentlige Priser for Arbejdet; han vilde derved faa meget Arbejde, som under vore nuværende Forhold maa gaa tabt for ham, fordi den uforstammede Konkurrence finder Sted; og der gives, som jeg omtalte i min Artikel i dette Blads Nr. 9, Mestere, som arbejder til Priser, der allerede er over en Mennekealder gamle*), og som

*) For 10 à 20 Aar siden fik man højere Priser for Arbejdet end nu.

jo før jo hellere burde affaffes. Naar vi ser hen til et saadant Punkt i vort Program, da staar det vist klart for Enhver, at det vilde være af stor Betydning for Faget, at faa indført bestemte Priser for Arbejdet, selv om disse Priser virkelig skulde blive saa gode, at Svendene kunde leve et taaleligere Liv, og deres Fortjeneste virkelig kunde sættes i Klasse med andre bedre stillede Fag. Selv om dette skulde ske, da er jeg vis paa, at det ikke vilde skade Mestrene det mindste; thi de vilde da let kunne opnaa en tidsvarende Forhøjelse, saavel i vort Fag som i alle andre. Naar der, som sagt, skal gennemføres Noget, da maa der først staffles Enighed tilveje blandt Svendene, thi det er i disses Hænder det ligger, om der skal opnaaes Noget eller ikke.

Jeg vil derfor endnu engang opfordre mine Kolleger til at slutte sig sammen i vor Forening og komme til vore Diskussionsmøder, da vil det snart gaa op for Enhver, at den Sag, vi arbejder for, kan enhver Maler følge, thi vi virker ikke alene i Svendenes Interesse, men i hele Fagets, og den Dag vil nok komme, da selv de Mestre, der for Tiden betragter Fagforeningen som en Fjende, vil komme til at indse, at hvad vi virker for, er at hævde hele Fagets Interesser.

Man hører fra en Del Malersvende forskellige Grunde, hvorfor de ikke vil indtræde i vor Forening: den ene vil ikke, fordi der ikke er mere fremragende Mænd i Spidsen for Foreningen — den anden har blot en enkelt Person, han ikke synes om. Men alle saadanne Grunde kan aldeles ikke komme i Betragtning. Jeg vil blot anmode disse Mænd, som tænker saaledes, om at se paa Sagen og ikke paa Personerne; finder De Sagen god, da er det ligefrem deres Pligt, at arbejde for dens Gennemførelse, og da kunde der maasse komme Mænd i Foreningen, der var i Besiddelse af bedre Evner end den nuværende Bestyrelse, og som maasse bedre kunde samle Malerne om sig. Jeg tør paa Bestyrelsens Vegne forsikre, at Intet vilde være os mere kært, end netop at blive afløst af Mænd, der er i Besiddelse af Evner til at føre Foreningen videre frem. Den nuværende Bestyrelse har hidindtil gjort Alt, hvad der staar i dens Magt, for at gavne den Sag, den er sat i Spidsen for*), og det skal i Fremtiden være vor første Pligt, at arbejde med alle de Midler, der staar til vor Raadighed, frem til det Maal, vi har sat

os, nemlig en Forbedring i vor økonomiske Stilling. — Jeg vil til Slutning bringe mine Kolleger, som hidindtil har støttet Foreningen, min Tak, fordi de ikke har svigtet, selv om Foreningen undertiden er gaaet frem paa Beje, som maasse ikke stemmer med deres Overbevisning, og det er derpaa, man kan kende Foreningens sande Venner, thi de ser paa Sagen og ikke paa Personerne; de løber ikke bort, fordi deres Stemme ikke kan blive hørt, men vedbliver at staa paa deres Plads, for at forsvare deres Anskuelser og stemme derefter.

J. C. Tranekjær.

Om Foreningers Organisation.

(Sluttet.)

IV.

Fagforeningernes Virksomhed.

Der gives navnlig tre Maader, hvorpaa en Forening kan virke med dens Formaal for Dje og med saameget Held, som der er Dygtighed og Imødekommenhed til. En Forenings første og vigtigste Opgave er de social-økonomiske eller faglige Interesser; hertil henhører Arbejdslønnens Forhøjelse og en Fortørlig af Arbejdstiden. Endvidere kan der gøres Fordring paa en human og høflig Omgang fra Arbejdsgivernes Side, og denne Fordring bør eftertrykkelig støttes af samtlige Arbejdere, enten paa de enkelte Steder, eller af alle Fagets og Foreningens Medlemmer. En retfærdig og human Behandling fra Arbejdsgivernes Side er af den største Betydning med Hensyn til Arbejdernes Lyst og Iver for Arbejdet, og det Modsatte, nemlig Brutalitet og Uretfærdighed — som desværre tidt finder Sted — kan ret gøre en Arbejder Livet surt, og gøre ham bitter saabel mod Arbejdsgiverne, som mod alle bedre Stillede. Nøden tvinger vel altså ofte Arbejderen til at taale Arbejdsgiverens Tyranni, men det er under alle Omstændigheder den elendigste Fornedrelse, en Arbejder saaledes befinder sig i.

Arbejdslønnen kan reguleres, enten ved en fast Kontrakt om den daglige Løn eller Betaling for hver Time, eller ved Fastsættelsen af en udførlig Prisfortegnelse for Akkordarbejde, bindende for begge Parter og for et vist givet Tidsrum. Arbejdstidens Fortørlig kan enten hero paa en Overenskomst mellem samtlige Foreningens eller Fagets Svende og Mestre, eller paa et Lovbud fra Statens Side, saaledes som i Amerika, England og flere Lande. Til de social-økonomiske Formaal hører endvidere Oprettelsen af Produktionsforeninger, hvilket er en Opgave, der i Tiden kan tilvejebringe en fuldstændig Ombæltning af vort hele industrielle Maskineri, og bør derfor alvorlig eftertrages. Til Gennemførelsen af alle disse nødvendige Forbedringer og Formaal hører dygtige

*) Bestyrelsen har ogsaa haft den Opmuntring, at ikke saa Kolleger har indmeldt sig i Foreningen, siden Bestyrelsen blev overdraget os.

og ibrige Ledere, Sammenhold og Udholdenhed, Opofrelse og — fremfor Alt, Oplysning om vore Retligheder og vore Pligter, ej alene mod Arbejdsgiverne, men fornemmelig mod hverandre indbyrdes, thi Kundskab er her Magten, og Enighed gør ej alene stærk, men den gør en Fagforenings Villie uimodstaaelig.

Den næste og ligeledes aldeles uundværlige Opgave for en Fagforening er en levende Deltagelse i de offentlige og almindelige politiske eller social-politiske Bevægelser. Herhen hører et klart Begreb om de regerende Myndigheders Fortræffeligheder eller Fejlgreb, og i hvilket Omfang Sligt berører Arbejderstanden og dens særlige Interesser. Skal en Regering eller en Folkerepræsentation opfordres til nødvendige Foranstaltninger til den ubemidlede Del af Folkets Gavn, da maa Arbejderne i deres Foreninger give deres Mening tilkende med Eftertryk, og skal en offentlig Dabel, eller en anden derhen sigtende Demonstration, sættes i Værk, da maa ligeledes Arbejderne træde til, og uden Sky med Bestemthed tage Del i en saadan indirekte Kamp. Fagforeningerne maa være paa det Reene med, hvilken Samsundsordning der i det Hele taget bør efterstræbes, hvorledes Midlerne dertil bør benyttes, og endvidere hvorledes det politiske Forhold til Udlandet bør ordnes paa den bedste og fordelagtigste Maade med særligt Hensyn til Arbejderstanden.

Som Sagerne for Tiden staar her tillands, maa Arbejderne i deres Foreninger lægge an paa at tage en levende Del i Valgene til den lovgivende Forsamling, hvilken Gerning i de senere Aar har været aldeles forsømt, og hvorved der dog kan udrettes Meget, nemlig at Arbejderne kunne indstætte Mand af deres eget Parti i Repræsentationen, og saaledes faa en Del Indflydelse paa Landets Lovgivning og Styrelse. — Til Opnaaelsen af disse Formaal, og for at Deltagelsen i det politiske Liv kan faa nogen Betydning, er det nødvendigt, at Foreningernes Bestyrelse og Medlemmer, ved Læsning og Tænkning, ved at komme til Møder og ved Diskussion, kunne forberede dem til at indtage den dem tilkommende Plads som Statsborgere i Samsundet, og saaledes virke for en Oprensning af Trældommen og Undertrykkelsen, som nok er værd at gøre til en Livsopgave. — Den tredje og ligeledes nødvendige Retning, som en Fagforening maa søge at virke for, er den selvstændige og underholdende Sammenkomst ved givne Lejligheder. Her kan undertiden den hjertelige og broderlige Forbindelse fuldstændiggøre det Sammenhold, som ellers Fornuften og den fælles Nødvendighed skal grundlægge. Denne Del af Foreningens Livets Elementer er forøvrigt saa almindelig kendt og anerkendt, at jeg ikke skal forsøge ved denne Lejlighed at udbrede mig videre derom.

Fr. A. Herx.

Efter „Typograf-Tidende“, redigeret af Hr. N. P. Jensen, hidsette vi følgende Artikel, som

ligesaa godt gælder for vort Foreningsliv, som for „den typografiske Forening“.

„Det er i Reglen ubehageligt at høre sine egne Fejl, men det er ubestridelig gavnligt, for saa vidt man da lægger sig dem paa Sinde og tager dem i Betragtning ved sin Handlemaade. Dette gælder ikke alene Individerne, men ogsaa Samfundene, thi Fejl ere begge i Besiddelse af, og det vilde f. Eks. neppe holde Stik, at en Beslutning, tagen af en Forsamling, skulde være ufejlsbarlig, blot fordi der var Flere om at tage den; det kommer her, som overalt, an paa, hvor vidt den fornødne Digtighed er til Stede. At det typografiske Samfund ogsaa har sine Fejl, er derfor utvivlsomt, og naar vi altsaa stille Fordringer og søge at opnaa Forbedringer i vore Raar, burde vi dog først undersøge, om det ikke var tænkeligt, at den største Anstødssten for disse Fordringers Gennemførelse laa hos os selv. Hvor tilbøjelige ere vi nemlig ikke til at stille os paa et saadant Standpunkt, at det for os ser ud, som om det retmæssig fortjente Udbytte af vort Arbejde blev os forholdt, medens maaske Sagen er den, at vi ikke anvende den tilbørlige Flid paa at erhverve os dette Udbytte.

Hvor ofte have vi i vor Kreds ikke hørt tale om „Enigheden“, dette Ord, der i sig selv betegner en Egenkab, som er af en saa stor Betydning for enhver Sags Fremme, men som hos Udskillige af os kun ved en negativ Brug benyttes som et Slags Præservativ, der paa en nem Maade skal tjene til at befri En fra enhver som helst Mistanke om Inkollegialitet eller Lignende. „Hvad nytter det at være Medlem af Foreningen,“ siger den Vedkommende, „der er jo ingen Enighed!“ og saa vender han den Ryggen, beklagende Tidernes Slethed, men med en rolig Sambittighed, som en Mand, der er sig bevidst at have bidraget Sit til at naa det fælles Maal, men som nu maa høre sig for den uundgaelige Skæbne. Afset fra dem, der ikke ere enige med sig selv, og af hvem man vel altsaa neppe tør forlange, at de skulle være det med Andre, har jeg blandt mine Kolleger fundet et stort Antal, om hvem man, naar man hører dem beklage den store Mangel paa „Enighed“, skulde antage, at de vare Medlemmer, der saae paa Tingene med et uhibet Blik, og hvis Hjerter blødte ved Synet af den Adspittelens Land, der gjorde sig gældende. Sagen er, at disse ærede Kollegers Onsker om Enighed have deres Udspiring fra en vis Egoisme; de ønske den størst mulige Enighed bragt tilveje i Foreningen — Gudbevares! „Enighed“ er Maalet for al deres Stræben, men — rigtignok paa Basis af deres egne Anstuelser. Kunde disse blive de fremherkende, ja, saa glæde de sig over „Enigheden“ og mærke de Røster, der maatte hæve sig derimod med Inkollegialitetens Stempel, men skulde andre Tændenser gøre sig gældende, ja, saa Farvel al Enighed! Nu er det en Selvfølge, at der i en Forening, der vil udrette noget Godt, maa være forskellige Anstuelser repræsenterede; men vil man virke i en saadan Forening, nytter det dog ikke, at man holder paa disse An-

fluelsker indtil Stædighed — Tolerance maa alle Parter være i Besiddelse af, thi uden denne bliver ethvert Foreningsliv jo en ligefrem Umulighed. Disse skønne Tirader om „Enighed“ o. s. v. have derfor efter min Formening kun saare Lidet at sige; jeg har bemærket, at de ofte kun skyldes en vis ophøjet Fortrydelse over, ikke at kunne sætte egne Anskuelsker igennem.

Skøndt jeg nødig indlader mig paa nogen Klassifikation, kan jeg dog ikke tilbageholde, at der gives en Klasse Kolleger, som jeg vil tillade mig at kalde vor Forenings „Malkontanter“. De møde i Foreningen enten med eller uden nogen Mening om det Standpunkt, de ville indtage, men da Utilfredshedens Drivfjeder hos dem er i den ønskeligste Bevægelse, behøves der kun den ubetydeligste Anledning — f. Eks. at de komme i Minoritet ved en Afstemning — for dem til at opsigte Foreningen Huldskab og Trofskab. At en Forenings Eksistens er afhængig af, at Minoriteten hører sig for Majoriteten, er naturligvis de Herrer en ligegyldig Sag; da de nu engang ere utilfreds med Alting, kan Foreningen jo ikke forlange, at der overfor den skal gøres nogen Undtagelse. For øvrigt er jeg overbevist om, at Flere med mig ville have bemærket, at adskillige af disse „Malkontanter“, der i høje Toner nedsatte Forholdene i de Trykkerier, hvor de arbejde, og gør det ene skarpe Udfald efter det andet mod Principaler og Faktorer, naar disse ere fraværende; ved andre Lejligheder ligeoverfor dem optræde med en Servilitet, som en vel dresseret Hofmand kunde misunde dem. Smidlertid er der jo, naar Alt kommer til Alt, noget vist Ophøjet ved at give den „Malkontante“. Fra sit høje Sæde skuer han med et medlidende Blik ned paa de stakkels Proletarer, der bevæge sig i de lavere Sfærer, nu og da nedlader han sig maaste til at gøre en dunkel Antydning af, hvilken grændseløs Daarlighed Foreningen indeholder, at han jo naturligvis sagtens kunde raade Bod derpaa, naar han kom til at styre, men at disse Mennesker ere „ikke værd at gøre Noget for“ o. s. v. o. s. v.

Til Slutning endnu et Par Ord. Principalerne ere naturligvis fuldstændig berettigede til at søge deres Arbejde udført paa den billigste Maade, naar de derved tro deres Interesser bedst varetagne. Og jeg vil gaa endnu et Skridt videre og sige, at det i en vis Forstand kan være gavnligt for os, naar Principalerne søge at danne en Modvægt mod vore Fordringers Gennemførelse; thi dette vil kunne tjene til at anspore al vor Energi, al vor Dygtighed, og disse to Faktorer ville blive i højere Grad udviklede, jo flere Hindringer vi have at kæmpe imod. I vor Forretningernes Tidperiode vilde det være Daarskab at vente, at den ene Stand overfor den anden skulde lade sig lede af nogen anden Jølelse end den, der hyder den at varetage sine Interesser, og da vi jo maa og bør vide dette, vilde det dog saa ikke være heldigst, om vi bortkastede al denne Snakken frem og tilbage om „daarlig Tone i Foreningen“, „Mangel paa Enighed“, og hvad det nu Altsammen hedder; Enhver vil dog vistnok, i det Mindste i „sit stille Sind“, indrømme, at naar vi kun Alle møde med Lyst og god Villie til at virke for vore Interesser, er det ikke vanskeligt at opnaa Enighed, og navnlig maa dette jo være en grummet let Sag netop for de ærede Kolleger, der beklage Mangelen paa „Enighed“, og om hvem det vel altsaa tør forudsættes, at de mest af Alle ønske denne tilvejebragt.“ —n.

Foredrag.

Mandagen den 5te Oktober, Aften Kl. 8, vil Maler Chr. Sørensen holde et Foredrag over „Fortidens og Nutidens Industri“, hvortil enhver Maler har Udgang, mod Erlæggelse af 8 Sk. Medlemmer have fri Udgang. Talrigt Møde udbedes. — Nye Medlemmer indtegnes. Foreningens Lokale er i Adelgade Nr. 27, Stuen over Gaarden. Bestyrelsen.

Bekjendtgørelser.

„Fagtidende for Malere“,

udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“, Organ for Malernes, særlig Svendenes Interesser, udgaar foreløbig kun én Gang maanedlig og koster 25 Øre (12 Sk.) Kvartalet foruden Postafgiften. Enkelte Numre 10 Øre (4 Sk.). Abonnement tegnes i Provindserne paa alle Postkontorer, i Kjøbenhavn i Fagforeningens Lokale, Adelgade 27, Stuen over Gaarden, og hos Formanden C. Wulff, Hjørnet af Adelgade og Salviegade 127, 1ste Sal.

De tegnede Bidrag til Fanen bedes indbetalt snarest mulig til Udvalgets Kasjerer, Carl Friis, Mabenraa 18, 1ste Sal, samt hver Mødeaften i Foreningen, ligesom Enhver opfordres til at støtte os med Bidrag til Sagens Fremme. Regnskab vil fremdeles blive offentliggjort i Bladet. Udvalget.

Skriftlige Bidrag, Breve og Øvrigt Redaktionen af „Fagtidende for Malere“ vedkommende, bedes herefter tilstillet Maler M. E. Nielsen, Danmarksgade 15, 4de Sal.

Om Alt Fagforeningen vedkommende henvender man sig til Formanden, C. Wulff, Hjørnet af Adelgade og Salviegade 127, 1ste Sal.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 11.

November 1874.

I. Aarg.

Historiske Bemærkninger om Malerfaget.

Af F. A. Serp.

Af Kunsthistorier har man adskillige fortriflige Arbejder, baade fra Danmark og fra Udlandet; en samlet historisk Oversigt over Malerfaget eller Malerhaandværket har jeg derimod intet Sted opdaget. Bort Gaandværks eller Fags Historie kunde sikkert være ligesaa interessant og lærerig som en Kunsthistorie, og dog har aldrig — saa vidt mig bekendt — nogen teknisk Værd værddiget den Sag Opmærksomhed. Man har enkelte spredte Notitser i forskellige Skrifter og Blade, betræffende Malerfaget i ældre og nyere Tid, og det staar forøvrigt heller ikke i min Magt at levere Andet end en Iøselig Oversigt over dette Emne, hvilket jeg efter bedste Evne vil forsøge.

Det, at tilberede Farver og Færnisser til Overstrykning af Træ, Mur- og Jernværk, baade til Forskønnelse og til Beskyttelse, er af meget gammel Oprindelse, og for at finde denne Industris Bugge, maa vi gaa tilbage til det Folk, som kendte og benyttede Krudtet, Bogtrykkerkunsten, Kompasset, Porcellænet og meget Andet i tusinde Aar før den sagnmæssige kristelige Verdensalder begynder, nemlig Kineserne. De fleste af vore Farvestoffer, baade finere og grovere, er dels meddelte fra dette Folk og dels Efterligninger af, hvad disse endnu i vor Tid besidder langt fuldkomnere. Det fineste Guld og Zinover importeres, som bekendt, fra Asien, ikke at tale om den Mangfoldighed af pragtfulde og varige Løjsfarver samt Lak-Færnisser eller disses Hovedbestanddele. Kineserne tilberedte og tilbereder endnu deres Farver dels af Jordstoffer og dels ved kemiske Eksperimenter af saavel

mineralske som animalske og vegetabiliske Stoffer. Det er for dem en Industri, som enten er forholdt enkelte Familier eller enkelte Egne fra umindelige Tider af og i Almindelighed omgivet med et hemmelighedsfuldt Slør, hvorfor slige Farvestoffer ofte have en høj Pris i Handelen.

Farvestoffernes Frembringere er sædvanlig tilige Malere, eller paatage dem at lade udføre saavel det finere som det grovere Malerarbejde. Der er Mestere eller Arbejds-Commissionærer, Gaandlangere, Lærlinge og udlærte Medhjælpere, men uden de i Europa herstende Laugsregler eller Laugstvang. Ingen Lov sætter Grænse for Industrien, men den begrænses sig selv, idet Tradition og Hævd gør sig gældende, samt at Ingen kan udføre hvad de ikke har lært eller er indviet i. Det er udelukkende de lavere Stænder af Folket, som udfører selv det fineste Arbejde, og Saadanne, som vi her vilde kalde for Kunstnere, bliver der af de højere Stænder betragtede som underordnede Individuer i dette paa despotisk Rastevæsen saa rige Land. De lavere Stænders Kvinder er behjælpelige med Fagets Arbejde, hvilket vilde være en Umulighed for de højere Stænders Kvinder, da deres tommelange Negle paa Fingrene forbyder dem at udføre noget som helst andet Arbejde, end at elske deres Herrer, spise og drikke, lege og sove — dette finder rigtignok ogsaa Sted hos os for de fornemme Dameres Bekommende, om end ikke paa Grund af Neglene.

Kineserne forfærdige det Meste i deres Huse af Træ, og ved alle deres Brugsgenstande anvendes ligeledes meget kostbare Træsorter. Alt Sligt bliver overtrukket med Farve eller forgyldt, da man ikke taaler at se det bare Træ, hvorfor Ma-

lerne der er meget uundværlige. Det vilde i Kina blive anset for Galstak at efterligne Træsarter ved Malning, da det netop er for at dække det naturlige Træ, at man lader det male. Der anvendes dels Oliefarver og dels Kompositionsfarver, haade til Træværk og til Mure og Jern. De kinesiske Malere kende Kompositionsfarver, som til udbendigt Brug ved et Par Overtræk give en Fasthed, der er lig Porcellæns-Glasur og kan modstaa Sol og Regn i mangfoldige Aar. Deres Farver — naar det angaar større Genstande — paastryges fløsig og hurtig, og tørrer ligeledes meget hurtig. I Kina ynder man ikke mat Farve; Alt, som males, skal være blankt* og saa rent og straalende som muligt i Farverne, hvorfor Malerne er i Besiddelse af vandklare Olier og Kompositioner samt Lakker, der hverken tager Farvens Renhed bort eller gulner. — Gult er i dette Land Hoffarven, og dernæst Blaåt, Rødt og Grønt. Til store Flader, saasom Trævægge, Søjler og Loftter, bruges meget Rødt, og dertil anvendes en Komposition, som væsentlig bestaar af Blod, blandet med en kraftig Jordfarve og andre Ingredienser, hvilket kan give en mærkelig Fasthed og Varighed. Dette Sidste anvendes dog kun ved det simplere Arbejde og af den ringere Befolkning; til Brug for de Stores Paladser samt Templer og kostbare Genstande haves Farver og farvede Lakker, der danne et fuldstændigt Emaillé-Overtræk. Uopnaelige er Kineserne især i Lakering og Forgyltning; deres Lakker, saavel som den hele Behandling af lakerede Genstande, fremstiller en Haardhed, Varighed og Glans, som er uopnaaet. Det Fluidum, de dertil benytter, er ikke tykt og seigt eller paaføres med grove Pensler og tørrer sent, men det er farvede eller klare, tynde, let behandlelige Stoffer, som enten paaføres med slade, forthaarede og bløde Pensler eller ved Overgydning, og tørrer hurtig. Slibning anvendes, men ikke Blanktrækning ved Varme eller ved at henstaa, idet deres Lak er uimodtagelig for Varmens eller Luftens Indvirkning. Deres Forgyltning udføres ligeledes med en neppe opnaaet Skønhed og Varighed, hvilket i Særdeleshed afhænger af den fortrinlige Grund, hvorpaa Guldet lægges.

Om Malerkunsten har jeg, som bemærket, ikke ifinde at udbrede mig i disse Afhandlinger, men for Kinesernes Vedkommende har jeg ikke nødig at springe Kunsten over, saasom der ikke findes nogen egentlig Malerkunst; det skulde da være en ganske enkelt Fremtoning. Kinesernes malede Billeder, det være sig Portræter, Grupper, Landskaber eller Dekorationer, er, fra et kunstnerisk

Standpunkt betragtet, kun et naibet Børneværk. Med Hensyn til Portræter lægges noget Bind paa Konturen, som dog er meget mangelfuld; Farveblanding og Lysvirkning er dem aldeles fremmed. Disse Malere tænker dem Alt belyst fra alle Sider, saa at der følger ingen Skygge falder, og alligevel anbringer de vilkaarlig Skygge, for at fremhæve Lineamenterne. De har kun 2 eller 3 forskellige Farvespil til alle Ansigter, men Farverne er nydelig klare og Draperiet glimrer af prægtige Farver og Guld. I deres Landskaber er ikke Spor af Perspektiv; Alt stablet op, det One ovenpaa det Andet, og et Bjerg, der er 1 Mil borte, ses ligesaa tydelig som en Trægruppe i 1000 Alens Afstand og et Hus lige i Forgrunden. Farverne er aldeles unaturlige og grelle, men glimrende og rene. Deres Figurmalerier minder om de gamle herbærende Kirkemalerier, hvor til Eksempel „den gældbundne Svend“ i Forgrunden bliver eftergivet hele sin Restance; i Mellemgrunden tilvenstre kræber han sin Kammerat for Penge, og tilhøjre sætter han ham i Fængsel, medens han selv i Baggrunden udstødes til det Sted, hvor der er Graad og Tænders Gnidsel.

Kinesernes Dekorationer udmærke sig ved Pragt i Farverne og en uendelig fotografisk Finesse. Særegne Genstande er saaledes overfyldte med Dekoration, at man næsten maa betvible, at et Menneske kan have Taalmodighed til at udføre det. I det ethnografiske Musæum i Paris findes saaledes en Kasse, lidt større end et almindeligt Systrin, hvorpaa der findes udført i Guld paa alle Sider 1500 forskellige Fremstillinger af Mennesker, Dyr og Planter. Man ynder i dette Land fortrinnsvis at sammenstille Gult og Grønt, hvilket er en Ejendommelighed, som er modsat vore Maleres Smag, hvilke som bekendt heller stiller Gult sammen med Blaåt, og Grønt med Rødt. Dog kan man ikke nægte, at Kineserne heri har Medhold i Naturen, hvor Gult og Grønt Side om Side tager sig dejligt ud, og netop frembringer en særegen blid Skønhed. Tegningen i hine Maleres Dekorationer bestaar enten i Magref-Sivater eller mytologiske Fremstillinger af Guder og Uhyrer, Blomster eller Skriftsprog af Kinesernes hellige Bøger, Alt udført med stor Omhu og anbragt overalt, hvor der er Plads ledig.

Naar jeg her har dvælet saa længe ved dette mærkværdige Folks Sæder og Frembringelser i Malerfaget, saa er det fordi at man — som sagt — her finder det ældste Sted i Verden, hvor vort Fag har udviklet sig, og det i flere Henseender paa en Maade, som vi i vore Dage maatte kunne ønske

at tilegne os; og saaledes som Kinesernes Industri i dette Fag staar for Tiden, har den bestaaet i Tusinder af Aar, ialtsald med næsten umærkelige Forandringer, og saaledes vil den formodentlig vedblive at bestaa til Verdens Ende, hvis ikke engang europæiske Nationer tager Landet i Besiddelse, saa at vi kan lære deres Fuldkommenheder, og de lære Noget af os.

I de næste Numere af dette Blad skal jeg søge at give en Fremstilling af de andre Oldtids-Nationers Haandværksmaalere, for senere at komme til Middelalderens og Nutidens historiske Dplysninger om vort Fags Særegenheder og Skæbne.

(Fortsættes.)

Lærlinges Uddannelse.

Af „Fremad“.

Bed at behandle dette Emne, har jeg besluttet at fremspøire saavel de gode som slette Sider af Sagen, ligesom jeg vil forsøge at vise, hvori Fejlene fordetmeste ligger, og hvad der bør gøres for at fremme Dplysning, Dannelse og særlig en bedre Undervisning for Lærlinge, som fortiden i de allerfleste Tilfælde er meget uheldig for hele Samfundet, for ikke at tale om den Enkeltes uheldige Stilling af Mangel paa Uddannelse.

Før jeg behandler Læretiden, vil jeg i Kort-hed henvise til den mangelfulde Skoleundervisning, som forældreløse eller uformuende Forældres Børn — hvilket er det store Flertal af Samfundet — er henviste til; og jeg har tidt beklaget, da jeg blev ældre, at jeg aldeles ikke kunde læse, skrive eller regne af nogen Betydning, ja ikke engang nogenlunde. Foruden de førstnævnte Skolekondskaber skulde det ogsaa se ud, som vi (Børnene) lærte Geografi og Fædrelandshistorie, men jeg kan forsikre, at et virkelig klart Begreb derom fik Ingen; det var saa at sige Taagebilleder i gresle Farver, der et Øjeblik opstilledes for os — men hvad lærte vi? Og altfor megen Tid ødsledes paa vor Religionslære, men denne alene var tilstrækkelig til at blive konfirmeret paa. Naar jeg her fremspøirer, at der ikke grundigt lærtes Noget i Skoletiden — det vil sige i de saakaldte Fristoler, navnlig i Provindserne — vil maaste Læseren heraf slutte, at det er Forfatteren, som nedskriver dette, der har manglet Evne eller Villie til at lære Noget. Jeg skal derfor oplyse, at jeg havde Nr. 7 i øverste Klasse i Skolen, ligesom mine Karakterer: „udmærket godt“, „meget godt“ og „godt“, er indførte fra Skolen og Præsten, som konfirmerede mig. Man skulde tro, at saadanne Anbefalinger var af Betydning, var en virkelig Sandhed, men desværre er det aldeles det Modsatte. Er det ikke sørgelige Eksempler paa, hvor slet Undervisningen er for Almuen? Og bør der ikke arbejdes paa en Forbedring i den Henseende, som er af saa stor Vigtighed for hver Enkelt, før de

tiltræder Uddannelsen i et Fag, enten det saa er i et Haandværk, i Handel eller Landbrug og meget Andet? Med saa Ord: det er af stor Betydning for Alle. Og hvorfor skal uformuende Forældres Børn ikke oplæres til nyttige Mennesker, til Samfundets Velsignelse og Udvikling? — Derfor er det en billig Fordring, at fri og fælles, tvungen Undervisning indføres, hvorved mange udmærkede Talenter vil komme frem, som nu bliver begravede, ja ligesom ødelagte af enkelte forskruede Lærere. For Tiden er allerede ved et Barns Fødsel Grundvolden lagt til, om det skal oplæres i Kundskaber eller ikke; er det af velstaaende Forældre, ja, saa bliver det i Reglen oplært i alle de Kundskaber, som et saadant Barn kan fatte og har Evne til; er det derimod fattige Forældres Børn, lære de ikke saa meget, som er tilstrækkeligt til at skrive en Regning og læse indenad i en almindelig Bog. Hvorfor skal der være en saadan Forskel paa den oppvoksende Slægtis Opdragelse og Lærdom? Er det fordi at de Førstnævnte har Evne til at betale for deres Børns Uddannelse, og de Sidste ikke har det? Ja, for Tiden maa det være Grunden, hvor uretsferdig den end er. Børnene er uskyldige ved Valget i saa Henseende, og det er og bør være Statens Pligt, at sørge for Alles Ret til lige Uddannelse, efter som den forlanger Pligter af Alle, uden Hensyn til Fødsel. Naar, for Eksempel, „Fædrelandet er i Fare“, som det hedder, da bliver den Fattiges Barn straks kaldt til Pligt for at forsvare de Riges Ejendom og Uegerrighed, uden selv at erholde saa meget som Tak for at lade sig lemleste eller slagte for Guldkalben — „det er din Pligt som god Statsborger“, siger man. Men Staten er ikke med til at give os Rettigheder, naar vi fordrer en saa sund og moralsk Reform, som en god Skoleundervisning, uden Hensyn til Stand og Fødsel. Det Første, vi forlange, er Dplysning paa Grundlag af fri og fælles, tvungen Undervisning i Skolerne, saaledes at ikke de Rige skal dominere hele Samfundet i alle Retninger. Ordspøiret siger, at „Kundskab er Magt“; men den Klasse, som det ikke tillades at opnaa Kundskaber, er kun en villieløs Masse, som er givet til Pris for den Kundskabsriges Forgiftbefindende. At tiltræde Uddannelsen med daarlige Skolekondskaber, er saa at sige i alle Fag en væsentlig Hindring for en god og hurtig Udvikling, og selvfølgelig bliver den Uformuendes Barn ogsaa her Undermaaler ligeoverfor den Riges veloplærte Barn.

(Fortsættes.)

Nogle Ord Prislisten vedrørende.

Der er flere Gange til Indsenderen af disse Linier fra Kollager udtalt en Beklagelse over at den Passus, der danner Begyndelsen til Prislisten og som siger, at de i Samme opstillede Priser for udført Arbejde kun gælde for godt udført Arbejde, tidt omgaaes af flere Mestres, idet disse, naar de lover at betale efter Prislisten, hvilket endda

undertiden først sker efter megen Besværing over de høje Priser, stiller ualmindelig store Fordringer til Arbejdets propre Udførelse; — dette, som der paastaas, tro disse sig berettigede til at forlange, naar de engang skal tvinges til at betale saa høje Priser, som de i Prislisten optillode (?); og hvad der er det uheldigste ved Sagen er, at Kolleger undertiden lader sig narre ved denne urigtige Fortolkning, som vedkommende Mester giver Prislisten, og udfører det dem betroede Arbejde saa godt og omhyggeligt, som de formaa, hvoraf den nødvendige Følge jo naturligvis bliver, at Fortjenesten bliver meget ringe. Naar saadanne Beklagelser kom mig for Øre, har jeg enten udtalt min Opfattelse af vedkommende Passus, eller jeg har henvist til Nr. 5 af „Fagtidende for Malere“, der indeholder en Fortolkning af denne Passus.

Jeg skal herved tillade mig at udtale mig lidt om denne Sag, for at efterkomme en til mig stillet Opfordring i saa Henseende. — Det arede Udvalg, der udarbejdede Prislisten, har fortolket Passus'en saaledes; „Alt Arbejde, der er udført under Betegnelsen, er flet; Alt, hvad der er over denne, er udmærket. Godt er Middelvejen, og er som saadant respektabelt Arbejde.“

Heraf vil jo let forstaas, at Priserne blot gælde ganske almindelig vel udført Arbejde, og aldeles ikke Arbejde, der skal behandles luksuriøst eller overordentligt propert. I dette sidste Tilfælde maa man enten selv enes med vedkommende Mester om Prisen paa saadant Arbejde (hvilket helst maa ske før Arbejdet paabegyndes), eller man er berettiget til at tage slikt Arbejde paa Dagløn, sat efter den Fortjeneste, man kan have ved almindeligt Arbejde. Dette er, som jeg haaber Enhver vil erkende, en retfærdig og rimelig Løsning af dette Spørgsmaal; thi vilde man tilfredsstille en eller anden hensynsløs Mester ved, imod et ringe Bederlag, at ofre Tid af Værdi flere Gange ud over dette ringe Bederlag, da er det jo en Selvsfølge, at den lille pekuniære Forhøjelse, der indrømmedes os ved den nuværende Prislistes Vedtagelse, aldeles vilde tabe sin Betydning som saadan, og maaste endog i enkelte Tilfælde føre os tilbage istedetfor fremad, som alle andre Fag, hvad den daglige Fortjeneste angaar.

C. F.

Foreningsmeddelelser.

Den 18de Oktober affholdt Foreningen ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes C. Friis, og følgende Punkter blev behandlede: 1) Det reviderede Regnskab oplæstes og godkendtes eenstemmigt. 2) Forslag fra Formanden Wulff om at udtræde af Centralbestyrelsen. Efter en livlig Diskussion mellem Formanden, Dirigenten, M. C. Nielsen, Tranekjær og Frank, gik Forslaget til Afstemning, og blev forkastet med stor Majoritet. 3) Forslag, ligeledes fra Formanden, om at af-

holde Maanedsmøder istedetfor Ugemøder. Formanden forsvarede Forslaget, men blev imødegaaet af de Herrer Valbom, Frank og Dirigenten. Forslaget forkastedes eenstemmigt. 4) Forslag fra Formanden om at betale Foreningens Gjæld af Produktionsforeningens Penge. Tranekjær mente, at det var heldigere at lade hele Kontingentet tilfalde Foreningens Administration, indtil Foreningens Gæld var dækket, og ikke tage Noget af de engang betalte Indskud, som tilhører Produktionsforeningen. Dette Endringsforslag vedtoges eenstemmigt. 5) Forslag af M. C. Nielsen om at nedsætte et Udvalg til at revidere Prislisten paa Basis af det af det gamle Udvalg efterladte Manuskript, som var godkendt af Foreningen før Udvalget underhandlede med Mestrene. Forslaget vedtoges eenstemmigt, og Udvalget bestemtes til at bestaa af 5 Medlemmer foruden Bestyrelsen. Valgte blev: Gøge, Sørensen, Lassen, Valbom og C. Hansen. Derefter foretoges Valg af Formand og 2 Repræsentanter. M. C. Nielsen valgtes til Formand, Carl Friis og Bruun til Repræsentanter.

Generalforsamlingen hævedes med et Leve for den aftraadte Formand, et dito for den nye Formand og for Foreningen.

Tekniske Meddelelser.

Det er en vanskelig Sag, at faa Zinober til at staa eller holde sig i Luften, især hvor Solen virker stærkt, hvorved den hurtig bliver mørk. Dette kan forhindres ved at blande Svovlblomme deri efter følgende Kvantum: 1 Pd. Zinober, en Spisefesfuld Svovlblomme og lidt Kridt. Til endelig Brug anbefales at tomme omtrent en Tre-diedel Kridt, hvorved den ikke saa hurtig bliver mørk, og tillige er lettere at arbejde med. ***

Modtagne Bidrag til Fanen

siden sidste Bekendtgørelse.

Hr. Rasthøft.....	”	Rd. 48	Sk.
— Tølling.....	”	— 48	—
— Bruun.....	”	— 48	—
— C. Jacobsen.....	1	—	—
— F. Friis.....	”	— 48	—
Indsamlet ved Hr. Christiansen i Foreningen.....	2	— 48	—
Gennem Hr. Tranekjær:			
C. B. Jacobsen.....	”	— 16	—
C. Andersen.....	”	— 24	—
Indsamlet ved Budet.....	1	— 64	—
		7 Rd. 56	Sk.

Med det tidligere Indbetalte ialt 37 Rd. 20 Sk.

Bidrag modtages fremdeles, og særlig bedes de Herrer, som har tegnet sig for Bidrag til den Sags Fremme, at indbetale Samme snarest mulig. Udvalget.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 12.

December 1874.

I. Aarg.

De ærede Abonnenter i Provinserne og Alle, som modtager „Fagtidende for Malere“ gennem Posthuset, bedes at forny deres Abonnement i December Maaned, for at undgaa Standsning i Forsendelsen. Abonnementet er nu fjerdingaarlig og koster 25 Dre (12 Sk.) Kvartalet, foruden Postgebyr.

Abonnement tegnes paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder.

Redaktionen.

Er Politik tilladelig i en Fagforening.

Dette Spørgsmaal har navnlig i vor Forening været Genstand for en meget skarp Diskussion, og der er vist endnu Mange af os, som ikke rigtig er paa det Rene med, hvorledes de skal besvare dette Spørgsmaal. — Som det jo er os Alle bekendt, rejste der sig for omtrent et Aar siden en meget stærk Opposition i vor Fagforening og kritiserede stærkt, at Lovene ikke forbyd at drøfte politiske Spørgsmaal i en Fagforening, idet de gik ud fra at Drødet „Fagforening“ alene var tilstrækkeligt til at forbyde at tale om Andet end hvad der netop laa indenfor et Fags Omraade, og navnlig blev fra d'Herres Side gjort gældende, at Malerne, som stod udenfor Foreningen, aldeles ikke vilde slutte sig til, saalænge det var tilladt at tale om Politik i Foreningen. — Den daværende Bestyrelse var derimod af en anden Mening; den vilde nok betragte Politik som

en Biting i en Fagforening, men de kunde aldrig give deres Stemme til at Foreningen i den Grad blev trællebunden, at den, selv om Spørgsmaalet var af en nok saa indgribende Betydning for vor Fremtids Skæbne, alligevel ikke maatte drøfte det, fordi det kunde henregnes til et politisk Spørgsmaal. Alt dette gav Anledning til, at der opstod to Partier i Foreningen, som en Tid kæmpede stærkt med hianden; men Resultatet blev, at Oppositionen kom i Flertal, og derefter blev Føreren for Oppositionen sat i Spidsen for Foreningen. Nu skulde man tro, at Tiden var kommen, da Fagforeningen ret kunde trives og gaa frejdigt fremad, og at nu vilde nok Resten af Malersvendene slutte sig til Foreningen, eftersom Alt, hvad der efter Oppositionens Anstuelse laa i Vejen for Fagforeningens videre Udvikling, var ryddet væk. Men Resultatet viste sig at være det modsatte; thi uagtet der stod en Sag som f. Eks. den nye Prisliste paa Dagsordenen, gik det dog saa trevent, at det hverken før eller senere er gaaet daarliger. Dette gav naturligvis Anledning til at Flertallet af Medlemmerne snart indsaae, at de var bleven ført ind paa en Sidevej, som der aldrig kunde være Haab at føre os til det Maal, Fagforeningen havde sat sig. Der var derfor intet Andet for den at gøre end saa at sige begynde forfra igen, og siden den Tid har vor Forening gaaet frem efter samme Program, som alle andre frie Fagforeninger, og Ingen kan bebrejde os, at vi ikke bestandig har haft det Faglige i vore økonomiske Interesser først og fremmest for Øje. — Det maa derfor efter min Mening staa klart for Enhver, at fordi det er tilladt at drøfte Politik i vor Forening, er der ikke dermed ment,

at vi skal betragte det Politiske som et af Hovedpunkterne i vort Program; nej, det skal staa som en Biting, staa som Noget, der kan tages frem, naar der ikke er noget fagligt Spørgsmaal, som vi i Øjeblikket finder fornødent at behandle, eller ogsaa naar der f. Eks. skulde rejse sig Spørgsmaal i politisk Retning, som særlig var af Interesse for os.

Naar der derfor fra forskellige Sider bliver hævdet, at en Forening, som kalder sig „Fagforening“, aldeles ikke maa befatte sig med Andet, end hvad der strengt henhører til Faget, da kan jeg aldeles ikke forstaa, hvorledes de Herrer stille sig ligeoverfor Spørgsmaal, som f. Eks. Tilslud af Staten til Produktionsforeninger, Oprettelse af Fagstoler, eller Indførelse af en Normal-Arbejdsdag o. s. v. Alle saadanne Spørgsmaal ligger efter min Mening i en saa nær Forbindelse med det faglige, at de umulig kan adskilles, og dog strejfer de ind paa det politiske Omraade. Det kan ikke nytte at man henviser til politiske Foreninger, thi der er ikke mange af os, som foruden at være Medlem af en Fagforening, Sygeforening o. s. v., tillige har Raad til at være i en politisk Forening. Men, mine Herrer, saa meget kan vi vel nok blive enige om, at betragte i alt Fald Flertallet af Mallerne som Mænd, der er dem selv bevidst, og i Betragtning deraf behøver vi ikke at frygte for, at vi i vor Forening skal staa og tale om Ting, som aldeles ikke vedkommer os eller kan være til Gavn for vor Forening. Hovedspørgsmaalet vil dog altid staa fremmest for os, og det kan og vil aldrig blive tilfidesat. — Naar der tillige bliver sagt, at ved at fremdrage politiske Spørgsmaal opstaar der Uenighed iblandt os, da er ogsaa dette efter min Mening aldeles uberettiget; thi vi maa huske paa, at det parlamentariske System maa altid være gældende i en Forening, og Bestyrelsen maa altid have Flertallet af Medlemmerne paa sin Side, ellers kan den ikke bestaa — og naar den har det, naar Flertallet i Foreningen slutter sig til de Punkter, der bliver opstillet, og i det Hele støtter den Retning, som Foreningen gaar i, da er det ligefrem Mindretallets Pligt, at rette sig derefter, og det er aldeles ikke berettiget til at trække sig fra Foreningen, fordi dets Mening ikke er den fremherskende; thi den Forening, hvor ikke forskellige Meininger gør sig gældende, er ikke meget værd, da det er derved at man kan fremdrage hvad man synes der er det Rette og Bedste; men dette kan ikke ske, naar det ene Parti siger: „Kan jeg ikke faa min Villie sat igennem, saa gaar jeg min Vej“. Derfor gælder

det netop for de Mænd, som tænker saaledes, at de husker paa, at ved at forlade Foreningen opgiver de aldeles Sagen, som om deres Mening var den rette, og de tænker ikke paa, at hvordan det end gaar, saa maa det Gode dog med Tiden fejre over det Slette. Det samme gælder ogsaa overfor de Mænd, som ikke vil slutte sig til Foreningen, fordi de ikke aldeles kan samstemme med hvad Foreningen foretager sig; de husker ikke paa, at det ligefrem er deres Pligt at fremkomme med deres Meininger, og da kan de trygt stole paa, at er der noget Godt og Fornuftigt deri, da vil Flertallet slutte sig dertil, og det vil da med det samme blive taget til Følge; thi Flertallet er og bliver bestandig det Parti, der har det sidste Ord i hvilken som helst Sag.

J. C. Tranekjær.

Lærlinges Uddannelse.

Af „Fremad“.

II.

Naar jeg særlig lægger saa megen Vægt paa Skoleundervisningen, er det min Opfattelse, at man bør søge Fejlene fra Grunden, da det ikke kan hjælpe at lade den væsentligste Strøbelighed for det Uheldige i Sagen blive upaavist, som desto værre fra andre Sider altfor ofte er gjort. I det Tilfælde, at Lærlingen fra Barndommen af — som er den rette Tid — blev indprentet Dyd og Moral, som med hans Udvikling kunde bære Frugt, vilde det Spørgsmaal: „Lærlinges Uddannelse“, let lade sig løse, det vil sige for Lærlingens Vedkommende. Men der er een Grund, som har den største Skyld, og det er derfra i Særdeleshed Klagerne lyder meget stærkt over Forholdet mellem Læreren og Lærlingen, og det er — desto værre af Flertallet — fra de saakaldte Læremestre; fra de virkelige og humane Uddannere af Lærlinge høres næsten aldrig Klager, i alt Fald meget sjelden. Dette viser tydeligt, hvor vanskeligt det er at faa saadanne Klager tilfredsstillet — eftersom Skylden ligger hos de Utilfredse selv.

Disse Klager gaar mest ud paa, at Lærlingen forlader Læren før Tiden — og derfor er det at de Herrer fordrer et Baand paa det unge Menneske; har de først faaet det, er Følgen i Reglen, at drage saa megen Fordel af hans Kræfter som mulig, uden at tage Hensyn til hans Uddannelse i Faget. Disse egoistiske Herrer skulde betænke, at Lærlingen, som mange Gange ser og forstaar, at der ikke læres ham Noget, derfor tager bort for at søge en bedre Læremester — hvilket det vilde være uretsfærdigt at forbyde. Er det derimod en Læremester, som kan og vil lære ham Noget, og behandle ham godt i alle Henseender, har vi Eksempler nok paa, at han ikke forlader sin Lære, medmindre han ikke har Lyft til Faget. Er det

ikke ligesaa rigtigt, at han saa faar Lov og Ret dertil?

Hvor uheldigt er det ikke, naar en 14-Aars Dreng skal i Lære, og for Eksempel synes at have Lyst til Smedehaandværket, uden at have noget rigtigt Begreb om han har Talent for det, eller, hvad der oftere er Tilfældet, naar han er konfirmeret eller før maa ud af sine Forældres Hus, fordi de ikke kan føde ham længere, og pludselig bliver sat i den første ledige Plads, som kaldes Lære. Er det da forunderligt, at mange Gange, ja i de fleste Tilfælde, er det et forsejlet Jag, Lærlingen kommer til, og naar han har været ved det et halvt eller helt Aar føler, at han ikke har den mindste Lyst dertil, men derimod føler Lyst til et andet Jag — er det ikke naturligt og rigtigt, at han faar Lov dertil? Men tvinges han til at lære det første det bedste Jag, kan man være vis paa, at han bliver en Juster, en Maskine, der arbejder uden at tænke, da Tankerne er andre Steder. Hvor uretfærdigt er det ikke mod det unge Menneske — og er Jaget tjent med saadanne Udværelser? — „Jeg tror det Mudsatte“, som Peder Tordenskjold jagde, da han skulde tvinges til at lære Stræderhaandværket og løb af Læren — men blev Admiral i en ung Alder. Jeg skal tilføje, at de fleste af vore dygtigste Haandværkere, saavel som Kunstnere og Videnskabsmænd, har forladt den første Vej, og er saaledes kommen paa deres rette Plads ved at have Frihed til at søge den.

Spørgsmaalet: „Lærlinges Uddannelse“, staar for Tiden paa Dagsordenen, foranlediget i de sidste Dage af Hr. Maler Schjønning, hvilket længe har været hans Opgave, og som nu synes at fremkomme i hele sin despotiske Skikkelse. Der er allerede stiftet en Forening til at fremme hans eller visse andre sneverhjerte Mænds Luner og Interesser — hvis Program vil blive behandlet i næste Numer af denne Tidende.

(Fortsættes.)

Tidsbetragtning.

A. A. D. J.

Der høres stadig fra de Herrer Mestere — i Almindelighed de ældre — Klager og Bebrejdelser imod de nuværende Svende, ja endogsaa ligefremme Bestyldninger for at de ikke er praktiske og ikke duer til Noget, som jeg ganske vist skal indrømme for Enkeltes Vedkommende, hvorimod Bebrejdelserne i Reglen er rettet imod Flertallet, „hvoraf Størstedelen er Justere“, hedder det, og saaledes bruger man disse til at nedfælde Svendene med. Denne Fremgangsmaade, at blande Justerne og de af samme Kaliber værende Svende sammen, for derved at besudle Svendene, som er Flertallet, og i Ordets egentlige Betydning er Svende, kan maasse have været god i de forsvundne Trældomsdage, hvorimod den for Tiden bedre vilde have sin Plads i en Oldsamling, hvor den skulde staa til evig Skam og Skændsel for den despotiske

Fortid og til behageligt Eftersyn for vore Efterskommere. Men Meningene er jo tydelig nok, thi naar de medtager Justerne, da har de alletider et Skærbrodt for deres egen Ryg, og saa bliver det jo den overvejende Del, der er upraktiske; hvorimod naar de vilde udskille de blandt Svendene værende Uduelige, da vilde de Bestyldninger, der udshynges mod Svendene i Almindelighed, omtrent komme til at ramme Mestrene selv; thi da vilde det vise sig, at det var deres egne Udlærte, de kritiserede, og som jeg villig indrømmer trænger dertil. Se, det er deres egne Udlærte, de saaledes behandler og ikke mere fjender, hvorimod Enhver hæver sig selv til Skyerne og lovpriser sig formedelst de enkelte Dygtige og Praktiske, indbefattet de saakaldte „Maskiner“, der i Reglen ikke har lært her i Byen; men det er jo den nemmeste Maade, som Ordspøget siger, at skære bred Rem af anden Mands Hud, da det Jngenting koster, hvorimod at uddanne en Lærling vilde koste mere og ikke gaa saa nemt. Da Mestrene selv mange Gange, ja i de fleste Tilfælde har ondt ved at lære Noget godt, vilde det være umuligt for en Lærling at lære Alt paa 4 a 5 Aar. Se, af dette Regnestykke, som Mestrene har sat mig for, bliver det dem en sørgelig Facit — thi de maa kunne indse, at de har slaet dem selv paa Munden. Et Spørgsmaal er det, om de Svende, som de saaledes kritiserer, virkelig er saa uduelige. Til Forsvar for de Fleste tør jeg ubetinget svare nej.

Jeg skal tillade mig her som et Kuriosum at fremsætte et Tilfælde paa et Værksted — endog et af de dengang værende større Værksteder — hvor jeg arbejdede sammen med en svensk Kollega. Han blev taget i Arbejde om Morgenen og anvistes et Sted, hvor han skulde stryge Døre og Panel første Gang. Da Mesteren om Formiddagen kom for at se til ham, og saae, at han sleb i Farven, blev han skjældt ud og jaget bort, efterfulgt af de Bestyldninger, at han ikke kunde Noget, skøndt jeg paastod det Mudsatte. Men blot fordi at Mesteren ikke havde set Noget slibe i Farven, og uden at undersøge om Klagen var berettiget, troede han at det var en Umulighed. Formodentlig er han nu kommen til Erfaring om det Praktiske herved.

(Fortsættes.)

Historiske Bemærkninger om Malerfaget.

(Fortsættelse.)

Det er med al gyldig Grund, at jeg har dvalet særdeles ved Malerfagets Tilstand i Oldtiden, blandt det store østasiatiske Folkelag, nemlig Kineserne, — idet det nemlig viser sig at intet andet Oldtidsfolk kan fremvise en saa udviklet Industri i dette Jag som netop det nævnte. I Indien og Persien udsortes større Bygningsværker fortrinsvis af Sten, uden megen Anvendelse af Træ. Interessen for at benytte Stenmateriale, var saa stor, at man endogsaa udhuggede hele Templer og Paladser i Klipper. Her var natur-

ligvis fletingen Brug for en Overstrygning med Farve og selv hvor Træværk anvendtes, benyttedes ofte en Belfadning med Metalplader, baade af Guld og Sølv og en Indtegnning med Elfenben og Perlemoder, hvilket naturligvis intet Arbejde lod tilovers for Haandværksmaleren. Ligeledes benyttede de Formuende og Magtige meget at behænge og overtrække Husrum og Mobilier med Tøjer, af hvilke hine Nationer i Oldtiden forfærdigede de fineste og kosteligste Stoffer, fra det svære for Lyden uigennemtrængelige Tæppe indtil det spindelvævsfine Stof, der var som udført ikke af Menneskehænder. Desuden bestod der i Oldtiden og bestaar tildels endnu, et udpræget og strengt Rastevæsen i Samfundet i hine Lande, der atter førte til Dannelsen af kun to Klasser, nemlig Rige og aldeles Fattige, hvilke Sidste, hverken havde Gode til eller Sans for at overstryge med Maling til Bevarelse og Forskønnelse. Der gaves i det hele taget ingen særskilte Haandværksmalere, og blev Genstande som: simple Handelsboder, Vogne, Skibe og lignende — overmalede, saa var det i Reglen vedkommende Ejere som selv udførte dette, benyttende simple almindelig kendte Materialier. Derimod vidner enkelte Lævninger fra hine Folks Oldtid om, at der har blomstret en Art Malerkunst og som endnu er tilstede. Man malede Portrætfignurer, Landskaber, fantastiske Forfjeringer o. s. v., men utrolig opfindsom var man med Hensyn til Udførelsen af Mønstre til Tøjer, her aabenbarer sig en Rigdom af Ideer paa Tegningens og Farvesammensætningens Omraade, der maa forbause alle civiliserede Folk.

Fra Indierne og Berberne maa vi gaa til Betragtningen af de Nationer, som beboede Sydamerika, saasom Mexiko og Peru. — Disse Nationer er nu udryddede i deres oprindelige Skikkelse. det vil sige deres mulige Efterkommere er blevet til et andet, aldeles afvigende Folkeslag, Medens Historiens Mand fortryder den Udryddelseskrig og fordømmer de fremragende Personligheder, der i Kristendommens Navn har udført dette — maa man beundre disse forbundne Kulturfolks Interesse for selv i det Ubetydeligste, at vise en Sans for det Skønne og Pyntelige, navnlig hvad Maleri og Overstrygning med Maling angaar. Der findes en paafaldende Lighed imellem Kinas, Japans og de sydamerikanske Folkeslags Kultur, at det maa antages, at de Sidstes Lande er befolket fra de Første, hvorfor ogsaa den Beskrivelse, der er givet af Kinas Standpunkt i Malerfaget — passer paa de nævnte, nu udryddede Nationer.

I næste Numer skal jeg gaa over til at betragte Romernes og Grækernes historiske Fortid, hvad vort Fag angaar.

Tekniske Meddelelser.

Forgyldning og Forsølving.

1. Polering af ægte Forgyldning og Forsølving.

Man laver en Suppe af Kridt og Lim, omtrent som til stærk Limfarve, og overstryger dermed 4 a 5 Gange den Genstand, som skal forgyldes. Krideringen maa være tilstrækkelig tør mellem hver Paastrygning.

Derefter afflibes Genstanden med Pimpsten.

Saa river man Polementen godt i Vand og fortynder den til den flyder let ud af en Haarpensel. Derpaa tilsættes lidt efter lidt svag Lim. Først vil Polementen blive tyk, derpaa kommer mere Lim, til den bliver saa tynd, at den næsten vil dryppe ud af Penslen.

Saa paastryges den første Gang. Til andet og tredje Anstrøg kan tilsættes nogle Draaber Vand.

Er Polementen for svag første Gang, er man udsat for at den revner; er den derimod for stærk, saa bliver den forttribet. Den bør stryges 3—4 Gange paa Genstanden, men naar den er polementeret, saa bør det kun være saa vidt, at Grundden er dækket.

Til at befæste Guldet eller Sølvet til Polementen benyttes kun det simpleste Brændevin. Af dette bør paastryges saa meget, at Guldet ganske flyder straks ved Paalægningen, der sker med en Paalægningspensel.

Naar det derpaa har staaet en liden Stund, poleres det ved Gnidning med Poleerstenen.

Til at give Sølvet Guldkulør, benyttes følgende Fernis, der paastryges efter Poleringen.

Man tager Schellak og opløser den i stærk Spiritus, Forholdet omtrent som til Politur. Hertil sættes Gummigut og Drageblod, for at give Fernisfen Guldkulør. Denne Fernis paastryges gentagende (2 a 3) Gange, til den trækker op.

2. Paalægning af ægte Guld og Sølv i fri Luft

foregaar lettest paa følgende Maade: Man lægger et Stykke Postpapir ovenpaa Guldbladet og klipper derpaa til Guldet, eftersom det skal tilføres; Guldet hester da i Kanterne fast til Papiret, saa det let lader sig haandtere, selv i Blæst.

Tranfarve til udvendig Brug.

3 Pd. Harpiz og 1 Pd. Svovl opløses ved Røgning i 96 Pd. Tran og tilsættes Oker eller anden Farve. Den bør helst paastryges varm.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 1.

Januar 1875.

2. Aarg.

Givne Tøfters Paalidelighed.

Bed Aarsflistet er det jo Stik, at de fleste Blade giver et lille Tilbageblik over det svundne Aars Begivenheder; vort Blad maa jo paa Grund af dets Ubetydelighed her trække sig lidt tilbage, dog kunde det alligevel maasse være paa sin Plads at erindre Hovedpunktet i Fagforeningens Historie i det forløbne Aar, uden at gaa ind paa Enkeltighederne af dette Begivenheder, da det efter min Formening vilde være overflødig, eftersom vi jo Alle er kendt dermed. Det Punkt, hvorom hele vort Foreningsliv har drejet sig i det forløbne Aar, er Prislisten, og det er efter min Formening ogsaa endnu det Spørgsmaal, vi haade først og sidst maa behandle. — Som det jo er os Alle bekendt, blev Prislisten udarbejdet af et Mester- og et Svendeudvalg, som enedes om, at de der opstillede Priser skulde være de gældende for Arbejdets Udførelse i Fremtiden; det blev, som vi jo Alle veed, vedtaget paa et Møde for samtlige Mestres at betragte den nye Prisliste som gældende Betalingsmiddel mellem Mester og Svend; men Erfaringen viste os snart noget Andet; vi kom hurtigt til Kundskab om, hvormange af de Herrer Mestres, der virkelig vilde holde deres indgaaede Forpligtelser. Uagtet Prislisten var vedtaget enstemmigt, fik vi dog at se, at Flertallet af de Herrer, som havde raft deres Haand ivedret derpaa, ikke undsaa sig for at gaa hjem og gøre det Modsatte; vi saa hvorvidt de virkelig vilde gaa ind paa vore berettigede Fordringer, virkelig vilde indse, at for at leve et nogenlunde

taalelig Liv i Samsundet, var det nødvendigt, at vi fik den Smule Forhøjelse, som der var opstillet.

Egen Erfaring er den bedste Læremester, siger Ordsproget, og det maa ogsaa vi i fuldeste Maal erkende, ti ved den indbundne Erfaring, som her er gjort, er Fagforeningens Stilling bleven mere klar; vi gif frem i Fjor med vore berettigede Fordringer ad Humanitetens og Fredelighedens Vej, i Haab om, at de Herrer Mestres virkelig vilde indse det Retfærdige i vore Begæringer; det kunde aldrig falde os ind, at der blandt Københavns Malermestres virkelig var saa Mange, der ikke undsaa sig for at træde al sund Sands under Fødder, ti jeg tør dristigt paastaa, at en fjerde Del af de Herrer Mestres ikke betaler efter Prislisten. Vi har ved denne Lejlighed høstet den Erfaring, hvor den respektable Mester bor, og hvor Egoisten bor; det er altid godt at vide for Fremtidens Skyld hvem den humane Mand er, der samvittighedsfuld vil se paa vore berettigede Krav og erkende det Retfærdige i, at den Mand, der udfører Arbejdet, virkelig maa have saameget derfor, at han nogenlunde kan leve deraf. Den egoistiske Mester kan man jo ikke vente skal se Sagen fra den Side, han undser sig ikke for — idet han affediger en Svend, naar Vinteren staar for Døren, og Svenden maasse har Familie at forsørge — naar Svenden har nogle Dalere til gode, at reducere Regningen i det Uendelige, for at faa Overskuddet bragt ned til Nul, ti det staar jo altid i de Herrer's egoistiske Tanker at faa saameget til deres egenomme, som vel muligt, lige meget om det er retfærdig eller ikke.

Se, det er det, mine Kolleger, vi maa afstaafe, det er de sidstomtalt Mænd Fagforeningen har at kæmpe imod, ti det er en Selvsølge, at det er ligesom en Pligt Svendene skulde de respektable Mestres, af al Kraft at optræde mod saadanne Mænd, der paa en ligesom uheldig Maade konkurrerer med deres Medkolleger, idet de faar Arbejdet udført 50 Procent under den engang bestemte Pris. En saadan Tilstand kan ikke bestaa ret længe, ti det er allerede udtalt fra enkelte af Hr. Mestres, at de ikke hverken kan eller vil betale efter Prislisten, dersom ikke deres Medkolleger ogsaa bringes dertil. En saadan Erklæring kan Ingen miskende, ti Hr. er virkelig i en vis Forstand berettiget dertil; men jeg skal samtidig udtale, og det i hele Fagforeningens Navn, at det skal være vor største og højeste Pligt; det skal være derpaa vi skal bruge al vor Kraft, naar den Tid kommer, at optræde som vi bør, og som de Mænd fortjener, der i en saa høj Grad ødelægger hele Fagets Interesser.

Derfor, Kammerater og Kolleger, lyder disse Ord til Eder i det nye Aar, saml Eder med fornyet Kraft i Fagforeningen, lad vore Modstandere se, at vi véd, hvad vi vil; vi fordrer kun af dem, at de skal opfylde deres engang indgaaede Forpligtelse; her kan ikke længere være Tale om at gaa den rolige og fredelige Vej, ti det har de sidste Aar desuden vist os, hvorvidt vi kan komme dermed; der maa nogen mer Bestemtthed til; vor Optræden har været befindlig og human, det har vi ogsaa høstet Tak for fra enkelte Sider; — men desværre, den Anerkendelse, som vi derved har faaet, har vi maattet bøde haardt for, idet vi har sluppet vort paabegyndte Værk paa Halvvejen og vor Stilling er bleven i en overordenlig Grad forværret, da vi derved har bragt en Uligged ind i vor Arbejdspris, som aldrig i Længden kan bestaa.

Jeg henstiller derfor til mine ærede Kolleger, baade de, som arbejder til de højere Priser, og de, som faar de lavere, om det ikke er nødvendigt, at vi slutter os sammen, for i Enighed at gennemføre hvad vi sidste Foraar gav Slip paa.

Lærlingenes Uddannelse.

Af „Fremad“.

III.

Jeg betragter det som Pligt at gøre Arbejderne opmærksom paa den Forening for Lær-

lingens Uddannelse, som nu er oprettet af svage Rundskaber, men vist efter en Betragtning, som skulde komme enkelte af Stifterne til Gode — uden at have det virkelige Samfund for Øje — ellers vilde de Mænd, som stiller sig i Spidsen derfor, have taget Sagen paa en mere upartisk og moralsk Standpunkt, men det ser ud som de Herrer vilde rejse Foreningen efter egoistiske Arbejdsstøberes Indstrækthed paa Arbejdernes Befordring. Den Ide er ganske vist god til at staae Foreningen Fremgang, efter som Egoismen er et Trækplaster for den store Masse, men ingen rettænkende Mand, som udleder Foreningens Program saaledes, kan misbruge sin Egoisme i den Grad, at vilde styrte en hel Stand ned i Elendighed, som vil blive Følgen, dersom alle Arbejdsgiverne var ligesaa sneverhjerte som Stifterne, det er ganske vist at Foreningen vil støde paa Modstand fra den hæderlige Arbejdsgivers Side, selv om det er Mindretallet, vil det være tilstrækkelig til at Foreningen ingen Betydning faar.

Det vigtigste Middel for at Foreningen aldeles ikke skal faa den mindste Indflydelse, ligesom hos Arbejderne selv, ved ikke at betro Foreningen sit Varn.

Hermed vil jeg offentliggøre endel af Foreningens Love, som er meget underlig sammensillet og bestaaer af ikke mindre end 66 Paragrafer, hvoraf jeg kun gengiver dem der har Interesse. Ved at læse disse med lidt Oftertanke, kommer man straks paa det Rene med Grundtanke i Foreningens Formaal.

Foreningens Formaal.

§ 1.

Foreningens Formaal er ved Samvirken af Haandværksmestere og andre Arbejdsgivere.

- 1) at fremkalde en bedre Uddannelse for Lærlinge i Haandværk og Industri,
- 2) at støtte de Lærlinge i deres videre Uddannelse, som i deres Læretid have gjort sig værdige dertil, og
- 3) at tilvejebringe en nærmere Sammenlutning mellem Arbejdsgiverne (Haandværksmestrene) og Arbejderne, (Svendene).

Disse Formaal søges opnaaet: a) ved Ordning af Forholdet mellem Arbejdsgiverne (Haandværksmestrene) og deres Lærlinge, b) ved Belpninger og Rejsunderstøttelser til de Udlærte, c) ved Arbejdsanvisning, d) ved jevnlig Sammenkomster, dels mellem Arbejdsgiverne dels mellem disse og de Udlærte, samt ved belærende Foredrag og anden Fællesundervisning for Lærlinge og Udlærte.

— Denne Paragraf ser ganske dejlig ud, men hvorfor kan enhver myndig Mand ikke blive Medlem af Foreningen, efter som de søger jevnlig Sammenkomster mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne? derved kunde Sammenkomsterne være oprettede. Jeg slutter deraf, at naar Foreningen sammensætter Arbejderne, er det ikke for at spørge

dem til Raads, men for at give dem Befalinger, og de belærende Foredrag er temmelig afgjort for at oplyse Svendene om deres Pligter over for Arbejdsgiverne.

§ 6.

Foreningens Medlemmer forpligtede sig gensidigt til kun at antage Lærlinge, der anbefales af Foreningen, samt til fortrinsvis at benytte de af Foreningen anbefalede Arbejdere og Svende. Dog er det ikke forment Arbejdsgiverne selv at antage Lærlingen, naar han kun benytter Foreningens Mellemkomst.

Det gælder her at være Foreningen lydlig og underdanig ligesom sin Mester, for at faa deres Anbefaling. „Al vor skønt“. Denne Paragraf taler tydelig for at det er Hædersmænd af Hjertet (?), som hjælpe paa det Onde i Samfundet ved at rejse Arbejderne i deres fortrykte Stilling.

Lærlingene.

§ 12.

Forældre og Børgere, der ønsker deres Børn og Myndlinge optaget i Lære i noget Haandværk eller Industri, kan derom henvende sig til Foreningens Bestyrelse. Hvis Lærlingen findes værdig til Optagelse, sørger Foreningen for hans Anbringelse, saasnart en passende Plads er ledig.

— Det er Skade, at man ikke faar at vide, hvorledes der skælnes mellem en Værdig og Uværdig, eller hvad der er den egenlige Mening med Værdig og Uværdig; men saa vise Mænd kan nok finde Grænsen efter Navnet eller maaste efter værdig Mønt.

§ 13.

Forinden Lærlingen definitivt antages, skal han i 3 Maanedes staa paa Prøve hos den af Foreningen anviste Mester. Saafremt Mesteren, Lærlingen og dennes Fader eller Børgere derefter er tilfredse med hinanden, oprettes en af Foreningen udstedt Kontrakt, der ikke maa hæves eller brydes fra nogen af Siderne uden Samtykke af Foreningens Bestyrelse.

— Jeg tvivler ikke om, at Arbejdsgiveren nok i Prøvetiden vil søge at behandle Lærlingen godt, dersom han kan se, at han vil faa god Nytte af ham, men er Lærlingen først bunden, faar Biben i Reglen en anden Lyd — jeg véd det af Erfaring.

§ 14.

I denne Kontrakt bestemmes Læretiden, der bør være fra 3 til 5 Aar; dog kan den med Bestyrelsens Billigelse af Mesteren affortes, naar Lærlingen viser særdeles Flid og Dygtighed.

— Vilde det ikke have været rigtig, at Lærlingen blev Svend, naar han kundel udføre sin Svendep prøve, uden at Raadens Sol skulde skinne fra Arbejdsgiverne, en Raade, som meget sjelden vil vise sig? Foreningen er i sin Helhed en Raadeforening og burde have Navn derefter.

§ 15.

Saavidt mulig bør Lærlingen have Kost og Logis hos Mesteren; i modsat Fald bestemmes en efter hvert Fag appasjet Ugeløn.

Økonomi-Talent viser Lovlaverne ogsaa at være i Besiddelse af, endog i en høj Grad, — hvert Fag sin særlige Løn. Skade, at de Herrer ikke oplyser, hvilket Fag, der fortærer Mest for at ogsaa Udenforstaaende kunde blive oplyst om Økonomien, som ligger til Grund i denne Paragraf i sin Helhed.

§ 16.

Hvis Mesteren, Lærlingen eller dennes Fader eller Børgere efter Prøvetiden ikke er tilfreds, bør Foreningen søge Lærlingen anbragt hos en anden Mester i samme eller et andet Fag; han maa da atter underkaste sig en lignende Prøvetid af 3 Maanedes; dog kan denne regnes ham tilgode i Læretiden, saafremt han anbringes i i samme eller et beslægtet Fag.

— Denne Paragraf er ganske naturlig — naar Galt skal være.

§ 17.

Hvis de Vedkommende heller ikke er tilfreds efter Udløbet af denne anden Prøvetid, kan Bestyrelsen gøre endnu et Forsøg ved at anbringe Lærlingen paa Prøve i 3 Maanedes, enten i samme eller i et andet Fag; flere Forsøg kunne derimod kun under aldeles usædvanlige Forhold tillades. Den Lærling, der gentagne Gange har været underkastet en utilfredsstillende Prøve, afvises af Foreningen.

— Her viser Partiskheden sig paa en standaløs Raade, idet den Lærling, der gentagne Gange har været underkastet en utilfredsstillende Prøve afvises af Foreningen. I det Tilfælde, at alle Danmarks Arbejdsgivere var Medlemmer af Foreningen, (hvad Gud forbyde), hvad blev der da af det unge Menneſte? — De burde have fat en Passus til denne Paragraf, saalydende:

„Derefter spørges Lærlingen ud paa en aaben Plads og slydes, for ikke at dø af Sult.“

Men, tør vi spørge, var det ikke rigtig, at den Arbejdsgiver, som 3 Gange har opført sig saaledes utilfredsstillende, aldrig mer maatte betroes nogen Lærling, — derved var Mesteren ikke brødbløs, da Meningen vel ikke er, at Lærlingen skal spørge Arbejdsgiveren, — og en større Grund taler for, at for Arbejdsgiverne burde der sættes en Grænse for den Inhumanitet, som mange Steder udvises mod Lærlingene. Det er en Rendsgerning, at Arbejdsgiveren kan mis-

handle et Barn, medens dette ikke kan mishandle et voksent Menneſke, og derfor er det nødvendigt at faa betryggende Regler eller Love, der kan beskytte den Svage mod Despotiets Overmagt, ſom i høj Grad er Tilfældet, og naar en Lærling 3 Gange har været ſaa ubeldig, hvad oftere er ſket, at komme til en ſlet Meſter, bortviſes han af Foreningen, ſom om han kun kunde være Syndebukken.

§ 18.

Lærlingen og dennes Forældre eller Børge kunne ſaaavel i Prøvetiden ſom i Læretiden fremkomme for Beſtyrelſen med deres Klager over Meſteren. Saaſremt Klagen ſtraks ſkønnes ubegrundet, afviſes den; i modsat Fald underſøges den, og hvis den beſindes ugrundet, er Beſtyrelſen berettiget til efter Omſtændighederne at paatale det paaklagede Forhold overfor Meſteren eller paalægge ham til Foreningens Kasse at betale en Bøde af indtil 20 Kroner eller endog paa Lærlingens Vegne, naar denne ønsker det, at hæve Kontrakten, og ſøge ham anbragt andetſteds.

— Meſteren er Medlem af Foreningen, og har ſom ſaadan Indflydelse paa alle Maader, og kan faa Ret, ſelv om Uretten er hos ham. Alſaa denne Paragraf har aldeles ingen Betryggelse for Lærlingen, men er kun en from Maſke, der opſtilles for at bedaare Almuen.

§ 19.

Paa ſamme Maade kan Meſteren ſkriftlig for Beſtyrelſen fremspøge ſine Klager over Lærlingen; hvorefter Beſtyrelſen enten afviſer eller underſøger og paataler Sagen; og er Beſtyrelſen berettiget til, naar Meſteren ønsker det, at hæve Lærekontrakten, og da enten ſøge Lærlingen anbragt andetſteds eller afviſe ham.

— Arbejdsgiverne ſkal nok ſørge for at faa deres Billie frem; det Hele vil komme til at gaa ud over den Svage, ſom ikke har det mindſte Middel anvist til paa en tilfredsſtillende Maade at faa ſin Ret frem. — Men det er viſt heller ikke Meningen.

§ 20.

Efter endt Læretid ſkal Lærlingen underkaſte ſig en af Foreningen for hvert Fag anordnet praktiſk Prøve, hvis Udfald bedømmes af 3 af Beſtyrelſen valgte ſagkyndige Medlemmer og vedkommende Fags Repræſentanter (§ 37 ff.). Efter diſſes Indſtilling udfærdiger Foreningen et Lærebrev for den, der har beſtaaet Prøven, hvortil kan føjes en ſærlig roſende Dmtale eller Belønning, beſtaaende i nyttige Brugsgenſtande. Den ſaaledes uddannede Svend har efter beſtaaet Prøve Krav paa Foreningens Urbefaling til Ar-

bejde hos Foreningens Medlemmer og Andre, der har Brug for ham.

— Der har Lovtalerne viſt en Naivitet, ſom man ſandelig maa le ad. — En udlært Mand ſkal have den Naade at faa Lov til at arbejde hos Foreningens Medlemmer og Andre, der har Brug for ham. — Hvilken Naade!

§ 26.

Medens han er paa Rejſen, har han at rette ſig efter Beſtyrelſens Beſtemmelſer og navnlig at indſende Beretninger, ledſaget af Vidnesbyrd fra de Mænd, hos hvilke han arbejder eller ſøger Underviſning.

— Alſaa, den Arbejder der i Udlandet vil ſøge videre Kundſkaber, ſkal rette ſig efter ſin gamle Læremeſter eller Foreningens gamle ſpidsborgerlige Forenings Beſtyrelſe. Ulykkelige Udlærte, hvert Skridt ſkal ledſages med Foreningens Dine, og derſom Du ſtejer ud, nedſtødes Du i Afgrunden. Om den udlærte Lærling nogenſinde bliver myndig findes der ikke noget om.

(Fortsættes.)

„Fanen“.

Udvalget til denne Sags Fremme tillader ſig herved indſtændigt at anmode Medlemmerne af Malernes Fagforening, og iøvrigt enhver Anden, der maatte intereſſere ſig for Sagen, til at indbetale frivillige Bidrag hertil. Kassereren vil i Almindelighed være tilſtede hver Mødeaften i Foreningen, hvor en Liſte tillige er henlagt.

Siden ſidſte Bekendtgørelſe er indkommet:

Bed Mødet paa Nørrebro	1 Rd.
H. B. Hansen	2 —
H. Dsvald	1 —

Talt... 4 Rd.

Med det tidligere 41 Rd. 20 Sk.

Udvalget.

Den ordinære Generalforſamling afholdes Onsdag den 27de Januar, Aften Kl. 8. Hertil udbedes talrigt Møde, da vigtige Lovforſlag vil blive behandlet.

Beſtyrelſen.

Abonnement paa „Fagtidende for Malere tegnes paa alle Poſtkontorer og Brevſamlingsſteder. — Prisen er 25 Ore (12 ff) Kvartalet.

Udgivet af „Malernes Fagforening af 1873“.

Nr. 2.

Februar 1875.

2. Aarg.

Historiske Bemærkninger om Malersfaget.

(Fortsættelse.)

Næst efter Kina maa Egypten betragtes som det ældste Kulturland; men for Haandværksmaleriets Bedkommende, eller i det Hele taget med Hensyn til alt Maleri, har dette Land intet Betydeligt at fremvise. Mærkeligt og næsten uforstaaeligt er det, at medens det nærliggende Grækenland i Oldtiden besad en forbausende Udvikling i at male og udsmykke, saa havde Egypterne aldrig bragt det videre end til en planløs Anbringelse af saa og simple Farver og til en Fremstilling af symbolske Figurer og Sirater, der stærkt minde om, hvad smaa Børn finde paa at tegne med Griffel paa en Table. En Antydning af, hvorledes Egypterne „malede“, findes — besynderlig nok — i Biblens Beretning om, hvorledes Jøberne under det ægyptiske Slaveri, da Paaskefesten indstiftedes, kort førend deres Uvandring til Asien fik Befaling af Moses til at „smøre Blod paa Dørstolperne“; thi denne Handling var uden Tvivl en almindelig Oberstrygen med en rød Farve, der maaske var blandet med Blod og vistnok ofte fandt Sted ved højtidelige Lejligheder.

I den græske og senere i den romerske Oldtid udviklede Malersfaget sig mere og mere til aabenbar Kunst, saaledes at selv den ringeste Anbringelse af Farver og Sirater fremtraadte som beundringsværdig og vidnede om Smag, Ide og Tænkning. Deres Farvestoffer var uopnaaelige, om ikke med Hensyn til Pragt, saa dog hvad kemisk Sammensætning angaar. Intet Fresko-Maleri kan i vore Dage udføres med den Soliditet, som i hin Oldtid; derom vidner Alt af den Art, som findes

f. Eks. ved Udgravningerne i Pompeji og Herculanium, hvor Husenes og Værelsernes herlige Udsmykning endnu staar frisk og klar efter henimod 2000 Aars Forløb, og derom vidner Fresko-Malerierne f. Eks. udbendig paa Thorvaldsens Museum, som nu efter en Snes Aars Forløb er aldeles falmede og uthdelige. Det var græske og romerske almindelige Malere, som udførte Dekorationerne paa de berømte Vaser, Staalere og Kar af Ler, af hvilke mange opbevares i vore Museer; og her maa vi dels erindre, at i Oldtiden komponerede man disse Tegninger efter Smag og efter Mytologien, medens Nutidens Terrafottemalere blot kopiere Antikerne eller Thorvaldsen, og dels at i vore Tider maler man paa Leret med ganske almindelig Oliefarve, hvilket har til Følge, at Dekorationen skaller af, saasnart Karret bliver gennemblødt af Vand eller deslige — medens Oldtidens Malere benyttede Glasurfarver, der staa lige solide og friske den Dag i Dag, og det uagtet at man i hine Tider virkelig benyttede disse Potter og Kar som Husgeraad, hvorimod vore moderne Terrafottasager kun er til Prydselse. Vor Tids almindelige Pottemageri er en i kunstnerisk Henseende dybt sunken Fortsættelse af Oldtidens Industri i denne Retning. De oprindelige rene og skønne Former spores endnu i disse ufornemmelige Kar, og medens Bemalingen er uden Spor af Kunst, er dog de saa og simple Farver, som Pottemagerne benytter, idetmindste ægte og holder saa længe, som Karret holder.

I den græske og romerske Oldtid holdtes Maleri og Malere saa højt i Værdi, at baade græske Borgere og maaske Patricier befattede dem med at male og udsmykke Huse og Mobilier, omendssøndt

ellers al almindelig Industri fortrinsvis udførtes af Plebejernes Klasse og Slaverne. Alt Malerarbejde, som udførtes, har Kunstens Præg, og der var ingen egentlig Forskel paa Kunst- og Haandværksmaleri. Transportable Malerier, indfattede i Rammer og til at ophænge, tilhører i grunden en langt senere Periode; man malede i hine Tider kun paa faste Genstande og sjelden paa præpareret Lærred eller lignende.

Malerne forskaffede sig Farver, dels ved eget Fabrikata og dels fra Kjøbmændene, som baade til Lands og tilsøes hentede saadanne fra fjerne Lande. Mange Farvesammensætninger fra hine Tider er, til ubodelig Skade saavel for Kunst som for Haandværksmalere, gaaet tabt. Forretningen dreves i Reglen af visse Familier, som var i Besiddelse af Tegninger og Mønstre og besad et berømt Navn.

For Oldtidens Bedkommende er endnu at bemærke angaaende Malerfaget, at alle de uciviliserede Nationer, saasom de oprindelige Beboere af Amerika (Nordamerika), Negerne i Afrika, det nordlige Europas og nordlige Asiens Beboere, udelukkende benyttede Farvestoffer, som paa en simpel Maade frembragtes af Mineralier, Vegetabilier eller Animalier. Der fandtes ingenjomhelst Kunst eller Omsoarg for at bevare Genstande ved Maling. Hvad disse halv- eller helvilde Folkstammer benyttede Farver til, gjaldt kun en barok Udsmykning af deres eget Legeme med fæve Tegninger (Tatovering) eller Forsiring af Vaaben, Husgeraad og lignende. Endvidere farvede man sine Steder Klædningsstykker, dels vævede og dels bestaaende af Dyrestind, hvilket f. Eks. i Nordamerika udførtes ret fantastisk.

Dermed vil jeg anse det Ufsnit om Oldtidens Fremtoninger paa Malerfagets Omraade for endt, og vil i næste Numer af vort Blad gaa over til Middelaalderens og Tjagets Tilstand i denne Periode.

(Fortsættes.)

Færlingers Uddannelse.

Af „Fremad“.

IV.

Der har vi set, hvad der tør bydes Almuen i 1875 af den saakaldte „bedre“ Stand, og særlig bør Maler Wilhelm Schjønning*) fremhæves

som har studeret dette Spørgsmaal i flere Aar, og dets Program vil vist blive modtaget efter Fortjeneste.

Det er klart, at det ikke er Lærlingspørgsmaalet alene, men de vil være Formyndere over hele Arbejdsstanden, og det generer de Herrer sig ikke for, som kalder sig Frihedsmænd — at søge gennemført — for at føre os tilbage til den despotiske Fortids Kaste væsen, hvor Arbejderne blev straffet med Band og Brød, naar han ikke udførte sin Principals Befalinger efter Dunse — ligesom Bonden maatte ride Træhesten. Naar Herremændens Luner ikke blev tilfredsstillende. Den Gang kendte Arbejdsgiverne kun Rettigheder, men ingen Pligter, ligeoverfor Arbejderne — medens det modsatte var gældende for Arbejderne. Det er den gode skønne Tid, som disse Herrer Lovlavere temmelig sikkert er komne ihu for at føre os tilbage til dette elendige Samsundsbillede paa Duuhed og Raahed paa den ene Side, og Despoti og Brutalitet paa den anden. Denne Forenings Program vil aldrig faa nogen Betydning, naar Arbejderne selv i Tide vil aabne Djæne for den plumpe Rævesaks, der er lagt for ham, ved ikke at betro en sliq Forening sine Børn. Lad Foreningens Medlemmer da handle med deres egne Børn, som de vil; — det var uret at ville modarbejde det, og saa vil der nok blive tilbetalt Børnet alt Godt, eftersom det bliver et ubetydeligt Antal, de faaer at raade over, og enhver naturlig Fader vil som bekendt sit Barn vel, men hvoror vil disse Arbejdsgivere ikke lade Almuen være myndig over sine Børn? Er det af Kærlighed til Børnene? hvorfor kommer da den Kærlighed ikke saa tidlig, at Arbejdernes Børn i Skoletiden kan blive udbannet med de nødvendige Kundskaber, før de tiltræder Læren?

Nej, deres Kærlighed strækker ikke saa vidt. Dertil har de Herrer Arbejdsgivere for stor Kærlighed til sig selv, saa der ikke bliver noget tilovers for Andre. Men dets Program viser at Hensigten er at føre Danmarks hæderlige og frie Arbejderstand ned i Afgrunden ved at trællebinde og lægge Slaveaaget paa den opvoksende Ungdom, hvorved Raaheden og Dumheden, som tidligere vil faa Stof til at udbrede sig, ligesom Arbejdsgiverne kan blive fuldstændig Hersker over alle Arbejdere. Der-

er dog en Glæde, at det er Mand, som ikke har vist sig ubvilket med Kundskaber som Fagmand, der kunde gøre dem populær blandt Malerne, særlig Ordspøreren for Klifen Henrik L. Schmidt, Navnsborggade Nr. 16. De to andre er Schjønning og Seizberg, den Første nu Fabrikarbejder, og den Sidste, tidligere Opvarter, nu Malermester paa Frederiksberg. — Vi undlader derfor ikke at føre disse Herrer frem blandt Standen for at de nu kan blive bekendt i den Retning.

*) Det er en Skam for Tjaget, at ikke mindre end 3 Malermestre, særlig de to Herrer staaer i Spidsen for den forskruede Plan. Men det

for lad os være paa vor Post, og ikke blindt og frivilligt indordne os under disse egoistiske Arbejdsgiveres Formynderstab og Raade.

Lad os betragte lidt af Lærstiden for at vise, hvor uheldig Forholdet med dette Tvangs- middel, Kontrakter mellem Mester og Læringer, var. Hvor mange Mestere kunde opfylde, og hvormange, som kunde opfylde de indgaaede Forpligtelser, gjorde det. Enhver, som kender lidt til Forholdet den Gang, ved meget vel, at det var saa at sige Ingen. Men Læringen kunde meget sjelden faa Kontrakten hævet, hvormeget der end taltes for, at Mesteren ikke, hverken paa den ene eller anden Maade opfyldte sine Forpligtelser, og dersom Mesteren var utilfreds med Læringen, vidste de paa en let Maade at blive ham kvit ved at behandle ham saaledes, at han ønskede at forlade Læremesteren jo før jo heller. Altsaa Mesteren kunde, hvad han vilde, enten beholde eller jage Læringen bort; skønt Kontrakten skulde ligesaa vel være at værne for den Sidste som den Første. Men Mesteren havde Overmagten saavel i juridisk som fysisk Henseende, og den blev ogsaa benyttet i en saa udstrakt og skandaløs Maalestok, at man virkelig maa forbauset. Saadan blev disse Kontrakter overholdt, da vor Laagslov eksisterede, og Stads Rådstuen skulde varetage, at Enhver kom til sin Ret. Vilde det da ikke blive meget værre, naar de Herrer Arbejdsgivere selv bliver Dommere? hvad jo er Meningen med den nye Plan, som disse despotiske Arbejdsgivere har udfæstet? Jo, tilvisse, man kan være vis paa, at Tyranniseringen vilde faa en vid Mark at udfolde sig paa. Og hvad bliver der af et Barn, som i sin Udvikling saaledes bliver forkvædet og torteret? Han bliver i Reglen en raa Slave eller en dum indskrænket levende Maskine.

Det kan ikke være nogen Tvivl underkastet, at de Herrer Arbejdsgivere, som søger dette Tvangsmiddel indført, sætter deres egne Interesser først, og at de behandler deres Læringer saaledes, at de ikke kan have nogen Lærling — og derfor vil de købe dem i en vis Arrække, for at bruge dem som Redskaber i forskellige Retninger.

* * *

Der høres fra forskellige Sider Onske om at de saakaldte Svendeprovver burde indføres. Jeg skal derfor meddele min Mening herom. — Hvad er egentlig disse Svende- og Mesterprovvers Betydning? Aldeles Intet! — Enhver blev under Laagstiden Svend, hvis ikke det ene Sted, saa det andet, og dersom Læringen ikke selv kunde fuldføre sit Svendestykke, blev det udført af Andre, og blev det kasseret i den ene By, toges det gyldig i en anden. Det er betydningsløst. Men hvad Mesterproven angaar, var den af en saadan Bestaafenhed, at man maa forundres over, at den har holdt sig i saa mange Aar, som Til-

fældet er. Jeg vil f. Eks. spørge: hvormange af Københavns Malermestre har selv fuldført sit Mesterstykke? Det vilde blive et mindre Antal, hvis det blev rigtigt oplyst. Vi veed ogsaa, at mangen Gang den dygtige Mand ikke kunde blive Mester, medens den Udygtige blev det, fordi Mønten spillede en Hovedrolle i dette Stykke, ligesom ved Svendeprovverne. Vi veed tillige, at 2 à 3 bekendte Mænd har malet de fleste Mesterstykker her i Staden — og det er ligeledes, maasse mere eller mindre, Tilfældet i alle andre Fag, at den Paagældende ikke selv har udført sit Mesterstykke.

Det vil heraf sees, at det var ikke Dygtigheden, som kunde trænge sig frem, men Kapitalen, hvorved Moral, Ret og Hæderlighed blev traadt under Fødder.

(Fortsættes.)

En Forstaelse.

Jen Artikel i Ugebladet „Arbejderen“ for 24de Januar, under Titel „Fagforeninger og Politik“, er vor Forening bleven gjort til Genstand for adskillige Bemærkninger; navnlig er en Artikel som jeg skrev i dette Blads Nr. 12, under Overskrift „Er Politik tilladt i en Fagforening“, særlig bleven gjort til Genstand for Forfatterens Kritik, da det er i en meget naturlig Maade Artiklen er skrevet skal jeg ikke her fylde Bladets Spalte, for at forstyrre Forfatteren i sine Betragtninger over, hvad der er tilladt eller ikke tilladt at tale om i en Fagforening, og da de fleste af os kender Redaktøren af ovennævnte Blad, samt hans Mening i Arbejderspørgsmaalet (af et Foredrag som han var saa venlig at holde i vor Forening ifjor Vinter) saa skal jeg kun indskrænke mig til at gøre en lille Bemærkning angaaende hans Kritik over min Artikel — det glæder mig at den ærede Forfatter finder de 3 Punkter som jeg havde opstillet i min Artikel, (for at bevise at en Fagforening umulig kan holde al Politik borte fra deres Diskussioner) mere politiske end at drøfte dem i en Fagforening, da staar det ikke rigtig klart for mig hvorledes Forfatteren virkelig vil drage den Linie gennem de politiske Spørgsmaal som Fagforeningen virkelig maa gaa efter, thi naar det kan tilledes at drøfte Spørgsmaal som f. Eks. Tilflugt af Staten til Produktionsforeninger, Indførelse af en normal Arbejdsdag, Oprettelse af Fagkoler o. s. v. uden at det kaldes Politik, saa er der maasse mere den ærede Forfatter vilde tillade os at tale om inden vi efter hans Anskuelse kan komme i Konflikt med Ordet Fagforening, og jeg vil derfor opfordre den ærede Forfatter til at give os lidt flere Oplysninger i denne Sag, og ligesom drage en bestemt Grænse over hvorvidt vi maa strejfe ind paa det politiske Omraade som det Forfatteren taler saa meget om, saa vilde maasse de politiske Rivninger

Forsvinde, og vi kunde maaske blive lidt mere enige med den ærede Forfatter, end vi i Øjeblikket er.

J. C. Tranekjær.

Tekniske Meddelelser.

Elastisk Liim til de i Slutningen af forrige Aar udskillte Adbringelsesformer i Industriforeningen tilberedes saaledes:

God Liim overhældes med koldt Vand og skaar til det bliver en geleagtig Masse. Det varmes i Vandbad til det er ublødt, hvorpaa der tilføjes ligesaameget Glyserin som først Liim. Det omrøres godt og varmes forsigtig tilsammen til Vandet er hordunstet. Den afspilede Masse er en elastisk Substans. Den støbes i den ønskede Form medens den er varm.

En anden elastisk Masse, som er af en haardere Beskaffenhed laves saaledes:

Formen dannes af 20 Dele godt Lim og 2 Dele Randsukker. Hver for sig opløses i saameget hedt Vand, at det efter Afkøling dannes en fast Gele, hvorpaa det atter varmes og blandes sammen. Saadanne Former — bruges, hvor der er Spørgsmaal om at efterligne meget fremtrædende Aarer idet det kun, ved at Balsen giver efter, bliver muligt at tage den af Originalen.

A. D. I.

Abonnement paa „Fagtidende for Malere tegnes paa alle Postkontorer og Brevsamfundsteder. — Prisen er 25 Ore (12 sk) Kvartalet.

Kvartalsmeddelelser.

Maskebal.

Først i Marts

afholder

„Malernes Fagforening af 1873“

Et Maskebal.

Tokalet vil blive dekoreret.

Billetter a 1 Krone for en Herre, 66 Ore for en Dame, erholdes hos Hr.

Malere: Tranekjær, Norgesgade 33, 3 Sal, C. Larsen, Danmarksgade 17 4de Sal, E. Nielsen, Tødesgade 3, 3die Sal, Priis, Ørstedesvej 38, 1ste Sal, Johansen, Mikkelsen, Bryggergade 5, 3 Sal, — samt hver Mødeaften i Foreningen.

Besøgende, proponerede ved et Medlem, kan deltage.

Komiteen.